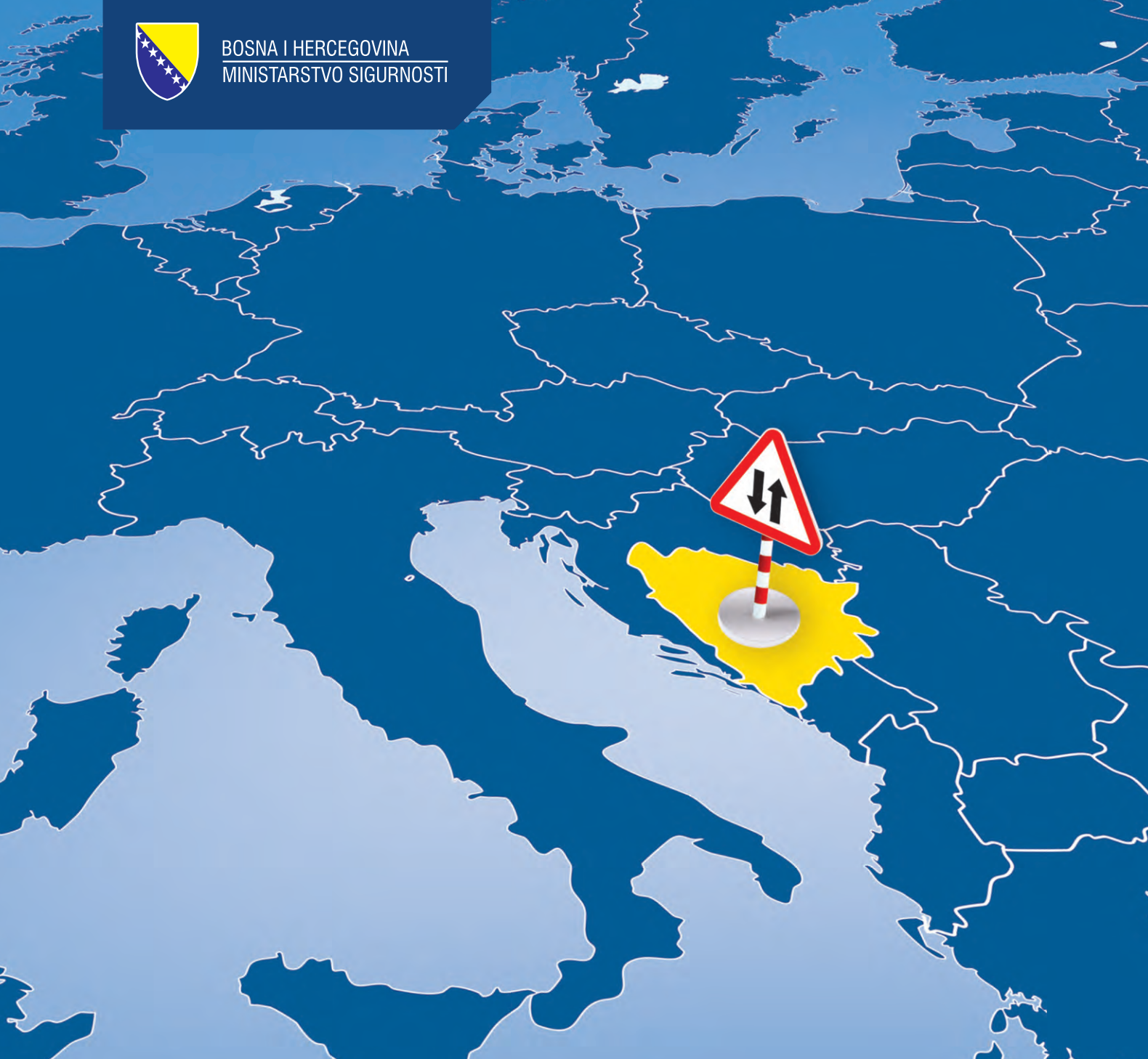

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI

Strategija u oblasti migracija i azila

i Akcijski plan za razdoblje 2016-2020. godina

STRATEGIJA U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA I AKCIJSKI PLAN ZA RAZDOBLJE 2016-2020. GODINA

Izdavač:

Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine

Radna skupina za izradu Strategije:

Murveta Džaferović, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za imigraciju, predsjednica
Marijan Baotić, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za azil, zamjenik predsjednice
Janja Kožul, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za imigraciju, članica
Nihada Tanković, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za imigraciju, članica
Aida Saković, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za azil, članica
Mirsad Buzar, Ministarstvo sigurnosti, Služba za poslove sa strancima, član
Muris Selimović, Ministarstvo sigurnosti, Služba za poslove sa strancima, član
Milan Trapara, Ministarstvo sigurnosti, Granična policija Bosne i Hercegovine, član
Olivera Stanišić, Ministarstvo sigurnosti, Granična policija Bosne i Hercegovine, članica
Elvir Mraković, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu, član
Slavica Grozdanić, Ministarstvo vanjskih poslova, Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, članica
Dunja Livaja, Ministarstvo vanjskih poslova, Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, članica
Ruzmira Tihčić-Kadrić, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za iseljeništvo, članica
Abela Pobrić-Poturović, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za izbjeglice, raseljene osobe i stambenu politiku, članica
Adisa Opijač-Barović, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za imigraciju, tajnica

Radu Radne skupine za izradu Strategije dali doprinos:

Dr. sc. Eldan Mujanović, docent, konsultant, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu

Predrag Šofranac, politički savjetnik, Ured visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini

Samir Hadžimusić, savjetnik, Ured specijalnog predstavnika EU u Bosni i Hercegovini

U izradi Strategije dali doprinos predstavnici državnih institucija, međunarodnih i domaćih organizacija:

Ministarstvo sigurnosti (Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Sektor za graničnu i opću sigurnost, Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave, Sektor za međunarodnu suradnju i europske integracije, Granična policija Bosne i Hercegovine, Služba za poslove sa strancima, Državna agencija za istrage i zaštitu)

Ministarstvo vanjskih poslova

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

Ministarstvo civilnih poslova

Direkcija za europske integracije

Agencija za rad i zapošljavanje

Delegacija Europske unije u BiH i Ured specijalnog predstavnika EU u BiH

Ured visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini (OHR)

Međunarodna organizacija za migracije (IOM)

Međunarodni program pomoći u kriminalističkoj obuci Ministarstva pravde SAD-a (ICITAP)

Visoki komesarijat Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR)

Udruga "Vaša prava BiH" Sarajevo

Vlade Švicarske i Lihtenštajna podržale izradu Strategije u okviru „Partnerstva u oblasti migracije“ sa Bosnom i Hercegovinom, a Međunarodna organizacija za migracije (IOM), Misija u BiH, pružila tehničku potporu

Lektorica:

Mr. Marija Kovačić-Šmalcelj

Tisak:

Amos Graf

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo sigurnosti

**STRATEGIJA U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA I
AKCIJSKI PLAN ZA RAZDOBLJE
2016-2020. GODINA**

Sarajevo, ožujak 2016

KAZALO

Sažetak.....	5
Rječnik akronima.....	8
1.UVOD.....	10
2.TEMELJNI PRINCIPI IZRADE STRATEGIJE U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA (2016-2020).....	12
3. TEMELJNE DETERMINANTE KREIRANJA STRATEGIJE U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA (2016-2020).....	14
3.1. Gestrateški položaj Bosne i Hercegovine.....	14
3.2. Trendovi migracija u Bosni i Hercegovini.....	17
3.3. Ustavno-pravni okvir.....	23
3.4. Međunarodni pravni okvir.....	24
3.5. Kretanja prema zajedničkoj migracionoj politici EU.....	26
3.6. Usvojene politike nadležnih organa Bosne i Hercegovine.....	28
4. PREGLED NAJVAŽNIJIH POSTIGNUĆA U OBLASTI UPRAVLJANJA MIGRACIJAMA I AZILOM U BOSNI I HERCEGOVINI.....	30
4.1. Razvoj pravnog okvira.....	31
4.1.1. Imigracija i azil.....	31
4.1.2. Borba protiv trgovine ljudima.....	32
4.2. Institucionalna izgradnja.....	33
4.2.1. Imigracija i azil.....	33
4.2.2. Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju.....	34
4.2.3. Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil.....	34
4.2.4. Služba za poslove sa strancima.....	35
4.2.5. Granična policija Bosne i Hercegovine.....	36
4.2.6. Ministarstvo vanjskih poslova.....	38
4.2.7. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH - Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku.....	38
4.2.8. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za iseljništvo.....	38
4.2.9. Državna agencija za istrage i zaštitu.....	39
4.2.10. Koordinaciono tijelo za pitanja migracija u BiH.....	39

4.3. Regionalna i međunarodna suradnja.....	40
4.4. Zaključci.....	43
5. RAZRADA STRATEŠKIH CILJEVA I MJERA NA NJIHOVOM OSTVARENJU ZA RAZDOBLJE 2016-2020. GODINE.....	45
Strateški cilj 1: UNAPRIJEDITI SUSTAV KONTROLE ULASKA I BORAVKA STRANACA U BOSNI I HERCEGOVINI.....	46
Strateški cilj 2: JAČATI KAPACITETE U OBLASTI AZILA U BOSNI I HERCEGOVINI.....	48
Strateški cilj 3: POVEĆATI EFIKASNOST KONTROLE DRŽAVNE GRANICE BOSNE I HERCEGOVINE.....	49
Strateški cilj 4: UNAPRIJEDITI BORBU PROTIV NEZAKONITIH MIGRACIJA U BOSNI I HERCEGOVINI.....	50
Strateški cilj 5: DOPRINIJETI SMANJENJU TRGOVINE LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI.....	52
Strateški cilj 6: JAČATI INSTITUCIONALNE KAPACITETE U BOSNI I HERCEGOVINI S CILJEM POVEZIVANJA MIGRACIJE I RAZVOJA.....	53
Strateški cilj 7: USPOSTAVITI SUSTAV ZA PRAĆENJE INTEGRACIJE STRANACA KOJI ZAKONITO BORAVE NA TERITORIJU BOSNE I HERCEGOVINE.....	54
Strateški cilj 8: USPOSTAVITI STALNI SUSTAV KOORDINACIJE U REALIZIRANJU MIGRACIJSKE POLITIKE BOSNE I HERCEGOVINE.....	55
AKCIJSKI PLAN 2016-2020.	57
Aneks 1. Organizacijska shema Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.....	152
Aneks 2. Organizacijska shema Granične policije Bosne i Hercegovine.....	153
Aneks 3. Organizacijska shema Službe za poslove sa strancima.....	154
Aneks 4. Organizacijska shema Državne agencije za istrage i zaštitu.....	155
Aneks 5. Organizacijska Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine.....	156
Aneks 6. Organizacijska shema Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine.....	157
Aneks 7. Pregled podzakonskih akata koji su na snazi, donesenih na temelju Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 36/08 i 87/12) i Zakona o graničnoj kontroli („Službeni glasnik BiH“ br. 53/09, 54/10 i 47/14).....	158
Aneks 8. Pregled konvencija, protokola i pravne stečevine Europske unije korištene u izradi Strategije u oblasti migracija i azila i Akcijskog plana 2016-2020.....	162

Sažetak

S ciljem definiranja sveobuhvatnih, održivih i na europskim standardima utemeljenih politika u oblasti migracija i azila, država Bosna i Hercegovina u kontinuitetu razvija, implementira i vrši monitoring nad provedbom strateških dokumenata u ovoj oblasti. Primarni cilj ovakvih nastojanja jeste iskoristiti evidentne uspjehe i rezultate rada nadležnih institucija u području migracija i azila kao stvarni potencijal u budućem planiranju njihovih aktivnosti u ovome području, kako bi se pozitivni trendovi upravljanja migracijama i azilom stavili u funkciju euroatlantskih integracija naše države. Ta zadaća dolazi do izražaja posebice u kontekstu stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji u oblasti migracija i azila stavlja u obvezu Bosni i Hercegovini ostvarivanje intenzivne suradnje s državama članicama i institucijama Europske unije u oblastima viza, upravljanja granicom, migracijama i azilom. U tome smislu, Strategija u oblasti migracija i azila i Akcijski plan za razdoblje 2016-2020. sadrže značajan broj mjera i aktivnosti usmjerenih ka što bržem i efikasnijem ispunjavanju tih obveza, u području usuglašavanja nacionalnog zakonodavstva u oblasti migracija i azila s pravnom stečevinom EU, jačanju kapaciteta nadležnih institucija, educiranjem i obukama službenika u tim institucijama, upravljanju sigurnosnim rizicima na državnoj granici Bosne i Hercegovine itd.

Ako se uzme u obzir činjenica kako je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine prvi strateški dokument u ovoj oblasti donijelo 2001. godine, opravdano je za očekivati da nakon skoro dvadesetogodišnjeg razdoblja implementacije ove vrste strateških dokumenata naša država bude u situaciji značajno ispuniti tražene standarde u oblastima migracija i azila, koje su veoma važne za pristupanje u članstvo Europske unije.

Ovaj strateški dokument je rezultat zajedničkog, koordiniranog rada zastupnika nadležnih institucija u Bosni i Hercegovini koje se bave pitanjima migracija i azila, točnije: Ministarstva sigurnosti - Sektora za imigraciju, Sektora za azil, Službe za poslove sa strancima, Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu BiH; Ministarstva vanjskih poslova - Sektora za međunarodno-pravne i konzularne poslove; Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice – Sektora za iseljništvo i Sektora za izbjeglice, readmisiju, raseljene osobe i stambenu politiku. Izradu Strategije i Akcijskog plana su podržale vlade Švicarske i Lihtenštajna kroz projekt „Potpora sustavu upravljanja imigracijama i azilom u Bosni i Hercegovini – Faza II“.

Prigodom izrade Strategije u oblasti migracija i azila, kao i Akcijskog plana (2016-2020), definirani su temeljni principi izrade, uzeti su u obzir svi relevantni pokazatelji i čimbenici koji utječu na planiranje konkretnih mjera i aktivnosti nadležnih institucija za određeno vremensko razdoblje, izvršena je analiza i prezentiran pregled najvažnijih postignuća u oblasti upravljanja migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini, a ključni dio Strategije se odnosi na projekciju strateških ciljeva koji su kroz Akcijski plan razrađeni po mjerama i aktivnostima.

Osnovni principi na kojima se temelji ovaj strateški dokument su:

- A. **Princip zakonitosti** - podrazumijeva kako država ima obvezu uspostaviti niz uzajamno povezanih mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migracijama tako što će se povećati dobrobiti, i za migrante i za državu, uz istodobno smanjenje nezakonitih migracija i trgovine ljudima;
- B. **Princip sigurnosti države i njezinih građana** - predviđa osiguranje zaštite i mogućnost brzog djelovanja službi nadležnih za sigurnost u slučajevima nezakonitih migracija ili većih migracijskih kretanja;
- C. **Princip integracije** - prema kojemu kroz senzibiliziranje javnosti i aktivniju ulogu vladinog i nevladinog sektora treba osigurati okruženje koje će doprinijeti integraciji stranaca u društvo;
- D. **Princip međunarodne suradnje** - sukladno kojemu treba osigurati dijalog i suradnju sa zemljama podrijetla kao i s trećim državama, kako bi se vanjska politika Bosne i Hercegovine, u dijelu koji se odnosi na migracije, usuglasila i povezala s ciljevima migracijske politike.

Strategija u oblasti migracija i azila i uz nju Akcijski plan (2016-2020) je sveobuhvatan dokument koji se temelji na svim relevantnim pokazateljima i čimbenicima u oblasti migracija te na realnim, pouzdanim i objektivnim procjenama migracijskih tokova i interesima Bosne i Hercegovine u ovome području. Među tim čimbenicima su posebice važni oni koji se odnose na geostrateški položaj Bosne i Hercegovine, uočene trendove migracija, ustavno-pravni okvir, obveze proistekle iz međunarodnih ugovora, kretanja prema zajedničkoj migracijskoj politici EU i usvojene politike nadležnih organa Bosne i Hercegovine.

Prilikom izrade ovoga strateškog dokumenta izvršena je analiza i prezentiran pregled najvažnijih postignuća u oblasti upravljanja migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini. Analiza zakonodavstva u oblasti imigracija i azila razvidno ukazuje kako Bosna i Hercegovina nastoji pratiti dinamiku razvoja pravne stečevine Europske unije u ovoj oblasti i u dostatnoj je mjeri ugrađuje u domaće zakonodavstvo. Također, Bosna i Hercegovina ima sve temeljne institucionalne strukture za provedbu sustava azila kao i za upravljanje imigracijama, koje su osposobljene baviti se kontrolom kretanja i boravka stranaca i boriti se protiv nezakonitih imigracija, sukladno zakonodavstvu koje je doneseno u ovoj oblasti.

Ključni dio Strategije u oblasti migracija i azila za razdoblje 2016-2020. se odnosi na projekciju strateških ciljeva koji su postavljeni tako kako bi bili specifični, mjerljivi, ostvarivi, realni i vremenski ograničeni. Oni su po svome sadržaju različiti, uvjetno se mogu podijeliti na ciljeve kojima se nastoje potaknuti i olakšati zakonite migracije, uz istodobno ograničenje nezakonitih migracija i smanjenje sigurnosnih prijetnji koje mogu proisteći iz takvih pojava, a posebice trgovine ljudima i krijumčarenja ljudi.

Dugoročno, Bosni i Hercegovini je u oblasti imigracija i azila cilj razviti kvalitetan sustav migracija i azila na nacionalnoj razini, koji je usklađen sa standardima Europske unije i koji u sebi sadrži međunarodno izbjegličko pravo, kao i aktivno sudjelovanje u definiranju politike i razvoja imigracijskoga i azilantskoga sustava na regionalnoj razini.

Srednjoročni strateški ciljevi, definirani za razdoblje od 2016. do 2020. godine, su sljedeći:

- 1) unaprijediti sustav **kontrole ulaska i boravka** stranaca u Bosni i Hercegovini;
- 2) jačati kapacitete u oblasti **azila** u Bosni i Hercegovini;
- 3) povećati efikasnost **kontrole državne granice** Bosne i Hercegovine;
- 4) unaprijediti **borbu protiv nezakonitih migracija** u Bosni i Hercegovini;
- 5) doprinijeti **smanjenju trgovine ljudima** u Bosni i Hercegovini;
- 6) **jačati institucionalne kapacitete** u Bosni i Hercegovini s ciljem povezivanja migracije i razvoja;
- 7) uspostaviti sustav za praćenje **integracije stranaca** koji zakonito borave na teritoriju Bosne i Hercegovine i
- 8) **uspostaviti stalni sustav** koordinacije u realiziranju migracijske politike Bosne i Hercegovine.

Realiziranje ovih osam postavljenih ciljeva ovoga strateškog dokumenta je razrađeno u Akcijskom planu 2016-2020. i definirano kroz realiziranje 37 mjera i 173 aktivnosti s određenim nositeljima i rokovima realiziranja.

Rječnik akronima

BiH	Bosna i Hercegovina
SIU GP BiH	Središnji istražni ured Granične policije BiH
DCAF	Centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga
DGS BiH	Državna granična služba Bosne i Hercegovine
DKP	Diplomatsko-konzularno predstavništvo
EC	Europsko povjerenstvo
EMN	Europska migracijska mreža
EU	Europska unija
EU ACQUIS (communautaire)	Pravna stečevina Europske zajednice
EUD BiH	Delegacija Europske unije u Bosni i Hercegovini
Europol	Europski policijski ured
EZ	Europska zajednica
FMUP	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova
FRONTEX	Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije
GDISC	Glavno tajništvo imigracijskih službi Europske unije
Granična policija BiH	Granična policija Bosne i Hercegovine
ICITAP	Međunarodni program pomoći u kriminalističkoj obuci Ministarstva pravde SAD-a
ICMPD	Međunarodni centar za razvoj politike migracija
IDDEEA	Agencija za identifikacijske dokumente, evidencije i razmjenu podataka
ILECU	Međunarodne jedinice za koordiniranje službi za provedbu zakona
Interpol	Međunarodno udruženje kriminalističkih policija
IOM	Međunarodna organizacija za migracije
ISM	Informacijski sustav o migracijama
IUG	Integrirano upravljanje granicom
K MUP	Županijsko ministarstvo unutarnjih poslova
MARRI	Regionalna inicijativa za migracije, azil i izbjeglice
MSB	Ministarstvo sigurnosti/bezbjednosti
MUP RS	Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske
OHR	Ured visokog zastupnika u Bosni i Hercegovini

OSA BiH	Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine
POLICIJA BD BiH	Policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
ROS	Registar određenih stranaca
SELEC	Centar za provedbu zakona u Jugoistočnoj Europi
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
UINO	Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine
UN	Ujedinjeni narodi
UNHCR	Visoki komesarijat Ujedinjenih naroda za izbjeglice
UZV	Ured za veterinarstvo
UZZB	Ured BiH za zaštitu zdravlja bilja
SIPA	Državna agencija za istrage i zaštitu
SLUŽBA	Služba za poslove sa strancima
SEKTOR ZA IMIGRACIJU	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju
SEKTOR ZA AZIL	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil

1.

UVOD

Oblast migracija i azila u Bosni i Hercegovini se permanentno uređuje na razini zakonskih i podzakonskih propisa koji su doneseni s ciljem usklađivanja postupanja nadležnih institucija s relevantnim standardima Europske unije i drugim međunarodnim izvorima, dok ključni okvir za planiranje rada i usklađivanje aktivnosti tih institucija čine strateški dokumenti koji su doneseni u ovoj oblasti. Svaki od tih strateških dokumenta, koji u pravilu obuhvaća srednjoročno razdoblje od tri do pet godina, uzima u obzir aktualnosti u oblasti migracija i azila u Bosni i Hercegovini, te nastoji dati adekvatan odgovor na sve izazove i očekivanja s kojima se susreću domaće institucije.

U ovome trenutku, stupanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, čini se kao jedan od najaktualnijih momenata koji se mora uzeti u obzir prilikom strateškoga planiranja u oblasti migracija i azila. Potom, razvoj pravnoga okvira, kao i permanentno usuglašavanje domaćih propisa u ovoj oblasti s odgovarajućim izvorima donesenim pod okriljem Europske unije, također imaju značajne reperkusije na izradu ovoga strateškog plana. Iskustva koja su do sada stečena u upravljanju migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini svakako predstavljaju nezaobilazan izvor i determinantu za planiranje aktivnosti u strateškome razdoblju 2016-2020. godina.

Kako bi se svi pobrojani čimbenici sagledali na jedan sistematičan, organiziran i razvidan način, Strategija u oblasti migracija i azila 2016-2020. je strukturirana tako da se kroz sadržaj ovoga dokumenta nastojalo prikazati sljedeće: (a) sveukupna nastojanja za efikasnim i uravnoteženim upravljanjem migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini, (b) ključna načela i principe izrade ovoga strateškog dokumenta, (c) identifikaciju temeljnih stupova migracijske politike u Bosni i Hercegovini, (d) pregled ostvarenih rezultata u proteklome razdoblju od nekih petnaest godina uspješnoga upravljanja migracijama i azilom, (e) sistematizirani set strateških ciljeva, odnosno mjera i aktivnosti na njihovome ostvarenju te (f) uspostavljeni mehanizam koordinacije i monitoringa nad implementacijom postavljenih ciljeva.

Kako bi se postavljeni strateški ciljevi i programirane mjere mogli efikasno i ostvariti, strategiji u oblasti migracija i azila 2016-2020. dodan je Akcijski plan za njezinu provedbu, u kojemu su dodatno razrađene pojedine aktivnosti nadležnih institucija s postavljenim vremenskim intervalima realiziranja i izvorima financiranja.

S ciljem primjene principa izrade oficijelnih politika kroz aktivno sudjelovanje svih nadležnih institucija u oblasti migracija i azila, u izradu Strategije u oblasti migracija i azila 2016-2020. uključeni su zastupnici institucija koje su nadležne za provedbu zakonskih i podzakonskih propisa u ovoj oblasti, iz resora sigurnosti, migracija, azila, granične kontrole, ulaska i boravka stranaca, vanjskih poslova, izbjeglica, iseljništva, provedbe zakona i dr. Proces izrade ovoga strateškoga dokumenta se temeljio na identificiranju pitanja ili problema koje je na razini strateškoga planiranja trebalo adekvatno osloviti kroz formuliranje konkretnih mjera i aktivnosti, pri čemu su zastupnici uključenih institucija zajedničkim radom usuglasili strukturu i formulaciju strateških ciljeva, mjera i aktivnosti. Time su nastavljene ranije ustanovljene prakse osiguranja visokoga stupnja suradnje i usuglašavanja prioriteta između ovih institucija, što je opet vrijedan rezultat koji zaslužuje biti spomenut.

Metodološki gledano, Strategija u oblasti migracija i azila 2016-2020. sadrži strateške ciljeve koji bi trebali biti specifični, mjerljivi, ostvarivi, realni i vremenski ograničeni. Oni su po svome sadržaju različiti, uvjetno se mogu podijeliti na ciljeve kojima se nastoje potaknuti i olakšati zakonite migracije, uz istodobno ograničavanje nezakonitih migracija i smanjenje sigurnosnih prijetnji koje mogu proisteći iz takvih pojava, a posebice trgovine ljudima i krijumčarenja ljudi. Ovako postavljenim ciljevima se u kontinuitetu nastoji ukazati na temeljne instrumente migracijske politike koji se u većoj ili manjoj mjeri primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Radi se o tipičnim mehanizmima upravljanja migracijama koji se označavaju kao (1) kontrola ulaska i boravka stranaca, (2) kontrola granica, (3) naturalizacija, (4) integracija, (5) borba protiv trgovine ljudima, i (6) borba protiv nezakonitih migracija. U odnosu na mjesto realiziranja postavljenih strateških ciljeva moguće je konstatirati kako se većina planiranih mjera i aktivnosti na njihovome realiziranju odnosi na kontrolu migracija na državnoj granici i unutar teritorija Bosne i Hercegovine, dok se određeni dio tih aktivnosti planira realizirati izvan državnoga teritorija Bosne i Hercegovine, provedbom mjera prevencije nezakonitih migracija na njihovome izvoru. S druge strane, uzmu li se u obzir narav i svrha ostvarivanja pojedinih ciljeva u ovome dokumentu, primjetno je kako je lepeza predviđenih mjera i aktivnosti široka, a kreće se od: (a) unaprijeđene vizne politike, (b) razvoja specifične infrastrukture za prikupljanje i razmjenu podataka i informacija, (c) međuinstitucionalne i međunarodne suradnje i koordinacije, (d) efikasna upravljanja državnom granicom Bosne i Hercegovine, (e) osiguranja međunarodne pravne zaštite tražiteljima međunarodne zaštite (azila) u Bosni i Hercegovini i pristup pravima osoba s priznatom međunarodnopravnom zaštitom u BiH, (f) stvaranja pouzdanih mehanizama readmisije stranaca u zemlje podrijetla, pa sve do (g) specifičnih mjera koje se tiču povezivanja migracije s razvojem Bosne i Hercegovine. S obzirom da se radi o relativno opsežnom i uzajamno povezanom setu mjera i aktivnosti na realiziranju postavljenih strateških ciljeva, važno je spomenuti kako su kao ključni parametri pri njihovoj projekciji uzeti kapaciteti involviranih institucija, očekivani rezultati i potrebni troškovi za njihovo ostvarenje, moguće posljedice takvih odluka, međunarodne obveze Bosne i Hercegovine, te utjecaj tih mjera na državljane naše države.

Posebice je značajna činjenica koja se tiče aktivnosti na unapređenju zakonskoga okvira za uređenje pitanja ulaska i boravka stranaca u Bosni i Hercegovini, s jedne strane, te azila, s druge strane, koji se po prvi put nastoje urediti u okviru zasebnih zakonskih propisa kako bi se kvaliteta zakonskoga tretiranja ovih uzajamno povezanih pitanja podigla na jednu višu razinu. Potpuna i dosljedna implementacija planiranih aktivnosti i ostvarenje zacrtanih ciljeva iz Strategije u oblasti migracija i azila, kao i Akcijskog plana 2016-2020, trebala bi doprinijeti izgradnji što kvalitetnijega sustava upravljanja migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini što je, dakako, jedna od vrlo važnih pretpostavki za što skoriju integraciju naše države u Europsku uniju i njezinu međunarodnu reputaciju. Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

2.

TEMELJNI PRINCIPI IZRADE STRATEGIJE U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA (2016-2020)

Politiku u oblasti migracije i azila Bosne i Hercegovine u strateškome su smislu, u posljednjih deset godina, definirali sljedeći dokumenti:

- Akcijski plan u oblasti imigracije i azila koji je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine 06.04.2004. godine,
- Strategija u oblasti imigracije i azila, kao i Akcijski plan 2008-2011, koje je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine 13.11.2008. godine,
- Strategija u oblasti migracija i azila, kao i Akcijski plan za razdoblje 2012-2015. godina, koje je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine 12.6.2012. godine.

Naime, nedvojbeno se može konstatirati kako je Bosna i Hercegovina izgradila institucionalnu, zakonodavnu i administrativnu strukturu upravljanja migracijama i azilom. Postignuća u domeni izgradnje pravnoga okvira, povećanja institucionalnih kapaciteta, unapređenja međuinstitucionalne koordinacije i međunarodne suradnje, te analize dosadašnjih i predviđanja budućih trendova migracijskih tokova na teritoriju Bosne i Hercegovine i na regionalnoj razini, ukazuju kako Bosna i Hercegovina u suštini vodi migracijsku politiku koja je determinirana geostrateškim položajem naše države na već identificiranim trasama migracija u ovome dijelu europskoga kontinenta. Primarni cilj ovakvoga oblika upravljanja migracijskim kretanjima u Bosni i Hercegovini je uspostaviti efikasnu kontrolu nad ulaskom, boravkom i kretanjem stranaca na državnome teritoriju uz osiguranje svih zagwarantiranih ljudskih prava i sloboda osobama koje su pod pravnom jurisdikcijom Bosne i Hercegovine, te osiguranje adekvatnih mehanizama za integraciju stranaca u socijalni, ekonomski i svaki drugi ambijent Bosne i Hercegovine. Takvo političko i strateško opredjeljenje je nužno sa stajališta europskih integracijskih procesa čiji je Bosna i Hercegovina aktivni sudionik, te poštivanja relevantnih međunarodnih standarda u domeni izbjegličkog prava i azila. S obzirom da će se o temeljnim čimbenicima, koji su utjecali na projekciju mjera i aktivnosti u domeni kontrole migracija u Bosni i Hercegovini, govoriti u zasebnome odjeljku ovoga strateškoga dokumenta, na ovome je mjestu važno istaknuti kako se kao ključna načela i principi izrade Strategije u oblasti migracija i azila 2016-2020. upravo mogu uzeti isti oni elementi koji se primjenjuju prilikom izrade oficijelne migracijske politike u nekoj zemlji. Radi se o četiri ključna principa migracijskih politika:

- A. Princip zakonitosti - podrazumijeva kako država ima obvezu uspostaviti niz uzajamno povezanih mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migracijama tako što će se povećati dobrobiti, kako za migrante tako i za državu, uz istodobno smanjenje nezakonitih migracija i trgovine ljudima;
- B. Princip sigurnosti države i njezinih građana - predviđa osiguranje zaštite i mogućnost brzog djelovanja službi nadležnih za sigurnost u slučajevima nezakonitih migracija ili većih migracijskih kretanja;
- C. Princip integracije - prema kojemu kroz senzibiliziranje javnosti i aktivniju ulogu vladinoga i nevladinoga sektora treba osigurati okruženje koje će doprinijeti integraciji stranaca u društvo;
- D. Princip međunarodne suradnje - sukladno kojemu treba osigurati dijalog i suradnju sa zemljama podrijetla kao i s trećim državama, kako bi se vanjska politika Bosne i Hercegovine, u dijelu koji se odnosi na migracije, usuglasila i povezala s ciljevima migracijske politike.

3.

TEMELJNE DETERMINANTE KREIRANJA STRATEGIJE U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA (2016-2020)

Prilikom kreiranja pojedinih pravno-političkih dokumenata u domeni kontrole migracija i azila u Bosni i Hercegovini, potrebno je uzeti u obzir sve relevantne pokazatelje i čimbenike koji utječu na planiranje konkretnih mjera i aktivnosti nadležnih institucija za odabrano vremensko razdoblje. To je važno kako bi se stvorio jedan sveobuhvatan dokument koji će se temeljiti na realnim, pouzdanim i objektivnim procjenama migracijskih tokova, kao i interesima Bosne i Hercegovine u ovome području. Među tim čimbenicima osobitu važnost imaju oni koji se odnose na: (a) geostrateški položaj Bosne i Hercegovine, (b) uočene trendove migracija, (c) ustavno-pravni okvir, (d) obveze proistekle iz međunarodnih ugovora, (e) kretanja prema zajedničkoj migracijskoj politici EU, i (f) usvojene politike nadležnih organa Bosne i Hercegovine.

3.1. Geostrateški položaj Bosne i Hercegovine

Sagledavanje geostrateškog položaja Bosne i Hercegovine je od primarnoga značaja za procjenu rizika od nezakonitih migracija koje se odvijaju na njezinome teritoriju ili preko njega. S druge strane, objektivni pokazatelji o površini teritorija Bosne i Hercegovine, broju populacije, duljini i fizičkim karakteristikama državne granice, broju i strukturi graničnih prijelaza, mogu pomoći prilikom procjene opsega kontrole migracijskih kretanja, posebice u smislu planiranja potrebnih resursa za te namjene i određivanja nadležnosti pojedinih institucija.

U tome smislu, treba reći kako Bosna i Hercegovina ima površinu od 51.209 kvadratnih kilometara i geografski je smještena u zapadnome dijelu jugoistočne Europe, na raskrsnici puteva između Istoka i Zapada. Bosna i Hercegovina graniči s tri susjedne države: Crnom Gorom, Republikom Hrvatskom (u daljem tekstu: Hrvatska) i Republikom Srbijom (u daljem tekstu: Srbija). Poznato je kako je Hrvatska 01.07.2013. godine pristupila u članstvo EU, što predstavlja veoma važan moment za Bosnu i Hercegovinu. Naime, ovim događajem Bosna i Hercegovina je dobila granicu s Europskom unijom, a samim tim i veću odgovornost glede kontrole zakonitih i nezakonitih migracija. Iako se Bosna i Hercegovina trenutačno uspješno suprotstavlja nezakonitim migracijama, ipak je bitno napomenuti kako je situacija kada je riječ o migrantima/izbjeglicama u regiji veoma rizična jer se na zapadnobalkanskoj ruti dnevno nalazi na desetine tisuća migranata/izbjeglica koji žele preći i prelaze u zemlje Europske unije. Migranti/izbjeglice se na temelju namjeravanoga podnošenja zahtjeva za azil

kreću zakonito prema željenoj destinaciji kroz zemlje Zapadnoga Balkana na poznatoj ruti, što smanjuje humanitarne i sigurnosne rizike. Međutim, humanitarna i sigurnosna situacija se može pogoršati i eskalirati u slučaju zatvaranja granica na konačnoj destinaciji, što je jedna od mogućih opcija. U slučaju zatvaranja granica na konačnoj destinaciji, nije toliko primarna promjena rute već pitanje šta zemlje „balkanske rute“, uključujući i Bosnu i Hercegovinu, mogu uraditi u slučaju konstantnoga masovnog priliva migranata/izbjeglica i nemogućnosti da se oni dalje kreću već poznatom i kontroliranom rutom. S tim u svezi, realno je očekivati da ovakvim razvojem situacije u regiji Bosna i Hercegovina može biti pod dodatnim pritiskom migranata/izbjeglica, ali i nezakonitih imigracija, posebice ako se ima u vidu geografski položaj Bosne i Hercegovine te duljina njezine granice s Hrvatskom.

S tim u svezi, u narednome se razdoblju moraju poduzeti sve nužne mjere kako bi se efikasnije sprečavale nezakonite migracije na samome njihovom izvoru. Na državnoj granici sa Srbijom i Crnom Gorom treba vršiti efikasniju kontrolu s ciljem sprečavanja ulaska nezakonitih migranata, odnosno na državnoj granici s Hrvatskom treba vršiti efikasniju kontrolu prilikom njihovoga izlaska iz Bosne i Hercegovine. U novonastalim okolnostima, institucije Bosne i Hercegovine imat će mnogo značajniju, zahtjevniju i odgovorniju ulogu, posebice s aspekta uspostave još efikasnije kontrole kretanja i boravka stranaca, a posebice operativnog rada na sprečavanju nezakonitih migracija prema EU. To će zahtijevati dodatno institucionalno, kadrovsko i tehničko jačanje Službe za poslove sa strancima, Granične policije BiH i drugih institucija koje se bave ovim pojavama, ali i efikasniju suradnju i razmjenu informacija sa srodnim službama u regiji, kako bi se na efikasan način moglo odgovoriti izazovu novih regionalnih tokova.

S druge strane, u smislu humanitarnoga i sigurnosnoga aspekta, nadležni organi u BiH moraju uspostaviti mehanizme preventivnog djelovanja u smislu pravodobne pripreme za slučaj masovnijega priliva migranata/izbjeglica ili nezakonitih imigranata na teritorij BiH.

Što se tiče demografskih podataka o broju stanovništva u Bosni i Hercegovini, još uvijek ne postoje precizni i pouzdani izvori na temelju kojih bi se moglo govoriti o stvarnome broju stanovnika koji žive u Bosni i Hercegovini. Jedino na temelju čega se može govoriti na ovu temu su procjene broja stanovnika. Najčešće se, kao posljednji verificirani podatak dobiven popisom stanovništva iz 1991. godine, uzima broj od 4.377.033 stanovnika Bosne i Hercegovine. Prema posljednjim procjenama Bosna i Hercegovina ima populaciju od 3.839.737 stanovnika, ali se ovakvi podaci moraju uzeti s rezervom jer još uvijek nisu objavljeni rezultati popisa koji je proveden 2013. godine.

Duljina državne granice Bosne i Hercegovine je 1.604 km. Najdulju granicu BiH ima s Hrvatskom na sjeveru, jugu i sjeverozapadu, i ona iznosi 1.001 km, potom na istoku i sjeveroistoku ima 335 km granice sa Srbijom, a na istoku i jugoistoku 268 km dugu granicu s Crnom Gorom. Državna granica sa susjednim državama nije međunarodno-pravno utvrđena i obilježena na bilateralnoj osnovi. U kolovozu 2015. je potpisan Sporazum o granici između Bosne i Hercegovine i Crne Gore, koji je u postupku ratificiranja, dok državna granica s Hrvatskom i Srbijom nije međunarodno-pravno utvrđena i obilježena.

Poslove graničnih provjera Granična policija BiH izvršava na 83 granična prijelaza: na 55 međunarodnih graničnih prijelaza (40 cestovnih, 8 željezničkih, 3 riječne luke i 4 zračne luke), na 28 graničnih prijelaza za pogranični promet, ali i 50 prijelaznih mjesta između BiH i RH (definirani Sporazumom između BiH i Hrvatske o pograničnom prometu). Od navedenoga broja graničnih prijelaza sedam se odnosi na međunarodne granične prijelaze u unutrašnjosti

BiH, i to 4 na zračnim lukama (Sarajevo, Banjaluka, Mostar i Tuzla) i tri riječne luke (Brod, Šamac i Brčko). Neadekvatno stanje infrastrukture (oprema i objekti) glede ispunjavanja minimalnih standarda izgrađenosti i opremanja graničnih prijelaza utiče na otežano izvršavanje poslova graničnih provjera (nepostojanje odgovarajućih prometnica i prometne signalizacije, kontrolnih kabina, prostorija za zadržavanje, prostorija za detaljne granične provjere, video nadzora, itd.). Samo 14 graničnih prijelaza u BiH zadovoljava standarde i uvjete izgradnje i opremanja graničnih prijelaza sukladno Pravilniku o standardima i uvjetima opremljenosti graničnih prijelaza („Službeni glasnik BiH“ broj 6/10), a radi se poglavito o novoizgrađenim graničnim prijelazima, kao i međunarodnim aerodromima (što čini oko 21 % od ukupnog broja graničnih prijelaza), i to granični prijelazi: Bijača; Gradina; Izačić; Kamensko; Karakaj; Klobuk; Kostajnica; Neum I; Neum II; Orašje; Rača; Šamac; Velika Kladuša; i Zupci. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli („Službeni glasnik BiH“ broj 47/14) poslovi izgradnje, dogradnje, rekonstrukcije, upravljanja i održavanja objekata i infrastrukture na graničnim prijelazima dati su u nadležnost Uprave za neizravno oporezivanje BiH.

Ugovorom između BiH i Hrvatske o graničnim prijelazima izvršena je kategorizacija graničnih prijelaza preko kojih je moguće vršiti izvoz proizvoda biljnoga i životinjskoga porijekla u RH, odnosno u EU. Stupanjem na snagu novog Sporazuma između BiH i Hrvatske o pograničnome prometu¹, režim pograničnog prometa je pretrpio određene izmjene koje se tiču pitanja nadležnosti i načina izdavanja pograničnih propusnica, načina prelaska granice s pograničnom propusnicom, kao i boravka u pograničnom području.

Želeći unaprijediti promet roba i kretanje građana između dvije države i olakšati međunarodni i međudržavni promet preko zajedničke državne granice, Bosna i Hercegovina i Srbija i Crne Gora su potpisale Sporazum o određivanju graničnih prijelaza između Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore².

Sporazum između Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore o pograničnom prometu je potpisan kako bi se stanovništvu koje je nastanjeno u pograničnome području olakšalo kretanje između pograničnih područja i prelazak preko zajedničke granice, te kako bi se razvijala gospodarska, obrazovna, zdravstvena, socijalna, kulturna i druga suradnja³.

S ciljem unapređenja prometa roba i kretanja građana između dvije države, te olakšanja međunarodnoga prometa preko zajedničke državne granice, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Crne Gore su potpisali Sporazum o graničnim prijelazima za međunarodni promet⁴.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Crne Gore su potpisali Sporazum o graničnim prijelazima za pogranični promet kako bi se stanovništvu koje je nastanjeno u pograničnome području olakšalo kretanje i prelaženje preko zajedničke granice, u namjeri da tako razvijaju gospodarsku, obrazovnu, zdravstvenu, socijalnu, kulturnu, sportsku i druge vidove suradnje⁵.

Poslove nadzora državne granice Granična policija BiH obavlja u graničnome pojasu, koji obuhvaća područje od 10 kilometara od granične crte u dubini teritorija Bosne i Hercegovine. Nadzor “zelene granice” je otežan, jer na nekim njezinim dijelovima postoje prirodne zapreke kao što su planinski masivi, velike rijeke, kanjoni i slično.

1 Sporazum između BiH i Republike Hrvatske o pograničnom prometu („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 2/14).

2 Sporazum o određivanju graničnih prijelaza između BiH i Srbije i Crne Gore („Službeni glasnik BiH“ broj 06/07).

3 Sporazum između BiH i Srbije i Crne Gore o pograničnom prometu („Službeni glasnik BiH“ broj 10/07).

4 Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Crne Gore o graničnim prijelazima za međunarodni saobraćaj („Službeni glasnik BiH“ broj 9/11).

5 Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Crne Gore o graničnim prijelazima za pogranični saobraćaj („Službeni glasnik BiH“ broj 1/12).

Također, poslove nadzora državne granice usložnjava i postojanje velikog broja putnih komunikacija koje presijecaju državnu granicu (magistralne, regionalne, lokalne ceste, kao i željeznice), izgrađene u razdoblju kada se na tome prostoru nije protezala državna granica, što je čini tranzitnom zemljom za migrante na putu prema zemljama Zapadne Europe i interesantnom organiziranim kriminalnim skupinama koje se bave prekograničnim kriminalom.

3.2. Trendovi migracija u Bosni i Hercegovini

Pored općih, migracijski trendovi su jedno od pitanja kojima se odavno bave svi subjekti koji su uključeni u oblast kontrole migracijskih tokova. Praksa je pokazala kako su institucije koje se bave migracijama u Bosni i Hercegovini prikupljale i obrađivale samo podatke koji se izravno odnose na njihov rad. Kako bi se došlo do realne slike o migracijskim trendovima u Bosni i Hercegovini, nakon što su sagledane potrebe za sveobuhvatnim prikupljanjem podataka o migracijskim tokovima u Bosni i Hercegovini, došlo se do zaključka da se svi ovi podaci moraju objediniti na jednome mjestu, pravilno analizirati, procijeniti i usporediti s podacima iz prethodnoga razdoblja. Prvi Migracijski profil Bosne i Hercegovine je izrađen za 2008. godinu i nastao je kao rezultat potrebe za uspostavom mehanizma za prikupljanje statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, sustav obrade migracijskih statistika, kao i sustav sveobuhvatnoga, redovitog i kvalitetnog izvještavanja o migracijskim tokovima u Bosni i Hercegovini. Cilj ovoga dokumenta je osigurati uvid u ključne trendove u oblasti migracija, omogućiti izrada kvalitetnih politika i usvajanje odgovarajućih propisa u oblasti migracija i azila. Mehanizam za redovito ažuriranje Migracijskog profila Bosne i Hercegovine je uspostavljen Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine⁶. Migracijski profil Bosne i Hercegovine se ažurira na godišnjoj razini i dostupan je na web stranici Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.

U području **imigracije** treba istaknuti kako je geografski položaj Bosne i Hercegovine na raskrsnici puteva od Istoka prema Zapadu, što je čini pogodnom za tranzit migranata na putu prema državama Zapadne Europe. Kako bi se barem približno odredili neki od trendova migracija s kojima se Bosna i Hercegovina suočava u ovome trenutku, važno je osvrnuti se na podatke o kretanjima stranaca preko državne granice Bosne i Hercegovine, zakonitim i nezakonitim migracijama i onima koji traže azil.

Podaci o prometu preko državne granice Bosne i Hercegovine ukazuju na kontinuirani rast do 2009. godine, od kada je uočen blagi trend smanjenja prometa osoba preko državne granice Bosne i Hercegovine. Od ukupnoga broja osoba koje su evidentirane na graničnim prijelazima od 2001. godine u prosjeku su 55% bili stranci. Glavnina toga prometa otpada na granicu s Hrvatskom. Većina stranaca, od kojih neki nastoje na nezakonit način napustiti Bosnu i Hercegovinu u pravcu Zapada, a koji dolaze iz zemalja visokoga migracijskog rizika, u Bosnu i Hercegovinu dolazi legalno. Podaci ukazuju da rute nezakonitih migracija preko Bosne i Hercegovine idu od istočne granice Bosne i Hercegovine prema zapadnoj i sjeverozapadnoj granici prema Hrvatskoj. Podaci iz 2000. godine o nezakonitim migracijama stranih državljana preko teritorija Bosne i Hercegovine prema zemljama Zapadne Europe su ukazivali kako je Bosna i Hercegovina postala tranzitni centar dobro organiziranoga međunarodnog kriminala koji se bavi krijumčarenjem ljudi. Nakon prepoznavanja problema nezakonitih migracija na teritoriju Bosne i Hercegovine sačinjena su i prva izvješća koja su ukazivala na neke od temeljnih karakteristika ove pojave.

6 Odluka o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti („Službeni glasnik BiH“ broj 83/09).

Stalnim unapređenjem poslova granične kontrole i usklađivanjem sa standardima i najboljim praksama Schengena, Granična policija Bosne i Hercegovine uspijeva kontinuirano doprinosti smanjenju nezakonitih migracija preko teritorija Bosne i Hercegovine. U prilog ovoj činjenici govore podaci o broju osoba, državljana trećih zemalja, koji su prihvaćeni po Sporazumu o readmisiji s Hrvatskom. Broj od 2.317 osoba, koliko je prihvaćeno po Sporazumu tijekom 2001. godine, u 2010. godini je smanjen na 119 osoba, dok je u 2014. godini evidentirano 55 osoba.

U prvim godinama svoga djelovanja Granična policija Bosne i Hercegovine je, kao nezakonite migrante preko teritorija Bosne i Hercegovine, u najvećem broju slučajeva registrirala državljane Irana, Turske i Kine, a kasnije Moldavije, Ukrajine, Rumunjske i Bugarske. Međutim, proširenjem Europske unije i izmjenama viznoga režima s pojedinim zemljama, razvojem Granične policije BiH i dosljednom primjenom zakonskih propisa i najboljih praksi zapadnih zemalja u ovoj oblasti, pored značajnoga smanjenja nezakonitih migracija preko Bosne i Hercegovine, došlo je i do promjene strukture državljanstava nezakonitih migranata. U razdoblju 2005-2010. godina Bosna i Hercegovina se najviše susretala s problemom nezakonitih migracija državljana Albanije, Srbije (s područja Kosova), Makedonije (poglavito se radi o pripadnicima albanske nacionalnosti) i Turske. U tome razdoblju državljani Albanije, Srbije (s područja Kosova), Makedonije i Turske čine preko 90% od ukupnoga broja prihvaćenih državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji s Hrvatskom. Državljanima navedenih zemalja činili su preko 80% evidentiranih osoba u nezakonitom prelasku državne granice, ukoliko se izuzmu državljani Bosne i Hercegovine i susjednih zemalja.

Od 2011. godine, prema podacima Granične policije BiH, u strukturi državljanstava nezakonitih migranata evidentirani su državljani Afganistana, Pakistana, Sirije, Palestine, Somalije i drugih zemalja Sjeverne Afrike i Bliskog Istoka koje su zahvaćene ratnim sukobima. U razdoblju 2011-2014. godina osobe afro-azijskog podrijetla imaju procentualno veći udio u odnosu na državljane Srbije (s područja Kosova), Turske, Albanije i Makedonije i čine skoro 60% od ukupnoga broja osoba državljana trećih zemalja otkrivenih u nezakonitom prelasku državne granice Bosne i Hercegovine. Glede prihvata, najveći broj stranaca prihvaćen je iz Hrvatske, preko 90%, i prisutan je kontinuitet broja državljana Turske, Albanije i osoba s putnom ispravom s oznakom „Republika Kosovo“.

Dosadašnje analize **Službe za poslove sa strancima** ukazuju da pristupanje Hrvatske Europskoj uniji nije doprinijelo povećanju nezakonitih kretanja migranata preko teritorija BiH prema Hrvatskoj, u najvećoj mjeri zbog toga što Hrvatska nije pristupila Schengen zoni. I dalje je prisutan fenomen da se zemlje regije, pa tako i BiH, susreću s nezakonitim migracijama iz EU, točnije iz Grčke, zapadnobalkanskom rutom. Tijekom 2014. godine je došlo do enormnog povećanja nezakonitih kretanja migranata prema zemljama EU, te je u tome smislu zabilježeno povećanje od 162% otkrivenih nezakonitih prelazaka granice EU u odnosu na 2013. godinu⁷, što govori u prilog tome koliki izazov nezakonito kretanje migranata predstavlja nadležnim organima zemalja tranzita i konačne destinacije.

Zapadnobalkansku rutu koriste nezakoniti migranti koji se poglavito nakon prelaska tursko-grčke granice, preko Grčke, Makedonije i Srbije, kreću prema Mađarskoj, Hrvatskoj ili Rumunjskoj i veoma je važno napomenuti da ova ruta kretanja ne prelazi preko teritorija naše zemlje. Nezakoniti migranti koji se kreću ovom rutom u rijetkim slučajevima nezakonito prelaze i preko teritorija naše zemlje, pokušavajući preko teritorija Hrvatske doći do Slovenije, te produljiti dalje prema svojim konačnim destinacijama.

Većina tih nezakonitih migranata dolazi iz država visokoga migracijskog rizika i ranije nisu bili u većoj mjeri prisutni na teritoriju Bosne i Hercegovine, a karakterizira ih modus operandi prema kojemu ne posjeduju identifikacijska dokumenta na temelju kojih im se može utvrditi identitet, što usložnjava njihovu identifikaciju, te otežava efikasno udaljšavanje takvih osoba s teritorija BiH. U posljednjih pet godina Služba je iz ove kategorije nezakonitih migranata u najvećoj mjeri procesuirala državljane Afganistana, Somalije, Pakistana, Sirije, Alžira i Bangladeša.

Služba za poslove sa strancima od ulaska Hrvatske u EU poduzima pojačane planske aktivnosti kontrole kretanja i boravka stranaca i prikupljanja operativnih podataka, koje su intenzivirane masovnim prilivom nezakonitih migranata u Srbiju i početkom izgradnje ograde na mađarsko-srbijanskoj granici. Služba kontinuirano prikuplja operativne podatke o nezakonitim migracijama, načinu napuštanja zemalja podrijetla te tranzitu do Bosne i Hercegovine, načinu ulaska nezakonitih migranata u Bosnu i Hercegovinu, njihovome tranzitu kroz zemlju i načinu njihovoga nezakonitog odlaska prema zapadnim zemljama, o osobama koje su involvirane u krijumčarenje ljudi, pravodobno razmjenjuje prikupljene podatke s policijskim i drugim organima, te pojačanim aktivnostima nadzire mjesta i osobe koje su interesantne sa stajališta ove aktivnosti.

Međutim, pridruživanje Hrvatske prostoru Schengena će svakako predstavljati jedan od glavnih migracijskih izazova za BiH, jer je ranije pridruživanje Mađarske Schengenu djelovalo kao „pull čimbenik“ za nezakonite prelaskе iz Srbije u Mađarsku i utjecalo na rutu kretanja nezakonitih migranata prema Mađarskoj, te se u tome smislu može očekivati korištenje teritorija BiH za nezakonite migracije prema Hrvatskoj.

Kada je u pitanju poduzimanje mjera prema stranim državljanima u razdoblju 2011-2015, zabilježeno je da je Služba tijekom 2012. godine prema njima povećala broj poduzetih mjera, što je rezultat veće prisutnosti u BiH nezakonitih migranata afro-azijskoga podrijetla, koje je stagniralo u 2013. godini, da bi tijekom 2014. godine došlo do blagog povećanja. Mjere su u najvećem broju slučajeva poduzimane prema državljanima Srbije, Turske, građanima Kosova*⁸, Hrvatske, Kine i drugih zemalja.

Kada je riječ o trendovima u području zakonitih imigracija evidentan je kontinuiran rast odobrenih privremenih boravaka temeljem braka s državljanima Bosne i Hercegovine, rada na temelju izdate rade dozvole, spajanja obitelji, vlasništva na nepokretnoj imovini, te liječenja. Najviše odobrenih privremenih boravaka se odnosi na državljane Srbije, Turske, NR Kine, Hrvatske, Crne Gore i Makedonije.

Kada je u pitanju odobravanje stalnoga boravka, u posljednje je vrijeme evidentan trend rasta odobrenja stalnih boravaka strancima u Bosni i Hercegovini, a najviše odobrenih stalnih boravaka se odnosi na državljane Hrvatske, Crne Gore, Kine, Makedonije i Turske. Dakle, Bosna i Hercegovina u posljednje vrijeme postaje sve privlačnija destinacija stranim državljanima kao zemlja odredišta.

Analizom migracijskih kretanja tijekom 2013. i 2014. godine uočeno je kako nije bilo većih zlouporaba bezviznog režima od državljana zemalja s kojima BiH ima bezvizni režim⁹. S tim u svezi, Ministarstvo vanjskih poslova BiH je u novoj Odluci o vizama proširilo listu zemalja čiji su državljani oslobođeni obveze pribavljanja vize za ulazak i boravak u BiH, jer se radi o zemljama s niskim migracijskim rizikom, gdje liberalizacija viznoga režima neće dovesti do povećanja broja nezakonitih migracija u BiH.

8 Ovaj naziv ne prejudicira status i sukladan je s Rezolucijom 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o neovisnosti.

9 Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“ broj 3/15).

Jednako tako, do povećanja broja zemalja sa slobodnim viznim režimom došlo je i zbog potrebe usuglašavanja s tzv. Bijelom Schengen listom. Izdavanje viza se vrši u 48 diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH širom svijeta. Opremanjem diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH biometrijskim postajama povećan je ukupan broj DKP-a koji imaju instalirane biometrijske postaje s 24 (koliko ih je bilo 2011. godine) na 27, od čega je 8 DKP-a BiH opremljeno mobilnom biometrijskom postajom. Naprijed navedenim stvorene su pretpostavke za početak uporabe biometrijskih tehnologija u postupku izdavanja viza i putnih isprava.

Kada je riječ o oblasti **azila** u Bosni i Hercegovini, a na temelju usporedne analize podataka iz protekle dvije godine, 2013. i 2014. godine, razvidno se vidi kako se mijenjaju trendovi kretanja stranaca koji traže azil u Bosni i Hercegovini. Prema službenim podacima za 2014. godinu, u oblasti azila ključni trendovi se mogu sažeti u sljedećim konstatacijama:

- smanjen je ukupan broj tražitelja azila za 37%, a broj zahtjeva za 24%,
- smanjen je broj osoba koje dolaze iz Sirije za 87%, a broj zahtjeva za 80%,
- povećan je broj tražitelja azila koji dolaze iz Alžira za 45%, Afganistana za 25%, i Iraka za 60%,
- pored pobrojanih zemalja podrijetla, u navedenom razdoblju, azil su u BiH tražili stranci koji dolaze iz Srbije, Pakistana, Nigerije, Bangladeša, Armenije, Somalije, Sudana, Centralne Afričke Republike, Sjedinjenih Američkih Država, Mađarske i drugih zemalja,
- smanjen je broj tražitelja azila - maloljetnih osoba bez pratnje za 71%,
- smanjen je broj tražitelja azila iz Srbije, koja je do sada bila zemlja podrijetla najvećega broja tražitelja azila u BiH,
- određeni broj tražitelja azila u zemlju ulazi legalno, uz prethodno pribavljenu vizu u nekom DKP BiH,
- postaje uobičajeno da se na zahtjevu pojavljuje samo nositelj zahtjeva za azil, bez osoba u pratnji,
- smanjen je trend ponovljenih zahtjeva,
- osobe muškoga spola čine najveći procent tražitelja azila što prije nije bio slučaj,
- najveći se broj zahtjeva za azil temelji na ekonomskim razlozima,
- najveći je broj zahtjeva za azil odbijen zbog neutemeljenosti.

U odnosu na prethodna razdoblja, u ovome je razdoblju uočen znatan rast dodijeljenih statusa supsidijarne zaštite. Naime, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za azil, je u razdoblju 2013. i 2014. godina, dodijelilo 30 statusa supsidijarne zaštite, i to u najvećem broju tražiteljima azila koji su u Bosnu i Hercegovinu došli iz Sirije. Pored osoba iz Sirije supsidijarna zaštita dodijeljena je i državljanima Iraka i Somalije.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku u okviru svoje nadležnosti vrši poslove osiguranja i pristupa zakonom zagarantiranim pravima **izbjeglicama i osobama s priznatim statusom supsidijarne zaštite u BiH**. Pod ingerencijom ovoga ministarstva se nalazi Izbjegličko-prihvatni centar u Salakovcu-Mostar u koji se, u slučaju potrebe, vrši smještaj ovih kategorija stranaca. Ono što je u Bosni i Hercegovini konstanta jeste činjenica da osobe s priznatim statusom izbjeglice ili statusom supsidijarne zaštite poglavito borave u privatnome smještaju.

Osobama s priznatim statusom izbjeglice ili sa statusom supsidijarne zaštite je omogućen pristup zakonom propisanim pravima. Između ostaloga, izbjeglice i osobe s priznatim statusom supsidijarne zaštite u BiH ostvaruju prava na zdravstvenu i socijalnu zaštitu, obrazovanje i rad. Oni također imaju i pristup integracijskim olakšicama koje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, osigurava u suradnji s drugim ministarstvima, institucijama i službama.

Bosna i Hercegovina je država koju karakterizira visoka stopa **emigracije**. Osim dva velika emigracijska talasa, radne migracije šezdesetih i sedamdesetih godina i prisilne migracije prouzročene ratom devedesetih godina prošloga stoljeća, Bosna i Hercegovina je i dalje suočena s kontinuiranom emigracijom stanovništva, prouzročenom lošom ekonomskom situacijom u zemlji. Iako ne postoje egzaktni statistički podaci o broju osoba koje su napustile Bosnu i Hercegovinu, parcijalni podaci kojima raspolažu institucije u BiH potvrđuju brojnost i kontinuiranost emigracije stanovništva. Negativan prirodni priraštaj u BiH od 2010. godine i velika emigracija stanovništva imaju negativne demografske posljedice, odnosno dovode do stalnog smanjenja broja stanovništva u zemlji. Emigracija iz Bosne i Hercegovine je ogroman razvojni resurs zemlje, kako po ljudskom (obrazovanost, stručnost i kvalificiranost), ekonomskom (novčane doznake, štednja, izravna investiranja i robna razmjena) i društvenom potencijalu (nove društvene, kulturne i političke vrijednosti koje mogu pomoći razvoju zemlje i poslužiti kao most suradnje na međunarodnoj razini), tako i po velikoj spremnosti da se pomogne razvoju zemlje svoga podrijetla.

Prema raspoloživim podacima može se konstatirati sljedeće:

- Bosna i Hercegovina je, s oko 2.000.000 emigranata, među vodećim zemljama u Europi i svijetu po broju emigranata u odnosu na ukupan broj stanovnika u zemlji,
- Najveći broj bh. emigranata živi u Hrvatskoj, Srbiji, Njemačkoj, Austriji, Sloveniji, Švedskoj, Švicarskoj, te u SAD, Kanadi i Australiji¹⁰,
- Status bh. emigranata je riješen kroz stjecanje državljanstva, stalne ili privremene dozvole boravka, radne ili studentske vize, a oko 500.000 je steklo državljanstva država prijma (ne računajući Srbiju i Hrvatsku),
- Emigracija stanovništva iz BiH se nastavlja, a pored loše ekonomske situacije, potiče ju i migracijska politika EU, koja kroz povoljnije uvjete ulaska olakšava useljavanje određenih profila visokokvalificiranih djelatnika, studenata i istraživača u svoje zemlje,
- Bosna i Hercegovine je suočena sa stalno rastućim problemom „odliva pameti“. Također, emigracija je, uz negativan prirodni priraštaj, jedan od glavnih uzroka stalnoga smanjenja stanovništva u BiH,
- Bh. emigracija predstavlja veliki ljudski potencijal jer ga čini veliki broj visokoobrazovanih, stručnih i uspješnih ljudi u različitim oblastima. Najveći broj visokoobrazovanih je u Australiji, SAD i skandinavskim zemljama¹¹,

10 Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, *Pregled stanja bosanskohercegovačkog iseljništva iz 2014. godine*.

11 Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, *Pregled stanja bh. iseljništva, 2014. godine*.

- Bh. emigracija predstavlja i veliki ekonomski potencijal, što potvrđuje već godinama stabilan priliv novčanih doznaka emigranata, koje posljednjih godina iznose dvije do tri milijarde KM, i one čine oko 10-15% bruto društvenog proizvoda Bosne i Hercegovine¹²,
- Štednja bh. emigracije, iako većinom zadržana u zemljama prijema, predstavlja ogroman financijski resurs, nekoliko puta veći od iznosa novčanih doznaka. Procjenjuje se da je riječ o iznosu od nekoliko milijardi eura godišnje¹³,
- Unatoč poteškoćama, ima dosta uspješnih primjera investicija iz dijaspora¹⁴,
- Bh. emigracija je zavičajno orijentirana, što potvrđuju česte posjete rodbini i prijateljima, novčane doznake i investiranje u lokalnu zajednicu,
- U BiH raste interes bh. institucija, nevladinih organizacija, međunarodnih organizacija i donatora za pitanje emigracije, posebice njezinoga vezivanja za razvoj zemlje,
- Oblast emigracije uopće, a posebice oblast emigracije i razvoja je multisektoralno pitanje i nužno je uspostaviti koordinaciju u ovoj oblasti,
- U BiH nije ustanovljen sustav praćenja suvremenih emigracijskih tokova, emigracije mladih, „odliva pameti“, utjecaja emigracije na razvoj i slično,
- S druge strane, dostupni su i kvalitetni podaci statističkih institucija o bh. emigraciji za većinu država u kojima živi veći broj bh. emigranata,
- BiH je načinila značajne korake u oblasti migracije i razvoja.

Pregled temeljnih migracijskih kretanja za razdoblje 2005-2014. godina

POKAZATELJI /GODINE	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Broj izdatih viza u DKP-ima	14.801	11.960	12.071	10.139	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351
Broj izdatih viza na granici	2.049	927	735	684	345	327	248	150	93	58
Broj odbijenih ulazaka u BiH	7.758	7.829	6.618	3.102	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987
Broj privremenih boravaka	5.143	5.274	5.513	5.971	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022
Broj stalnih boravaka	196	153	136	215	359	315	308	401	713	763
Broj dobrovoljnih povrataka migranata (uz pomoć IOM-a)	345	112	261	44	226	341	244	88	209	104
- državljana BiH	101	54	28	16	73	87	71	88	209	104
- stranih državljana	244	58	233	28	153	254	173	0	0	0
Broj dobrovoljnih povrataka iz BiH uz asistenciju Službe ¹⁵	0	0	0	0	0	0	0	160	159	169
Prihvat stranaca po sporazumu o readmisiji s Hrvatskom	170	174	240	248	122	119	88	75	75	55
Broj osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH	146	69	581	95	71	64	46	53	100	45

12 Migracijski profil BiH za 2014. godinu, Ministarstvo sigurnosti BiH.

13 IASCI-IOM (2010), *Maximising the Development Impact of Migration-related Financial Flows and Investment to Bosnia and Herzegovina*.

14 *Iseljenišтво i razvoj BiH: Uspješni primjeri*, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, 2015.

15 U okviru projekta „Prevenција ilegalnih migracija u BiH i regionu i dobrovoljni povratak“ koji su financirale vlade Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajn.

3.3. Ustavno-pravni okvir

Polaznu osnovu za kreiranje Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020) čini odredba Ustava Bosne i Hercegovine, članak III stavak 1. točka f), prema kojoj institucije na državnoj razini imaju isključivu nadležnost za kreiranje politika useljavanja, izbjeglica i azila. Ova odredba predstavlja jedno od pravnih uporišta za usvajanje pravno-političkih dokumenata kojima se planski, organizirano i usuglašeno predviđaju aktivnosti nadležnih institucija u ovoj oblasti, s ciljem stvaranja što efikasnijih mehanizama kontrole predmetnih pojava u Bosni i Hercegovini.

Ovakva ustavna odredba je ujedno osnova za donošenje zakonskih propisa kojima se dodatno razrađuju i uređuju pojedina pitanja iz oblasti migracija, azila i statusa izbjeglica. Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH je utvrđena nadležnost Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine za kreiranje politike u oblasti iseljništva.

Na taj se način, prigodom izrade Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020), moraju uzeti u obzir te detaljno analizirati svi zakonski i podzakonski propisi koji uređuju:

- (1) nadležnosti pojedinih institucija Bosne i Hercegovine u oblasti migracija, azila i međunarodnoga izbjegličkog prava (Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Zakon o ministarstvima Bosne i Hercegovine i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine),
- (2) pitanja zaštite granice, ulaska i boravka stranaca na teritoriju Bosne i Hercegovine (Zakon o graničnoj kontroli, Zakon o strancima, s podzakonskim aktima),
- (3) pitanja azila na teritoriju Bosne i Hercegovine (Zakon o azilu, s podzakonskim aktima),
- (4) nadležnosti i organizaciju institucija koje se izravno bave provedbom zakona u praksi (Zakon o upravi, Zakon o službi za poslove sa strancima, Zakon o graničnoj policiji BiH, Zakon o državnoj agenciji za istrage i zaštitu, Zakon o policijskim službenicima, Zakon o državnoj službi),
- (5) druga pitanja koja imaju značaj za sveobuhvatno uređenje migracija i azila (Zakon o upravnom postupku, Zakon o upravnom sporu, Zakon o jedinstvenom matičnom broju, Zakon o državljanstvu, Zakon o zaštiti osobnih podataka, Zakon o zaštiti tajnih podataka, Zakon o putnim ispravama Bosne i Hercegovine, Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju, Kazneni zakon Bosne i Hercegovine).

Vrlo značajan izvor predstavljaju i podzakonski akti iz oblasti migracija i azila koji su usvajani u prethodnome razdoblju i koji su prezentirani u prilogu Strategije. Isto tako, nezaobilazno mjesto imaju i drugi podzakonski akti koji su imali određeni utjecaj na izradu ove strategije. Među njima se posebice izdvaja Odluka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o instrumentima za usuglašavanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije¹⁶.

Ovim aktom je naloženo ministarstvima i drugim organima uprave u Bosni i Hercegovini da se staraju o usuglašavanju svih domaćih pravnih akata s pravnom stečevinom EU. Identifikacija relevantnih pravnih izvora domaćega zakonodavstva je vrlo značajna za izradu jednoga ovakvog strateškog dokumenta, kako zbog legitimnosti postavljenih strateških ciljeva tako i zbog usuglašavanja njihovoga sadržaja s odredbama konkretnih zakonskih i podzakonskih propisa.

¹⁶ Odluka o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom stečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“ broj 23/11).

3.4. Međunarodni pravni okvir

U ovome trenutku postoji niz međunarodnih ugovora čija je ugovorna strana Bosna i Hercegovina, a koji imaju izravni ili neizravni utjecaj na sadržaj i kompoziciju Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020). Odredbe tih ugovora su važne kako glede izvršavanja ranije preuzetih obveza Bosne i Hercegovine, tako i glede nastavka integracijskih procesa prema članstvu u EU. Na taj je način moguće reći kako je u kontekstu ranijih naznaka uređenje migracija i azila isključivo pitanje državnoga suvereniteta Bosne i Hercegovine, posebice sa stajališta propisivanja uvjeta ulaska i boravka stranaca na državnome teritoriju i dodjele nekog od vidova međunarodne zaštite.

Međutim, aktualni razvoj u području globalizacije, izrazitih migracijskih kretanja, integracije i univerzalizacije ljudskih odnosa je u značajnoj mjeri reducirao suvereno pravo države da samostalno uređuje ova pitanja. Treba uzeti u obzir činjenicu da Bosna i Hercegovina ima razvidno definiranu vanjsku politiku, koja je identificirala prioritete, među kojima pristupanje euroatlantskim integracijskim procesima ima izniman značaj. To je, između ostaloga, važno i za utvrđivanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine kao čimbenika koji utječe na projekciju mjera i aktivnosti u području kontrole migracija i azila u Bosni i Hercegovini. U tome je smislu važno identificirati najvažnije izvore međunarodnoga karaktera čiji se sadržaji moraju uzeti u obzir prilikom izrade predmetne Strategije.

Oni su, dakako, brojni i teško je sačiniti njihovu preciznu podjelu. Uzme li se u obzir vrijeme pristupanja tim ugovorima može se reći kako su neki od njih zaključeni u ranijem razdoblju, prije međunarodnoga priznavanja Bosne i Hercegovine kao suverene države, i kao takvi su temelj Ugovora o pitanjima sukcesije između država članica bivše SFRJ preuzeti u pravni poredak Bosne i Hercegovine. Tipičan primjer takvih ugovora su Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. i Protokol o statusu izbjeglica iz 1967¹⁷. Također, Aneks I Ustava Bosne i Hercegovine sadrži međunarodne dokumente koji su sastavni dio Ustava Bosne i Hercegovine. S druge strane, Bosna i Hercegovina je većinu međunarodnih ugovora značajnih za kreiranje Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020) zaključila u posljednjih nekoliko godina. Uzme li se u obzir njihov karakter može se reći kako se radi o multilateralnim i bilateralnim ugovorima koji uređuju veći ili manji broj pitanja u domeni suradnje u oblasti migracija i drugih srodnih pojava. Gledano sa stajališta područja primjene oni su univerzalnog, regionalnog ili lokalnog karaktera.

Od regionalnih izvora posebno mjesto i značaj za Bosnu i Hercegovinu imaju oni koji se odnose na pristupanje naše države u članstvo EU. Tipičan primjer takvoga ugovora je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP)¹⁸. U odnosu na zaleđe toga ugovora vrijedi spomenuti kako su pregovori o ovome pitanju otvoreni u studenome 2005. godine, dok su tehnički pregovori okončani godinu kasnije, točnije u prosincu 2006. godine. Ovaj je Sporazum stupio na snagu 01.06.2015. godine. Potpuna primjena odredbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za Bosnu i Hercegovinu predstavlja ključni korak prema daljnjoj integraciji i punopravnom članstvu u Europsku uniju.

Glede pitanja imigracija i azila, treba reći kako su ona uređena Poglavljem VII Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (Pravda, sloboda i sigurnost). Konkretno, pitanja koja se odnose na vize, upravljanje granicom, azil i migracije su obuhvaćena odredbom iz članka 80. ovoga

17 Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. godine i njezin Protokol iz 1967. godine, od 3. do 34. članka propisuje niz prava koje izbjeglice trebaju uživati na teritorijima država potpisnica Konvencije i Protokola i oni su sastavni dio Ustava Bosne i Hercegovine.

18 Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 10/08).

Sporazuma, dok članak 81. uređuje pitanje sprečavanja i kontrole nezakonitih migracija i ponovnoga prihvata (readmisije). Prema odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, Bosna i Hercegovina je obvezna surađivati u oblastima viza, granične kontrole, azila i migracija, kako s državama članicama Europske unije tako i sa zemljama regije.

Drugi po značaju izvor je Sporazum o readmisiji između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine, koji ima prednost u primjeni u odnosu na odredbe bilo kojega drugog bilateralnog sporazuma ili dogovora o readmisiji osoba koje nemaju dozvolu za boravak, a koji su zaključeni između pojedinih zemalja članica EU i Bosne i Hercegovine. Drugu kategoriju izvora značajnih za EU integracije čine unilateralni pravni akti koje donosi EU. Među njima zasebno mjesto zauzimaju odluke Vijeća EU, uredbe Europskoga parlamenta i Vijeća EU, te direktive EU koje uređuju pojedina pitanja od značaja za izradu predmetne Strategije.

U tome smislu, neki od tih regionalnih izvora donesenih pod okriljem EU su: (1) Odluka Vijeća EU o principima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Europskom partnerstvu s Bosnom i Hercegovinom i opoziv Odluke 2006/55/EZ-(2008/21/EC), (2) Uredba Europskoga parlamenta i Vijeća EU broj 1091/2010 od 24. studenoga 2010. godine kojom se mijenja Uredba Vijeća (EC) broj 539/01 o listi trećih zemalja čiji su državljani obvezni posjedovati vizu kada prelaze vanjske granice i granice onih zemalja čiji su državljani izuzeti od ovog pravila, (3) direktive koje uređuju niz pitanja u svezi s ulaskom, boravkom i kretanjem stranaca na teritoriju EU, i (4) dokumenti EU o migraciji i razvoju. S obzirom da Bosna i Hercegovina trenutačno ima status potencijalnog kandidata za članstvo u EU, anticipirano prihvaćanje sadržaja ovih pravnih izvora EU u pravni poredak Bosne i Hercegovine svakako doprinosi bržim EU integracijama. S druge strane, neki od spomenutih izvora, poput Uredbe Europskoga parlamenta i Vijeća EU o tzv. „viznoj liberalizaciji“ za državljane Bosne i Hercegovine predstavljaju važan izvor sa stajališta ostvarenih rezultata u domeni uređenja migracija i azila u Bosni i Hercegovini, ali ujedno predstavlja i podsjetnik o potrebi što sveobuhvatnijega i kvalitetnijeg razvoja instrumenata migracijske politike Bosne i Hercegovine, radi zadržavanja ovoga statusa.

Isto tako, nezaobilazan značaj za izradu Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020) imaju međunarodni ugovori koje je Bosna i Hercegovina već prihvatila u vlastito zakonodavstvo, a koji se odnose na usklađeno uređenje oblasti trgovine ljudima. Među njima zasebno mjesto zauzimaju Protokol o prevenciji, eliminiranju i kažnjavanju trgovine ljudskim bićima, posebice ženama i djecom - dopuna Konvencije UN protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, Konvencija Vijeća Europe u akciji protiv trgovine ljudima, Direktiva (2004/81/EU) o dozvoli boravka koja je izdana državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućuje nezakonito useljavanje, koji surađuju s nadležnim tijelima, Direktiva (2011-36/EU) o sprečavanju i borbi protiv trgovine ljudima te zaštiti žrtava. Može se reći kako se radi o najvažnijim izvorima univerzalnog, regionalnog i supranacionalnog karaktera koji uspostavljaju standarde djelovanja u ovoj oblasti. Međutim, prilikom izrade ovoga strateškoga dokumenta u obzir su uzeti i drugi relevantni izvori međunarodnoga prava u području suprotstavljanja trgovini ljudima.

U konačnici, posebnu kategoriju međunarodnih izvora koji se moraju uzeti u obzir prilikom izrade Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020) čine bilateralni ugovori koje je Bosna i Hercegovina zaključila s pojedinim državama iz regije, čiji sadržaj se dominantno odnosi na oblast readmisije (povratka) osoba u države podrijetla ili tranzita, a koje ne ispunjavaju ili su prestale ispunjavati uvjete za ulazak, prisutnost ili boravak u zemlji domaćinu.

Radi ekonomičnosti i preglednosti izlaganja, detaljan popis svih relevantnih izvora međunarodnoga prava je pridodat kao poseban prilog Strategiji u oblasti migracija i azila (2016-2020).

Povezivanje iseljništva s razvojem zemlje podrijetla je dio šireg koncepta "migracije i razvoj" koji se u novije vrijeme koristi u međunarodnim dokumentima kao jedan od ključnih stupova migracijske politike.

Među važnijim dokumentima Ujedinjenih naroda i Europske unije koji preporučuju vezivanje migracije i razvoja zemalja podrijetla su: Prvi i drugi dijalog Glavne skupštine UN-a na visokoj razini o međunarodnim migracijama i razvoju (2006, 2013), Globalni pristup migracijama EU (2005), Europski pakt o imigraciji i azilu (2008), Praški proces (2009), Globalni pristup migraciji i mobilnosti EU (2011) itd.

3.5. Kretanja prema zajedničkoj migracijskoj politici EU

S obzirom da Bosna i Hercegovina ima status potencijalnoga kandidata za članstvo u EU od osobitoga je značaja bilo, prilikom kreiranja strateškoga dokumenta u oblasti migracija i azila, uzeti u obzir određene smjernice kojima se države članice EU u pravilu rukovode prilikom stvaranja i provedbe vlastitih politika upravljanja migracijama. Utjecaj tih smjernica je bitan i zbog toga što je Bosna i Hercegovina već u nekoliko navrata do sada anticipirala neke od predviđenih aktivnosti iz tih dokumenata donesenih pod okriljem EU, čime iskazuje svoje čvrsto opredjeljenje da nastavi s pozitivnim kretanjima prema uspostavljenim EU standardima u ovoj oblasti. Tipičan primjer tih postignuća Bosne i Hercegovine su harmonizacija propisa migracijskoga prava i azila s pravnom stečevinom EU, uspostava sustava integriranog upravljanja granicom, redovito objavljivanje Migracijskoga profila Bosne i Hercegovine i slično. Isto tako, uvažavanje ovih smjernica je važno i sa stajališta same EU koja nastoji uspostaviti koherentan sustav koordinacije s državama koje nisu članice EU radi što efikasnijega upravljanja migracijama. U tome smislu, jedan od ključnih dokumenata koji u određenoj mjeri determinira izradu predmetne Strategije je svakako i Zajednička imigracijska politika za Europu: principi, aktivnosti i instrumenti, koja sadrži deset zajedničkih principa artikulacije imigracijske politike u EU. Radi se o vrlo značajnom dokumentu koji ukazuje na temeljne pravce konkretizacije pojedinih pravno-političkih ciljeva i načina djelovanja pojedinih država u području sveobuhvatnoga upravljanja imigracijama. Prema ovome dokumentu, deset zajedničkih principa je sistematizirano unutar tri stupa migracijskih politika: (1) prosperitet, (2) sigurnost i (3) solidarnost. Važno je, isto tako, naglasiti kako se pobrojani principi temelje na univerzalnim vrijednostima ljudskoga digniteta, slobode, jednakosti i solidarnosti, poštivanja međunarodno zaštićenih ljudskih prava i sloboda, te solidarnosti s izbjeglicama i osobama koje trebaju zaštitu. Radi što preciznijega pregleda potrebno je ukratko pobrojati ove principe, te ukratko dati njihovo značenje:

1. Prosperitet i imigracija: Precizno reguliranje prihvata i boravka stranaca

Svaka država treba promovirati zakonite migracije, kojima treba upravljati uz pomoć razvidnih, transparentnih i pravičnih pravila. To, između ostaloga, uključuje i informiranje stranaca o uvjetima koje treba posjedovati za ulazak i boravak u određenoj državi, te pravičan tretman stranaca koji imaju odobren zakonit boravak.

2. Prosperitet i imigracija: Susretanje ponude i potražnje na tržištu rada

Jedan od preduvjeta za razvoj konkurentnosti i ekonomskoga prosperiteta je i sveobuhvatna analiza tržišta rada, posebice potreba za specifičnom, visokokvalificiranom radnom snagom u pojedinim ekonomskim sektorima. S tim u svezi, države mogu određivati kvote ulaska stranaca na vlastiti teritorij zbog radnoga angažmana. Osnova za određivanje specifičnih potreba tržišta rada za angažmanom radne snage iz redova stranih državljana su Migracijski profili u pojedinim državama, koji trebaju osigurati pouzdane pokazatelje za upravljanje migracijama.

3. Prosperitet i imigracija: Integracija kao ključ uspješnih imigracija

Integracija imigranata treba biti dvostrani proces u kojemu aktivnu ulogu imaju države domaćini i sami imigranti. Jedna od najvažnijih komponenti integracije stranaca jesu prilike za njihovo aktivno sudjelovanje i razvoj punih potencijala. Države bi trebale forsirati upravljanje različitostima koje nastaju na temelju migracijskoga podrijetla i povećavati socijalnu koheziju.

4. Solidarnost i imigracija: Transparentnost, povjerenje i koordinacija

Stvaranje zajedničke imigracijske politike treba biti utemeljeno na visokoj razini političke i operative solidarnosti, uzajamnoga povjerenja, transparentnosti, podijeljenoj odgovornosti i zajedničkim naporima država članica i same EU.

5. Solidarnost i imigracija: Efikasna i koherentna uporaba raspoloživih sredstava

Kako bi se ostvarili strateški ciljevi migracijske politike potrebna su značajna financijska sredstva koja moraju biti proporcionalna specifičnim potrebama određene države, točnije tokovima migracija i konkretnim izazovima s kojima se ta država susreće u smislu priliva imigranata na svojem teritoriju.

6. Solidarnost i imigracija: Partnerstvo s trećim državama

Partnerstvo i suradnja među državama spadaju među nužne uvjete za efikasno upravljanje migracijama. Suradnja EU i trećih država je moguća u području razvijanja mogućnosti za zakonite migracije, kapaciteta upravljanja migracijama, identificiranja čimbenika rizika za nezakonite migracije, zaštite temeljnih ljudskih prava i sloboda, suzbijanja nezakonitih tokova migracija i povećanja mogućnosti za angažman migracija. U odnosu na države kandidate i potencijalne kandidate koji imaju razvijene politike upravljanja migracijama (u koju skupinu se ubraja i Bosna i Hercegovina), ovaj princip predviđa uporabu novih instrumenata migracijske politike radi unapređenja mehanizama suradnje s EU.

7. Sigurnost i imigracija: Vizna politika koja služi interesima Europe i njezinih partnera

Sposobnost država da smanje i preveniraju nezakonite migracije je jedan od uvjeta prihvatanja i javne potpore migracijskim politikama. U tu svrhu, države trebaju mjerama vizne politike osigurati nesmetano kretanje bona fide putnicima uz istodobno povećanje sigurnosti. Kako bi se ostvarili ovi ciljevi, potrebno je omogućiti uporabu suvremenih tehnologija radi provedbe diferenciranih, na riziku utemeljenih provjera tražitelja viza, uz intenzivnu razmjenu informacija između država i punu zaštitu prava na privatnost, odnosno, poštivanje propisa o zaštiti podataka.

8. Sigurnost i imigracija: Integrirano upravljanje granicom

Integrirano upravljanje vanjskim granicama EU prema ovome principu treba biti ojačano, a politike graničnih kontrola treba razvijati koherentno, skupa s politikama carinskih kontrola i prevencije drugih sigurnosnih prijetnji. U okviru ovoga principa EU nastoji razviti niz strateških mjera suradnje s trećim državama podrijetla ili tranzita, kako bi razvile vlastite kapacitete integriranoga upravljanja granicom.

9. Sigurnost i imigracija: Intenziviranje borbe protiv nezakonitih migracija i nulta tolerancija prema trgovini ljudima

Sukladno ovome principu, EU nastoji razviti sveobuhvatnu politiku borbe protiv nezakonitih migracija i trgovine ljudima. Cilj takve politike je suprotstavljanje pojavama neprijavljenog rada i nezakonitog upošljavanja u različitim pojavnim oblicima. Ovaj se cilj nastoji ostvariti nizom mjera prevencije, provedbe zakona i sankcioniranjem. Isto tako, treba unaprijediti zaštitu i potporu žrtvama trgovine ljudima.

10. Sigurnost i imigracija: Efikasne i održive politike povratka

Politike povratka su neizostavan dio politike EU u borbi protiv nezakonitih migracija. Politike povratka osoba koje ne ispunjavaju uvjete zakonitoga boravka, ili su prestale ispunjavati ove uvjete, trebaju favorizirati mogućnost donošenja individualnih odluka o povratku u države podrijetla utemeljene na pravičnim i transparentnim kriterijima.

Lista spomenutih principa iz ovoga dokumenta služi kao određena vodilja prilikom kreiranja javnih politika u području efikasnog upravljanja migracijama. Ona je zbog svoga značaja nedvojbeno zauzela svoje mjesto i kod kreiranja sadržaja Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020). Isto tako, značaj drugih dokumenata pravno-političkoga karaktera, donesenih pod okriljem EU, ima sličan značaj za izradu ove strategije. Među tim dokumentima posebice se izdvajaju Globalni pristup migracijama (vanjska dimenzija migracijske politike EU, dijalog i suradnja s trećim zemljama, povećanje koordinacije, koherentnost i sinergija), Haški program i Stockholmski program koji su, između ostaloga, predvidjeli određene mjere koje EU namjerava poduzeti u domeni sveobuhvatnoga upravljanja migracijama.

3.6. Usvojene politike nadležnih organa Bosne i Hercegovine

S obzirom da se specifične mjere i aktivnosti usmjerene ka efikasnom upravljanju migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini ne mogu provoditi jednostrano, bez potrebnoga usklađivanja tih aktivnosti s drugim, službeno usvojenim politikama, potrebno je ukazati na neke od najznačajnijih pravno-političkih dokumenata u Bosni i Hercegovini koji imaju određeni utjecaj na izradu Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020). Forma u kojoj su sadržane te politike je različita, i kreće se od strategija, akcijskih planova i općih pravaca djelovanja, do zaključaka najviših tijela izvršne vlasti. Spomenuti dokumenti kojima se kreiraju javne politike tematski se odnose na područja općeg i posebnog socijalnog razvoja, vanjske politike, dok se neki od tih izvora posebice odnose na unapređenje odnosa države Bosne i Hercegovine s vlastitom emigracijom. Kako bi se shvatio značaj tih izvora za izradu predmetne Strategije, bit će prikazan popis i sažeti opis njihovoga sadržaja.

Opći pravci i prioriteti za provedbu vanjske politike Bosne i Hercegovine iz 2003. godine je ključni dokument Predsjedništva BiH u oblasti kreiranja vanjske politike Bosne i Hercegovine.

Jedan od važnijih pravaca i aktivnosti vanjske politike Bosne i Hercegovine multilateralne prirode se tiče daljnjega približavanja i institucionalizacije odnosa s Europskom unijom sukladno Procesu za stabilizaciju i pridruživanje, što je od bitnoga značaja za Bosnu i Hercegovinu. Potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU, a potom i njegova potpuna primjena, trebalo bi značajno doprinijeti uključivanju Bosne i Hercegovine u europske integracijske tokove. Uzimajući u obzir obveze koje je Bosna i Hercegovina u domeni migracija preuzela zaključivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, može se reći kako se radi o vrlo važnom političkom dokumentu koji se mora uvažavati prilikom kreiranja mjera upravljanja migracijama i azilom. Isto tako, u duhu ovoga dokumenta je i briga o državljanima Bosne i Hercegovine u inozemstvu, što je sastavni dio vanjske politike Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Strategija u oblasti migracija i azila i Akcijski plan 2012-2015, koje je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine 12.06.2012. godine, je vrlo važan izvor, pogotovu što se na rezultatima provedbe ovoga strateškoga dokumenta temelji projekcija strateških ciljeva Bosne i Hercegovine u ovome području za razdoblje 2016-2020. godina. Navedeni dokument prezentira razvoj imigracijskog i azilantskog sustava, stanje u ovoj oblasti, definira ciljeve, aktivnosti, rokove i nositelje realiziranja za navedeno razdoblje, za oblast viza, granica, imigracija, azila i zaštite stranaca koji su žrtve trgovine ljudima. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je donijelo tijekom 2013. godine Odluku o imenovanju Koordinacijskoga tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini, a izvješće ovoga tijela pruža veoma pouzdane informacije o ostvarenim uspjesima na realiziranju tada postavljenih strateških ciljeva.

Sukladno Smjernicama EU za integrirano upravljanje granicom za Zapadni Balkan iz siječnja 2007. godine, sačinjena je revidirana **Strategija integriranog upravljanja granicom Bosne i Hercegovine** za razdoblje 2011-2014. i njezin **Akcijski plan**. Poseban je akcent stavljen na suradnju i koordinaciju službi uključenih u koncept integriranog upravljanja granicom BiH. Zbog potrebe određivanja aktivnosti u daljem procesu pristupanja EU, Vijeće ministara BiH je usvojilo **Strategiju integriranog upravljanja granicom u BiH i Okvirni akcijski plan za razdoblje 2015-2018. godina**, koji su u najvećoj mogućoj mjeri usklađeni s novim EU konceptom integriranog upravljanja granicom iz 2006. godine¹⁹. Ključni elementi koncepta IUG (granična kontrola, sprečavanje kriminala i model četveroslojnog pristupa, kao i obuka Granične policije BiH) su obuhvaćeni Strategijom i sukladni su zahtjevima EU. Prioritet će biti usuglašavanje zakonodavstva u oblasti sigurnosti granica s pravnom stečevinom EU, kako bi se pripremili za preuzimanje odgovornosti za osiguravanje vanjskih granica EU i usklađivanje sa zahtjevima Schengena.

Strategija suprotstavljanja trgovini ljudima u Bosni i Hercegovini i Akcijski plan 2013-2015. sadrže ciljeve i pripadajuće mjere koji su postavljeni u sustavu tzv. „5P“: 1. potpora, 2. prevencija, 3. procesuiranje, 4. proaktivna zaštita i 5. partnerstvo. Praćenje realiziranja Strategije i Akcijskog plana je u nadležnosti Državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima i nezakonite migracije u Bosni i Hercegovini. Trenutačno je u izradi Akcijski plan suprotstavljanja trgovini ljudima u Bosni i Hercegovini 2016-2019. godina. **Strategija za prihvata i integraciju bosanskohercegovačkih državljanina koji se vraćaju temeljem Sporazuma o readmisiji i Akcijski plan za razdoblje 2015-2018.** Strategija je usvojena na oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine koncem 2015. godine. **Strategija Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma 2015-2020.** usvojena na 14. sjednici Vijeća ministara BiH 08.07.2015. godine predviđa, između ostalog, mjere ranog preventivnog otkrivanja stranaca koji su povezani s terorizmom i ekstremizmom, koji se eventualno mogu pojaviti u sustavu imigracija.

19

Zaključci Vijeća EU od 04. i 05.12. 2006. sa 2.768 sastanka Vijeća za pravdu i unutrašnje poslove 15801/06.

4.

PREGLED NAJVAŽNIJIH POSTIGNUĆA U OBLASTI UPRAVLJANJA MIGRACIJAMA I AZILOM U BOSNI I HERCEGOVINI

U vremenskome razdoblju s konca 90. godina prošloga stoljeća Bosna i Hercegovina se našla pod iznimnim teretom intenzivnih migracijskih kretanja preko vlastitoga teritorija, koja su poglavito bila usmjerena s istoka prema državama Zapadne Europe. U vrijeme kada nisu postojale sveobuhvatne, efikasne i koordinirane mjere i aktivnosti nadležnih organa u kontroli novih migracijskih tokova, pojavio se određeni sigurnosni deficit koji je rezultirao nizom pojava koje su imale obilježja nezakonitih migracija, točnije krijumčarenja osoba, te trgovine ljudima.

U namjeri da se aktivno angažira u kontroli ovih i drugih povezanih pojava, Bosna i Hercegovina u tome razdoblju započinje poduzimati inicijalne korake u stavljanju migracije pod nadzor, kako one koja je bila usmjerena isključivo prema boravku stranaca na teritoriju Bosne i Hercegovine, tako i onih migracijskih kretanja koja su imala za cilj prelazak stranih državljana preko teritorija Bosne i Hercegovine, a radi nastavka kretanja prema trećim zemljama. Intenzitet poduzimanja službenih mjera kontrole migracija je bio različit, ali se iz današnje perspektive može govoriti o dekadi uspjeha upravljanja migracijama u Bosni i Hercegovini kao važnom indikatoru spremnosti naše države da se aktivno angažira u stavljanju pod kontrolu svih migracijskih kretanja na svome teritoriju, bez obzira o kojem obliku i ciljevima migracija se radilo. Kako bi se na jedinstven, sveobuhvatan i pregledan način izložio presjek ovih uspjeha, od posebnog je značaja opisati dinamiku razvoja pravnoga okvira uređenja migracija u Bosni i Hercegovini, uspostavu i institucionalnu izgradnju nadležnih institucija koje su iznijele najveći teret u izgradnji sveobuhvatnog sustava upravljanja migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini, te u osnovnim konturama označiti dosadašnju suradnju Bosne i Hercegovine na međunarodnom planu koja je najčešće poduzimana radi zajedničkog i usklađenog postupanja u području upravljanja migracijama na regionalnoj i univerzalnoj osnovi.

4.1. Razvoj pravnog okvira

4.1.1. Imigracija i azil

Prvi propis kojim su na razini Bosne i Hercegovine regulirana pitanja imigracije i azila bio je Zakon o imigraciji i azilu iz 1999. godine²⁰.

I pored određenih nejasnoća i nedorečenosti, ovaj zakon je ispunio svoju zadaću jer je oblast imigracija i azila usuglasio s ustavnim postavkama i stvorio preduvjete za daljnji pravni i institucionalni razvoj u ovoj oblasti.

Značajan napredak, u smislu poboljšanja pravnoga okvira kojim se reguliraju pitanja kretanja i boravka stranaca u Bosni Hercegovini, postignut je usvajanjem Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu iz 2003. godine²¹. Tim je zakonom po prvi put bila definirana odgovornost Ministarstva sigurnosti u osiguravanju posebne zaštite i pomoći žrtvama trgovine ljudima, osnivanje specijaliziranih ustanova za prihvaćanje stranaca, a stvorena je i pravna osnova za uspostavu adekvatne službe za provedbu politike useljavanja i azila, boravka i kretanja stranaca u Bosni i Hercegovini. Razvojem pravne stečevine Europske unije pojavila se potreba za usklađivanjem bh. zakonodavstva u oblasti migracija i azila, te je 2008. godine donesen novi Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu, koji je izmijenjen i dopunjen 2012²². godine. Polazeći od činjenice da se pravna stečevina Europske unije kontinuirano mijenja, te od obveze da se i domaće zakonodavstvo u ovoj oblasti stalno usklađuje s europskim propisima, Ministarstvo sigurnosti je, kroz Strategiju u oblasti migracije i azila i njezin Akcijski plan za razdoblje 2012-2015. godina, predvidjelo donošenje dva zakona: Zakona o strancima i Zakona o azilu.

U odnosu na Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu kojim je regulirana oblast imigracija i oblast azila, Zakonom o strancima²³ je obuhvaćena samo oblast imigracija. Zakonom o strancima su regulirani uvjeti i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu, vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u BiH, udaljenje iz BiH, prihvata i stavljanje pod nadzor, kao i nadležnosti organa vlasti u primjeni ovoga zakona, prekršaji i kazne za prekršaje počinjene povredom odredbi ovoga zakona, te druga pitanja u svezi s boravkom stranaca u BiH. Zakon o strancima je usklađivan s 10 direktiva i 11 uredbi Vijeća EU. Ono što je novo u odnosu na Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu, jeste što je Zakonom o strancima predviđeno da se odobrenje privremenoga boravka može odobriti strancima temeljem visokokvalificiranoga upošljavanja, odnosno uvodi se mogućnost izdavanja "plave karte", potom odobrenje privremenoga boravka strancima sezonskim djelatnicima, te odobrenje privremenoga boravka u slučaju premještanja unutar pravne osobe za rukovoditelje, stručnjake ili pripravnike koji su premješteni u BiH, a na drugačiji se način definira privremeni boravak u svrhu znanstvenoga istraživanja, dok je odredba o maksimalnom trajanju ograničenja kretanja (nadzor) u Imigracijskome centru usklađena s relevantnim EU *acquis* u ovoj oblasti.

Prijedlogom Zakona o azilu propisani su organi koji su nadležni za njegovu provedbu, načela, uvjeti i postupak za odobravanje izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikacijski dokumenti, prava i obveze tražitelja azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom kao i druga pitanja iz oblasti azila u Bosni i Hercegovini.

20 Zakon o imigraciji i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 23/99).

21 Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 29/03, 4/04 i 53/07).

22 Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 36/08, 87/12).

23 Zakon o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 88/15).

Ono što je novo u odnosu na Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu jeste da prijedlog Zakona o azilu uvodi nove modalitete i standarde za prihvata tražitelja azila u smislu prava stranaca koji traže azil kao što su pravo na rad tražitelja azila, ili pravo na srednjoškolsko obrazovanje. Prijedlogom Zakona je izmijenjen oblik prava na informiranje, pravnu pomoć, psihosocijalnu pomoć, oblast održavanja obiteljskoga jedinstva izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom i drugo. Potom, prijedlog Zakona o azilu definira djela koja se s aspekta međunarodne zaštite smatraju djelima progona ili djelima teške povrede, počinitelji progona ili teške povrede, te s tim u vezi subjekti zaštite i zaštita unutar države, kao i princip “sur place” su samo neke od oblasti koje je ovaj zakon obuhvatio s ciljem usuglašavanja sa standardima EU.

4.1.2. Borba protiv trgovine ljudima

Ova strategija se, sukladno Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu, bavi strancem kao žrtvom trgovine ljudima, i to iz oblasti zaštite stranca žrtve trgovine ljudima i suradnjom Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH s drugim organima nadležnim za borbu protiv trgovine ljudima, te nadopunjuje Strategiju za borbu protiv trgovine ljudima koju priprema i realizira Državni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima i nezakonite migracije u Bosni i Hercegovini.

Državni su se organi počeli baviti problematikom trgovine ljudima 2001. godine. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je 6. prosinca 2001. godine usvojilo Akcijski plan za sprečavanje trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini. Također, formirano je Državno povjerenstvo za provedbu Akcijskog plana za sprečavanje trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini. Pošto zakonska regulativa, u tome razdoblju, nije poznavala zaštitu žrtava trgovine ljudima, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je 06.09.2002. godine donijelo Privremeni naputak za postupanje sa žrtvama trgovine ljudima. Navedenim su naputkom utvrđena pravila i način postupanja svih državnih i entitetskih organa vlasti koji prema svojim nadležnostima poduzimaju aktivnosti na sprečavanju i suzbijanju trgovine ljudima, kao i udruženja građana potpisnika Sporazuma o razumijevanju i zbrinjavanju žrtava trgovine, kako bi se osigurala efikasna zaštita žrtava trgovine sukladno međunarodnim standardima o zaštiti ljudskih prava. Ovaj je naputak bio na snazi do donošenja odgovarajućeg podzakonskog akta sukladno odredbama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu koji je donesen 2003. godine i u kojemu se, prvi put u zakonu, pojavljuju odredbe o zaštiti stranaca koji su žrtve trgovine ljudima.

Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu iz 2003. godine je definirao privremeni boravak iz humanitarnih razloga koji će se odobriti strancu ako je žrtva organiziranoga kriminala, odnosno trgovine ljudima, s ciljem pružanja zaštite i pomoći u oporavku i povratku u zemlju uobičajenoga boravka. Navedenim je zakonom definirana odgovornost Ministarstva sigurnosti za osiguranje posebne zaštite i pomoći žrtvama trgovine ljudima u svrhu njihovoga oporavka i povratka u zemlju uobičajenoga boravka. Također, odredbe zakona definiraju mogućnost ustroja specijaliziranih ustanova za prihvaćanje stranaca, kao što su u ovoj problematici centri za smještaj žrtava trgovine ljudima, kao i da nadzor nad radom specijaliziranih ustanova za prihvata stranaca vrši Ministarstvo sigurnosti. Navedene su odredbe preuzete i u Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu iz 2008. godine, a podzakonskim su aktom detaljno razrađene procedure zaštite stranaca koji su žrtve trgovine ljudima.

Postupak razmjene informacija među akterima asistencije žrtvama trgovine ljudima je reguliran Pravilima o zaštiti žrtava i svjedoka žrtava trgovine ljudima državljana Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima. Svi slučajevi stranih žrtava prijavljuju se nadležnom terenskom centru Službe za poslove sa strancima, s ciljem osiguravanja prihvata i smještaja, te regulira status stranca u Bosni i Hercegovini. Ministarstvo sigurnosti nadležnost

osiguravanja posebne zaštite i pomoći strancima žrtvama trgovine ljudima u svrhu njihovoga oporavka i povratka u zemlju uobičajenoga boravka realizira u suradnji s nevladinim sektorom. U svrhu pružanja adekvatnih uvjeta smještaja i zbrinjavanja stranaca žrtava trgovine ljudima, Ministarstvo sigurnosti ima potpisane protokole o suradnji i osiguravanju adekvatnog i sigurnog smještaja i zbrinjavanja stranaca žrtava trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini s dvije nevladine organizacije, te s jednom nevladinom organizacijom Protokol o pružanju besplatne pravne pomoći strancima žrtvama trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini. Navedenim su protokolima precizno definirani prava i obveze Ministarstva sigurnosti i nevladinih organizacija u postupcima pružanja usluga strancima žrtvama trgovine ljudima.

U domaćem je zakonodavstvu kazneno djelo međunarodne trgovine ljudima inkriminirano člankom 186. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine, i spada u skupinu kaznenih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. Organizirana međunarodna trgovina ljudima je inkriminirana člankom 186.a Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine. U Kaznenom zakonu RS kazneno djelo trgovine ljudima je inkriminirano člancima 198.a i 198.b, a organizirana trgovina ljudima člankom 198.v. U Kaznenom zakonu Brčko distrikta BiH kazneno djelo trgovine ljudima je inkriminirano člankom 207.a, a organizirana trgovina ljudima člankom 207.b.

U konačnici, treba reći kako donošenjem ovih propisa nisu okončane aktivnosti države Bosne i Hercegovine na usklađivanju njezinoga migracijskog prava s recentnim izmjenama i dopunama relevantnih propisa iz ove oblasti koji se donose u EU. To je jedan od imperativa koji se mora uzeti u obzir prilikom planiranja strateških aktivnosti u narednome razdoblju.

4.2. Institucionalna izgradnja

Razvoj pravnoga okvira u oblasti migracija i azila je bio praćen uspostavom i institucionalnim jačanjem pojedinih tijela uprave i samostalnih upravnih organizacija na razini Bosne i Hercegovine kojima je zakonom dodijeljena nadležnost u ovome području. Iz toga slijedi kako Bosna i Hercegovina ima uspostavljene institucije na političko-strateškoj i operativno-praktičnoj razini koje, posredstvom uspostavljene međuinstitucionalne suradnje, zajednički i usuglašeno djeluju s ciljem sveobuhvatnog i efikasnog upravljanja migracijama. Kako bi se razvidno i detaljno predstavila postignuća u ovome području, bit će prikazan razvoj institucionalnog okvira sukladno ranijoj sistematizaciji u domeni razvoja pravnoga okvira.

4.2.1. Imigracija i azil

Sektor za imigraciju i azil, koji je djelovao u vrlo ograničenim uvjetima i s ograničenim kadrovskim kapacitetima, je uspostavljen 01.08.2000. godine u okviru Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice.

Ministarstvo sigurnosti je ustrojeno 2003. godine i ono je, između ostaloga, nadležno za staranje, kreiranje i provedbu politike useljavanja i azila u Bosni i Hercegovini. Potom, uređuje procedure i način ustroja službe u svezi s kretanjem i boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini, te vodi brigu o zaštiti međunarodnih granica. Od 01.01.2004. godine Sektor za imigraciju i azil postaje sastavni dio Ministarstva sigurnosti, a od 01.08.2004. godine, prema izmjenama u unutarnjoj organizaciji Ministarstva, Sektor za imigraciju i azil nastavlja djelovati u sastavu Ministarstva sigurnosti kroz dvije samostalne, odvojene organizacijske jedinice, kao Sektor za imigraciju i Sektor za azil.

4.2.2. Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju

Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti ima dva odsjeka: Odsjek za upravne poslove, propise i readmisiju te Odsjek za analitiku, strateško planiranje, nadzor i obuku. Ministarstvo sigurnosti je kroz rad Sektora za imigraciju odgovorno za drugostupanjsko odlučivanje o prizivima stranaca u svezi s ulaskom, kretanjem i boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini, odnosno ono donosi rješenja o prizivima stranaka na prvostupanjska rješenja koja donose Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH sukladno Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu. U nadležnosti Sektora za imigraciju je praćenje primjene zakonodavstva Bosne i Hercegovine u oblasti imigracija, praćenje i analiza konvencija koje je Bosna i Hercegovina ratificirala, pravne stečevine Europske unije (Acquis communautaire) i sekundarnoga prava u oblasti imigracija, te predlaganje usuglašavanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa zakonodavstvom Europske unije i međunarodnim pravom u oblasti imigracija. Sektor je nadležan i za implementaciju sporazuma o readmisiji u dijelu prihvata državljana Bosne i Hercegovine, kroz utvrđivanje državljanstva Bosne i Hercegovine i identiteta osobe koja se vraća po navedenim sporazumima, što se realizira posredstvom Protokola o suradnji u efikasnijem realiziranju sporazuma o readmisiji osoba koje borave bez dozvola u drugim zemljama, potpisanoga između Ministarstva sigurnosti, Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske, Federalne uprave policije, županijskih ministarstava unutarnjih poslova, Policije Brčko distrikta BiH, Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH. U dijelu prihvata stranaca žrtava trgovine ljudima Sektor je nadležan za prihvata, zaštitu i prava stranaca koji su žrtve trgovine ljudima što realizira kroz suradnju po potpisanim protokolima o suradnji s nevladinim organizacijama za smještaj stranaca žrtava trgovine ljudima i nevladinom organizacijom za besplatnu pravnu pomoć žrtvama trgovine ljudima. Sektor izrađuje Migracijski profil Bosne i Hercegovine i nadležan je za prikupljanje i obrađivanje statističkih podataka u svrhu usmjerenih specijalističkih analiza u oblasti migracija, bavi se koordiniranjem u izradi programa obuke u oblasti imigracija i azila, priprema, predlaže i realizira projekte iz nadležnosti Sektora, vodi baze podataka iz nadležnosti Sektora, te prati provedbu politike u oblasti imigracija i koordinira izradu prijedloga migracijske politike.

4.2.3. Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil

U Bosni i Hercegovini je uspostavljen sustav azila. Pozitivnim zakonskim propisima, u kojima su inkorporirani međunarodno izbjegličko pravo i standardi Europske unije, je propisano kako i na koji način se uređuje politika azila u Bosni i Hercegovini, koji su to institucionalni oblici nadležni za provedbu utvrđenih politika i primjenu zakonskih propisa, te način njihove provedbe. Ministarstvo sigurnosti, u čijem se sastavu nalazi Sektor za azil je, između ostaloga, ministarstvo nadležno u oblasti azila.

Sektor za azil vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na izvršenje i provedbu politike i postupka azila u Bosni i Hercegovini, vrši poslove koji se odnose na izradu prednacrti i nacrti zakona i podzakonskih akata iz ove oblasti, obezbjeđuje prihvata, smještaj, ishranu, zdravstvenu zaštitu, psihosocijalnu potporu, pristup osnovnom i srednjem obrazovanju, educiranje, prvi stupanj integracije, potporu za tražitelje azila, vrši poslove u svezi s rješavanjem pitanja pravne stečevine Europske unije i europskih standarda u oblasti međunarodne zaštite, te vrši poslove na pripremi prijedloga bilateralnih sporazuma iz oblasti azila.

Dalje, Sektor za azil vodi upravni postupak uključujući posebne ispitne postupke u oblasti azila, sačinjava nacрте odluka kroz upravni postupak, surađuje sa Sudom Bosne i Hercegovine, odgovara na tužbe koje su uložene kod Suda Bosne i Hercegovine, vrši nadzor standarda rada azilantskih centara i o tome izvještava Vijeće Europe, surađuje s policijskim i drugim agencijama

u BiH o pitanju stranaca koji iskažu namjeru za azil, vrši razmjenu podataka sa Službom za poslove sa strancima i Graničnom policijom BiH o trenutačnom statusu tražitelja azila, vodi bazu podataka i prikuplja podatke o zemljama podrijetla za tražitelje azila, vrši zaprimanje zahtjeva i registraciju tražitelja azila, izdaje identifikacijska dokumenta osobama pod međunarodnom zaštitom, vrši poslove za određivanje jedinstvenoga matičnog broja osobama s priznatim statusom izbjeglice, surađuje s međunarodnim organizacijama koje se bave poslovima zaštite ljudskih prava i sloboda, azila, migracija, nevladinim organizacijama koje pružaju besplatnu pravnu pomoć i psihosocijalnu potporu, vrši treninge i obuke sa službenicima koji neposredno u svome radu imaju pristup strancima u BiH iz oblasti azila, vrši poslove nadzora, upravljanja i zaštite objekata azilantskih centara ministarstva i druge poslove i zadaće koji po svojoj prirodi spadaju u nadležnost ovoga sektora.

Sve se ove aktivnosti odvijaju kroz organizacijsku strukturu sektora, i to kroz:

- Odsjek za postupak azila,
- Odsjek za potporu, i
- Odsjek za prihvata i program.

U prethodnome petogodišnjem razdoblju u oblasti azila su postignuti značajni rezultati, od kojih svakako najveću pozornost zavređuju dvije velike i zahtjevne projekcije koje se odnose na sljedeće:

- Trajno je riješeno pitanje smještajnih kapaciteta - Centar za prihvata i smještaj tražitelja međunarodne zaštite (azil) u BiH - Azilantski centar, koji je 08.09.2014. godine stavljen u funkciju, nalazi se u mjestu Delijaš, općina Trnovo. Centar je izgrađen sredstvima Europske unije i Ministarstva sigurnosti BiH, smještajnog kapaciteta od 150 mjesta s visokim standardima;
- Za priznate izbjeglice koje ne posjeduju putnu ispravu zemlje podrijetla ili zemlje uobičajenoga boravka 10.03.2014. godine je uspostavljen sustav izdavanja putnih isprava.

4.2.4. Služba za poslove sa strancima

Služba za poslove sa strancima je uspostavljena Zakonom o Službi za poslove sa strancima iz 2005. godine kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz nadležnosti, obavljanje administrativno-upravnih i inspeksijskih poslova propisanih Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, dok je operativno počela djelovati 01.10.2006. godine. U okviru Službe djeluju tri sektora, i to: Sektor za operativnu potporu, Sektor za readmisiju, prihvata i smještaj i Sektor za administraciju. Osim sektora, Služba ima 16 terenskih centara, i to: Sarajevo, Banjaluka, Mostar, Istočno Sarajevo, Livno, Doboju, Tuzla, Bihać, Goražde, Bijeljina, Trebinje, Zenica, Travnik, Brčko, Orašje i Ljubuški, kao i Imigracijski centar.

Služba se prvenstveno bavi kontrolom kretanja i boravka stranaca u Bosni i Hercegovini, kroz obavljanje administrativno-upravnih i inspeksijskih poslova. Obavljanjem administrativno-upravnih poslova Služba odlučuje o statusu stranaca u Bosni i Hercegovini, dakle, kroz odobravanje ili odbijanje zahtjeva za odobrenje boravka stranaca u zemlji, otkaze boravka, protjerivanje, stavljanje pod nadzor i udaljavanje stranaca iz zemlje. Također, vrši određene sigurnosne provjere kod odlučivanja o ovjeri pozivnih pisama, izdavanju viza i odobrenja/produljenja boravka, a u postupku izdavanja dugoročnih viza izdaje suglasnost na njihovo izdavanje.

U okviru svojih inspekcijskih nadležnosti Služba operativnim radom prikuplja saznanja i informacije, te prati i kontrolira zakonitost boravka stranaca u Bosni i Hercegovini. Služba prikuplja podatke o nezakonitim migracijama i nezakonitim migrantima u Bosni i Hercegovini, potom nadzire i kontrolira boravak stranaca glede zakonitosti boravka. Na temelju prethodnoga, Služba poduzima mjere i primjenjuje druge zakonom propisane ovlasti, te pravodobno razmjenjuje informacije s policijskim i drugim tijelima za provedbu zakona. Služba u svome radu kontinuirano surađuje s policijskim i drugim agencijama za provedbu zakona, te institucijama i tijelima u Bosni i Hercegovini. Služba ostvaruje i međunarodnu suradnju s ciljem provedbe svojih nadležnosti koje se prvenstveno odnose na suradnju sa srodnim službama drugih zemalja u postupcima utvrđivanja identiteta stranih državljana, te readmisije i udaljavanja stranaca u njihove domicilne zemlje. Služba ima veoma dobru suradnju i s međunarodnim institucijama i organizacijama koje se nalaze u Bosni i Hercegovini, a koje se po prirodi svoje nadležnosti bave i ovom problematikom. Suradnja se prvenstveno odvija u pravcu institucionalnog i operativnog jačanja Službe. Ova suradnja se značajno odnosi, u edukativnom smislu, na stručno usavršavanje kadrova Službe.

S aspekta borbe protiv nezakonitih migracija i stvaranja preduvjeta za efikasno udaljavanje stranaca s teritorija BiH, veoma je bitno naglasiti značaj rada Imigracijskog centra Službe, kapaciteta 120 mjesta u kojem je od otvorenja 03.07.2008. godine, pa do 01.11.2015. godine, pod nadzorom bilo smješteno ukupno 1.872 osoba.

Služba je sudjelovala i u stavljanju u funkciju Informacijskog sustava o migracijama „ISM“, kao ključne baze podataka o strancima u Bosni i Hercegovini. Imajući u vidu da ovakav sustav predstavlja sastavni dio sigurnosti države i njezine sposobnosti da koordinirano upravlja migracijama, Služba je stavila na raspolaganje sve potrebne kadrovske i tehničke kapacitete za funkcioniranje ovoga sustava.

Prateći europske standarde u oblasti migracija, a imajući u vidu značaj izdavanja biometrijskih viza i dozvola boravka kojim će se poboljšati sigurnost BiH i njezinih građana, Služba je stavila na raspolaganje sve resurse potrebne za pružanje potpore projektu izdavanja biometrijskih viza, kojima je također predviđeno i izdavanje biometrijskih dozvola boravka sukladno standardima EU. Služba uz potporu Veleposlanstva Sjedinjenih Američkih Država - ICITAP programa Ministarstva pravosuđa SAD, implementira prvu fazu biometrijskog sustava na kojemu se intenzivno radi već dulje vrijeme. Ovaj biometrijski sustav ima za cilj omogućiti nadležnim tijelima prikupljanje, analizu i obradu biometrijskih podataka, prije svega otisaka prstiju i fotografija stranih državljana koji podnose zahtjeve za izdavanje viza i koji borave u Bosni i Hercegovini.

Implementacijom ovog projekta ojačat će se institucije Bosne i Hercegovine nadležne za prevenciju nezakonitih migracija, krijumčarenje ljudi i trgovinu ljudima, ali s druge strane i omogućiti efektivna borba protiv terorizma i organiziranog kriminala, te na taj način dati doprinos sustavu sigurnosti Bosne i Hercegovine i njezinih građana.

4.2.5. Granična policija Bosne i Hercegovine

Granična policija BiH (ranije Državna granična služba) je uspostavljena na temelju Zakona o Državnoj graničnoj službi, koji je Odlukom iz 2000. godine donio Visoki zastupnik u BiH. Odredbama Zakona, koji je usvojen 2001. godine, uspostavljena je DGS BiH radi vršenja poslova zaštite granice i sigurnosti zračnih luka. Formiranjem organizacijskih jedinica na terenu, u svibnju 2003. godine, DGS je od entitetskih i županijskih MUP-ova preuzela u potpunosti poslove kontrole međunarodne granice BiH. U 2004. godini je donesen novi zakon

koji regulira nadležnost, organizaciju i upravljanje u DGS-u. Služba je definirana kao upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću, uspostavljena radi obavljanja policijskih poslova u svezi s kontrolom državne granice BiH, a organizirana je na tri razine (središnja, regionalna i lokalna). Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji iz 2005. godine su utvrđene organizacijske jedinice Granične policije BiH.

U 2007. godini je promijenjen naziv Državna granična služba u Granična policija BiH. Koncem 2008. godine je potpisan Sporazum o uspostavi Zajedničkog centra za analizu rizika, između MSB, Granične policije BiH, UINO, UZV, UZZB i Službe. Sukladno nastalim promjenama i potrebama, 18.12.2013. godine su usvojene izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Granične policije BiH. Zajednički centar za analizu rizika je uspostavljen kao organizacijska jedinica Granične policije BiH, u čijem je sjedištu i smješten. Uspostavljeni su Ured za obuku i usavršavanje i Ured za internu reviziju kao organizacijske jedinice na središnjoj razini. Izmjenama sistematizacije radnih mjesta poslovi unutarnje koordinacije europskih procesa iz nadležnosti Granične policije BiH su dodijeljeni Uredu za strateško planiranje i europske integracije, a poslovi analize rizika u Graničnoj policiji BiH Odsjeku za kriminalističko-obavještajne i analitičke poslove, te poslove analize rizika u okviru SIU GP BiH. Izmjenama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji povećan je, zbog izmjena u režimu granične kontrole na granici s Hrvatskom i planiranoga proširenja jednog broja graničnih prijelaza, broj izvršitelja – policijskih službenika za 87.

Granična policija BiH ima uspostavljenu organizacijsku strukturu u čijoj je nadležnosti otkrivanje i suprotstavljanje nezakonitim migracijama na središnjoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Istražni kapaciteti Granične policije BiH su izgrađeni sukladno EU standardima. Granična policija BiH ima ovlasti, po nalogu Suda BiH i Tužiteljstva BiH, provoditi istražne radnje na cijelome teritoriju BiH. Ovo se odnosi na sva druga kaznena djela koja su u svezi s granicom, odnosno kaznena djela koja je nadležni tužitelj dodijelio Graničnoj policiji BiH za istraživanje i procesuiranje. U svome radu Granična policija BiH ostvaruje uspješnu suradnju sa svim institucijama i agencijama za provedbu zakona u Bosni i Hercegovini. Međuinstitucionalna suradnja je posebice izražena s institucijama uključenim u proces integriranog upravljanja državnom granicom Bosne i Hercegovine (MSB, Služba, UINO, UZV, UZZB, Federalna uprava za inspeksijske poslove, Republička uprava za inspeksijske poslove RS, Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine). Granična policija BiH uspješno surađuje i s drugim agencijama za provedbu zakona (FMUP BiH, MUP RS, Policija BD BiH, SIPA, OSA BiH, K MUP-ovi, kao i nadležna tužiteljstva i sudovi). Granična policija BiH je potpisnica Sporazuma o uspostavi sustava elektronske razmjene podataka iz evidencija policijskih tijela i tužiteljstava u BiH.

Između Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine je potpisan Protokol o uspostavi zajedničkog kontakt centra na graničnom prijelazu Bijača (u BiH) – Nova Sela (u Hrvatskoj). U Trebinju je 24.03.2014. godine otvoren Zajednički centar za policijsku suradnju BiH, Crne Gore i Srbije, koji će pridonijeti efikasnijoj borbi protiv nezakonitih migracija i trgovine ljudima, kao i drugih pojava u svezi s prekograničnim kriminalom.

Granična policija BiH izravno, a i preko Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, ostvaruje stratešku i operativnu suradnju s Interpolom, Europolom, EUROJUST-om, SELEC-om, kao i drugim međunarodnim organizacijama.

4.2.6. Ministarstvo vanjskih poslova

Ministarstvo vanjskih poslova BiH, kao organ uprave nadležan za provedbu utvrđene politike BiH sukladno smjernicama Predsjedništva BiH, ima određene nadležnosti glede sustava upravljanja migracijama u BiH, te u oblasti vizno-pasoških poslova vrši redovitu analizu rada diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH. Na temelju praćenja migracijskih kretanja u Bosni i Hercegovini, s drugim nadležnim državnim tijelima i institucijama se poduzimaju radnje i aktivnosti u sprečavanju nezakonitih migracija i u upravljanju migracijskim procesima. Ova su pitanja postala posebice aktualna u kontekstu ulaska Hrvatske u Europsku uniju, te procjene pojačanja migracijskog pritiska na Bosnu i Hercegovinu. Ministarstvo vanjskih poslova BiH se u svom radu bavi pitanjima izdavanja viza putem diplomatsko-konzularnih predstavništava. Unutar Ministarstva vanjskih poslova BiH, u okviru organizacijske strukture, nalazi se Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove koji putem Odsjeka za vizno-pasoške poslove provodi upravni postupak po zahtjevu stranih misija, međunarodnih organizacija i građana drugih zemalja, a u svezi s pitanjem izdavanja ulaznih viza za BiH.

Jedan od prioriteta u radu Ministarstva vanjskih poslova BiH je ispunjavanje obveza u svezi s praćenjem efekata Odluke o liberalizaciji viznog režima, smanjenju zlouporabe bezvизnog režima, odnosno animiranje državljana BiH na obvezu poštivanja pravila bezvизnog režima, smanjenje broja lažnih azilanata, te obveza iz Strategije u oblasti migracija i azila.

Poštujući ranije uspostavljenu praksu približavanja standardima zemalja EU i Schengena u oblasti izdavanja viza, a nakon sagledavanja iskustava zemalja iz regije, pod odgovarajućim uvjetima, Odlukom o vizama uvedena je mogućnost ulaska i boravka u BiH do 15 dana bez obveze prethodnog pribavljanja viza za BiH za strance koji posjeduju vizu ili dozvolu boravka u zemljama EU ili Schengena. S ciljem uređenja viznog režima BiH s pojedinim zemljama i olakšavanja putovanja u BiH pojedinim kategorija građana tih zemalja, kao i naših državljana koji putuju u te zemlje, Ministarstvo vanjskih poslova BiH je nadležno za zaključivanje bilateralnih međunarodnih ugovora koji se odnose na slobodan vizni režim s drugim zemljama, uključujući i zaključivanje ugovora o ukidanju viza za nositelje diplomatskih i službenih putovnica.

4.2.7. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH – Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku

Kako bi osigurala prava osobama pod međunarodnopravnom zaštitom Bosna i Hercegovina je uspostavila institucije koje će se baviti ovim poslovima i odredila njihove konkretne nadležnosti u ovome području. S tim u svezi, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, nadležno je za ostvarivanje pristupa pravu na rad, zdravstvenu i socijalnu zaštitu i obrazovanje, smještaj kao i ostala prava propisana Zakonom. Nadležno je također za prihvata i zbrinjavanje, na razdoblje do 30 dana, državljana Bosne i Hercegovine koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu na temelju sporazuma o readmisiji. U sastavu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH je i Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, koji se po uređenju sastoji od četiri odjela, i to: Odjel za prava izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika, Odjel za povratak, prihvata, koordinaciju rada centara za zbrinjavanje izbjeglica i povratnika po readmisiji, kao i Odjel za stambenu politiku i projekte te Odjel za potporu rada Povjerenstva za izbjeglice i raseljene osobe BiH.

4.2.8. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za iseljenišтво

Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine je utvrđeno kako je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno za kreiranje politike Bosne i Hercegovine prema iseljeništvu, kao i prikupljanje, sistematiziranje, publiciranje i distribuiranje svih

podataka iz svoje nadležnosti. U okviru ovoga ministarstva djeluje Sektor za iseljništvo u čijem su sastavu dva odsjeka: Odsjek za statusna pitanja i informiranje i Odsjek za gospodarsku, obrazovnu, znanstvenu i kulturnu suradnju.

U okviru navedenih nadležnosti Sektor za iseljništvo prati stanje u oblasti emigracije/ iseljništva koje se odnosi na brojnost, status i potencijale emigranata, njihovu spremnost za uključivanje u razvojne procese u zemlji, ostvarivanje njihovih prava u BiH i državama prijma, te potiče razvoj suradnje BiH i njezine emigracije u oblasti gospodarstva, znanosti, obrazovanja, kulture i sporta.

4.2.9. Državna agencija za istrage i zaštitu

Ključnu ulogu u borbi protiv trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini ima Državna agencija za istrage i zaštitu, koja je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, utemeljena zbog obavljanja policijskih poslova čija je nadležnost, između ostalog, sprečavanje, otkrivanje i dokazivanje kriminaliteta u vezi s trgovinom ljudima. Državna agencija za istrage i zaštitu je utemeljena 2002. godine usvajanjem Zakona o Agenciji za informacije i zaštitu, kojim je ova agencija definirana kao samostalna upravna organizacija. Donošenjem Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu u srpnju 2004. godine, Agencija za informacije i zaštitu je transformirana u Državnu agenciju za istrage i zaštitu (SIPA), čime je dobila ovlasti i postala prva policijska agencija koja svoju nadležnost ostvaruje na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Nadležnosti Agencije su propisane Zakonom o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu i odnose se na sprečavanje, otkrivanje i istragu kaznenih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebice organiziranog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih kaznenih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog financijskog kriminala. Uloga svih policijskih agencija za provedbu zakona je otkrivanje kaznenih djela trgovine ljudima, otkrivanje i identifikacija počinitelja tih kaznenih djela, prikupljanje materijalnih dokaza, podnošenje izvješća o počinjenome kaznenom djelu i izvršiteljima, te prosljeđivanje nadležnome tužiteljstvu na odluku i dalje postupanje. Državna agencija za istrage i zaštitu obrađuje podatke i vodi evidencije sukladno Zakonu o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, Zakonu o zaštiti osobnih podataka Bosne i Hercegovine i drugim propisima Bosne i Hercegovine. Državna agencija za istrage i zaštitu, čije je sjedište u Istočnom Sarajevu, u svome sastavu ima četiri regionalna ureda, i to: u Banjaluci, Tuzli, Mostaru i Sarajevu. U sjedištu Agencije u okviru Kriminalističko-istražnog odjeljenja egzistira Odsjek za sprečavanje i otkrivanje organiziranoga kriminaliteta, kriminaliteta u svezi s trgovinom ljudima, opojnim drogama i ostalim kaznenim djelima čije su zadaće baviti se sprečavanjem, otkrivanjem i istraživanjem kriminaliteta u svezi s trgovinom ljudima, koji također koordinira aktivnosti regionalnih ureda po ovoj problematici. Državna agencija za istrage i zaštitu prilikom vršenja poslova iz svoje nadležnosti ostvaruje suradnju s ostalim agencijama za provedbu zakona u BiH, kao i s policijskim agencijama država iz okruženja i EU, koja se ogleda u razmjeni kriminalističko-obavještajnih podataka i u poduzimanju zajedničkih operativnih aktivnosti uz pomoć zajedničkih istražnih timova i vođenjem paralelnih istraga.

4.2.10. Koordinacijsko tijelo za pitanja migracija u BiH

Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine iz 2013. godine imenovano je Koordinacijsko tijelo za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Koordinacijsko tijelo). Koordinacijsko tijelo je uspostavljeno na razini visokopozicioniranih službenika Granične policije BiH, Službe, Sektora za imigraciju, Sektora za azil i Državne agencije za istrage i zaštitu

(SIPA) koji su u sastavu Ministarstva sigurnosti, Sektora za međunarodno-pravne i konzularne poslove Ministarstva inozemnih poslova, Sektora za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku i Sektora za iseljništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, a tehničku pomoć radu Koordinacijskoga tijela pruža Sektor za imigraciju.

Koordinacijsko tijelo je nadležno kontinuirano sagledavati cjelokupnu situaciju u oblasti migracija i azila, poticati i osiguravati interresornu suradnju između relevantnih institucija koje se bave poslovima migracije i azila, vršiti procjene budućih migracijskih kretanja i nadležnim institucijama predlagati mjere za unapređenje migracijske politike i pratiti provedbu strateških dokumenata. Pored navedenoga, Koordinacijsko tijelo kreira i predlaže politike iz oblasti migracija i azila ministru sigurnosti.

Izvešće o radu Koordinacijsko tijelo dostavlja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine u roku od 60 dana od isteka kalendarske godine, a na zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ili u slučaju potrebe i češće. Odluka o izmjeni i dopunama Odluke o formiranju Koordinacijskoga tijela za pitanja migracija u BiH usvojilo je Vijeće ministara BiH na 25. sjednici održanoj 29.09.2015. godine. Dopunama Odluke je definirano da će ovo tijelo u slučaju nastanka ili očekivanih izvanrednih kriznih situacija u oblasti migracija djelovati i kao operativni stožer. U slučaju kada Koordinacijsko tijelo zasjeda i kao operativni stožer za pitanja migracija u BiH u njegov sastav ulaze i zastupnici stožera s razina entiteta i Brčko distrikta BiH. Operativni stožer će za pitanja migracija u BiH koordinirati sve aktivnosti s nadležnim institucijama i agencijama, kao i formiranim stožerima ili drugim tijelima na razini entiteta i BD BiH, te međunarodnim organizacijama i nevladinim organizacijama kako bi se prevladala konkretna krizna situacija u oblasti migracija. Ovaj će stožer predlagati mjere, odluke i procedure djelovanja Vijeću ministara BiH i drugim nadležnim institucijama i agencijama posredstvom Ministarstva sigurnosti.

4.3. Regionalna i međunarodna suradnja

Prethodno razdoblje upravljanja migracijama u Bosni i Hercegovini je bilo obilježeno i vrlo intenzivnom suradnjom koju su nadležna tijela vlasti ostvarivala na različitim razinama s drugim državama i međunarodnim, međuvladinim i drugim organizacijama koje djeluju na međunarodnoj razini. Ova se suradnja odnosi na različite oblike zajedničkog i usuglašenog postupanja radi što efikasnijega upravljanja migracijskim tokovima. Suradnja institucija Bosne i Hercegovine je podjednako ostvarivana na političko-strateškoj i operativno-praktičnoj razini, pri čemu su kao pravna osnova suradnje služili propisi domaćeg zakonodavstva, odnosno, odredbe međunarodnih ugovora o suradnji u području migracija i azila. Realizirano je niz projekata na bilateralnoj osnovi, kako s organima nadležnim za oblast migracija i azila drugih država, tako i s međunarodnim organizacijama koje u svome mandatu imaju oblast migracija i azila. Projekte su financirale vlade drugih država i Europsko povjerenstvo iz svojih fondova, a imali su za cilj izgradnju imigracijskog i azilantskog sustava u Bosni i Hercegovini, te razvitak regionalne ili međunarodne suradnje u oblasti imigracije i azila, kao i povezivanje emigracije s razvitkom Bosne i Hercegovine. Što se tiče regionalne i međunarodne suradnje u oblasti migracija i azila, institucije nadležne za ove oblasti su organizirale niz konferencija na kojima su uspostavljeni određeni mehanizmi regionalne i međunarodne suradnje. S ciljem definiranja opsega regionalne i međunarodne suradnje u oblasti migracija i azila, bit će predstavljeni sporazumi i značajni projekti koje realiziraju tijela Bosne i Hercegovine nadležna za oblast migracija i azila:

- **Sporazum o readmisiji** između Bosne i Hercegovine i Europske zajednice o prihvatu osoba koje borave bez dozvola u drugim zemljama i drugi bilateralni sporazumi o readmisiji

osoba koje borave bez dozvola. Sporazum implementira Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju u dijelu prihvata državljana Bosne i Hercegovine, Služba za poslove sa strancima u dijelu prihvata državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva i povratka državljana ugovorne strane, kao i državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva. Granična policija BiH intervenira pri ulasku stranaca u Bosnu i Hercegovinu i izlasku iz nje. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH – Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku u dijelu prihvata i zbrinjavanja na razdoblje od 30 dana državljana Bosne i Hercegovine prihvaćenih po sporazumima o readmisiji, dok lokalnu integraciju bh. državljana vraćenih po sporazumima o readmisiji obavljaju nadležna entitetska ministarstva u suradnji s lokalnim zajednicama.

- **Zajednička deklaracija o izgradnji migracijskih partnerstava** je usvojena u Pragu 27. i 28.04.2009. godine, a Akcijski plan 2012-2016. godine je usvojen u Poznanu 04.11.2011. godine između zemalja EU, Istočne i Jugoistočne Europe i Turske. Implementiraju ga sva tijela nadležna za oblast migracija i azila sukladno nadležnostima.
- **Istambulska deklaracija o „Partnerstvu na putu svile“** je usvojena u Istambulu 19. travnja 2013. godine na 5. ministarskoj konferenciji Budimpeštanskog procesa s ciljem promoviranja dijaloga i zajedničke suradnje pri rukovođenju migracijskim tokovima koji se odvijaju duž „puta svile“ i na taj način potvrde promjene u geografskom opsegu i fokusu Budimpeštanskog procesa.
- **Deklaracija iz Louxsemburga** – Konferencija na visokoj razini je posvećena istočnomediteranskoj/zapadnobalkanskoj ruti od 08.10.2015. godine.
- Bosna i Hercegovina je članica **Međunarodne organizacije za migracije (IOM)** od 2005. godine, a članica **Međunarodnog centra za razvoj migracijskih politika (ICMPD)** od 2011. godine.
- Suradnja s **GDISC-om** (Glavno tajništvo imigracijskih službi Europske unije) se realizira posredstvom Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, kroz sudjelovanje na sastancima GDISC-a, u kojima sudjeluju Služba za poslove sa strancima, Sektor za imigraciju i Sektor za azil Ministarstva sigurnosti.
- Osnovni vid regionalne suradnje u oblasti migracija se odvija kroz **MARRI** centar (Regionalni centar za migracije, azil i izbjeglice) sa sjedištem u Skoplju. Ovim centrom upravlja šest zemalja članica: Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Srbija, Crna Gora i Makedonija, a sastanci MARRI Regionalnog foruma se odvijaju dva puta godišnje. Osnovna ideja osnivanja ovog centra je da zemlje Zapadnog Balkana preuzmu vlasništvo i inicijativu u regionalnoj suradnji kako bi pokazale da mogu samostalno surađivati i doprinijeti stabilizaciji i razvoju regije. Također, sve zemlje MARRI inicijative su ujedno i potpisnice Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju čiji je jedan od glavnih ciljeva jačanje regionalne suradnje, pored ostaloga i u oblasti migracija. Suradnju s MARRI centrom, sukladno nadležnostima, realiziraju Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za azil, Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljništvo i Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, a suradnju koordiniraju Nacionalni koordinator Bosne i Hercegovine za suradnju i koordinaciju s MARRI centrom i stalni zastupnik Bosne i Hercegovine u MARRI centru u Skoplju.
- **Sporazume o uvjetima putovanja državljana dvije države** između Bosne i Hercegovine i susjednih država, kojima je omogućen prelazak granice s osobnom iskaznicom. Sporazume provodi Granična policija BiH u dijelu prelaska granice Bosne i Hercegovine, Služba u dijelu kontrole zakonitosti boravka na teritoriju Bosne i Hercegovine.

- U oblasti granične sigurnosti, za šta je nadležna **Granična policija BiH**, s **Hrvatskom** je potpisan **Sporazum o suradnji u nadzoru državne granice**, kao i niz protokola koji iz njega proizlaze. Sa **Srbijom** je potpisan **Protokol o održavanju sastanaka**, kao i **Protokol o provedbi zajedničkih ophodnji uz zajedničku državnu granicu**. S **Crnom Gorom** je potpisan **Protokol o provedbi zajedničkih ophodnji**, te **Sporazum o graničnim provjerama na zajedničkim graničnim prijelazima**.
- Značajan napredak u prekograničnoj suradnji na europskoj razini je ostvaren uspostavom **Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (FRONTEX)**. Potpisan je sporazum koji obuhvaća prikupljanje, analizu i razmjenu informacija, suradnju u oblasti obuke, tehničku suradnju, zajedničke operacije na granicama Bosne i Hercegovine i članica EU, te sudjelovanje u zajedničkim akcijama i pilot projektima, koje organizira FRONTEX.
- Između Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva unutarnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srbije je potpisan **Protokol o osnivanju i funkcioniranju zajedničkog centra za policijsku suradnju u Trebinju**.
- U ožujku 2013. je potpisan **Protokol između Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Ravnateljstva policije i Ministarstva sigurnosti BiH, Granične policije o osnivanju Zajedničkog kontaktnog centra na graničnom prijelazu Nova Sela – Bijača**.
- Potpisan je **Memorandum o razumijevanju između nadležnih policijskih organa Bosne i Hercegovine, Republike Albanije, Republike Hrvatske, Republike Makedonije, Crne Gore i Republike Srbije o uspostavi sustava razmjene statističkih podataka o nelegalnim migracijama i sudjelovanje u regionalnom sustavu ranog upozoravanja**. Kao nacionalna kontakt točka Bosne i Hercegovine određena je Granična policija BiH, a surađuje Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil i Služba.
- Glede međunarodne suradnje u svezi s migracijom i razvojem, 2009. godine je potpisan **Memorandum o razumijevanju između Bosne i Hercegovine i Švicarske o uspostavi migracijskog partnerstva**, koji realiziraju Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil i Služba za poslove sa strancima, kao i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH – Sektor za iseljništvo i Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, a **Memorandum o razumijevanju između Bosne i Hercegovine i Lihtenštajna o uspostavi migracijskog partnerstva** je potpisan 2011. godine.
- Bosna i Hercegovina je potpisnica **Konvencije o policijskoj suradnji u Jugoistočnoj Europi iz 2006. godine**. Ova konvencija predstavlja osnovni sporazum o policijskoj suradnji u regiji. Ostvarivanje suradnje radi realiziranja zajedničkih sigurnosnih interesa i efikasna borba protiv prekograničnih prijetnji javnome redu i sigurnosti te međunarodnog kriminala, glavni su ciljevi Konvencije. Potpisnice Konvencije su se obvezale redovito razmjenjivati informacije o kriminalnim aktivnostima, sačinjavati zajedničke procjene prijetnji te razvijati suradnju između relevantnih agencija za provedbu zakona. Konvenciju realiziraju Granična policija BiH, Agencija za istrage i zaštitu i druge policijske agencije u Bosni i Hercegovini.
- Bosna i Hercegovina je potpisnica **Strateškog sporazuma o suradnji s Uredom europske policije (Europol)**. Ovim se sporazumom uređuju razmjena informacija, zahtjevi za pomoć, postupanje po zahtjevu, razmjena ekspertiza, povjerljivost i procedure provjeravanja, oficiri za vezu, troškovi, odgovornosti i rješavanje sporova. Od značaja za realiziranje Sporazuma je primjena **ILECU** (Jedinica za koordinaciju službi za provedbu zakona) **projekta u Bosni i Hercegovini** čiji je cilj unapređenje međunarodne policijske suradnje u borbi protiv organiziranoga kriminala, a u kojemu sudjeluju: Ravnateljstvo za koordinaciju policijskih tijela, Državna agencija za istrage i zaštitu, Granična policija BiH,

Uprava za neizravno oporezivanje, entitetska ministarstva unutarnjih poslova i Policija Brčko distrikta BiH.

- Na temelju Sporazuma o suradnji u borbi protiv prekograničnog kriminala, potpisanog 1999. godine u Bukureštu, utemeljen je Centar za borbu protiv prekograničnoga kriminala u regiji Jugoistočne Europe (**SECI**), koji je transformiran u Centar za provedbu zakona u Jugoistočnoj Europi (**SELEC**).
- **Sporazumi o policijskoj suradnji između Bosne i Hercegovine i drugih zemalja** na bilateralnoj se razini realiziraju i kroz sudjelovanje Granične policije BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, Službe i drugih agencija za provedbu zakona.
- Granična policija BiH ostvaruje uspješnu suradnju i sudjeluje u realiziranju programa i projekata mnogih međunarodnih organizacija kao što su DCAF, SELEC centar, ICITAP i Interpol uspostavila je kvalitetnu granično-policijsku suradnju s policijskim agencijama i institucijama zemalja EU i šire, koja se u proteklome razdoblju očitovala kroz tehničku pomoć u opremi i obuci.
- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine uspješno surađuje s nizom međunarodnih organizacija koje se bave pitanjima migracije i razvoja poput Međunarodne organizacije za migracije (IOM), Međunarodnog centra za razvoj politike migracija (ICMPD), Agencije za razvoj vlade Njemačke (GIZ), UN agencija i drugima.

4.4. Zaključci

Harmonizirajući oblast imigracija i azila sa standardima EU u proteklih 10 godina, Bosna i Hercegovina je ostvarila značajan napredak u uspostavi kapaciteta za upravljanje migracijama i azilom. Većina osnovanih institucija i agencija koje rade na pitanjima migracija i azila su u momentu osnivanja imale minimalna iskustva u ovoj oblasti. U tome su razdoblju donesena tri zakona koja propisuju oblast imigracije i azila, što razvidno pokazuje da Bosna i Hercegovina nastoji pratiti dinamiku razvoja pravne stečevine Europske unije u ovoj oblasti i u dovoljnoj mjeri ju ugrađuje u domaće zakonodavstvo. Trenutačno Bosna i Hercegovina ima sve temeljne institucionalne strukture za upravljanje migracijama, koje su osposobljene baviti se kontrolom kretanja i boravka stranaca i boriti se protiv nezakonitih migracija, sukladno trenutačnim izazovima u ovoj oblasti. Sustav međunarodne zaštite u Bosni i Hercegovini je uspostavljen i uspješno ga provode nadležni organi sukladno nacionalnom zakonodavstvu u ovoj oblasti.

U području trgovine ljudima Bosna i Hercegovina se uspješno suprotstavlja ovoj pojavi i ima uspostavljen sustav zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima koji se realizira uz suradnju s nevladinim sektorom.

Bosna i Hercegovina ima uspostavljen sustav za implementaciju sporazuma o readmisiji. Oblast imigracije i azila je bila među bitnim segmentima za ispunjavanje uvjeta iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima. Sveobuhvatno ispunjavanje uvjeta iz Mape puta u konačnici je **15.12.2010. godine rezultiralo stjecanjem bezviznog režima za državljane Bosne i Hercegovine.**

Bosna i Hercegovina je, na putu da uspostavi pravni okvir za izgradnju i jačanje institucionalnih kapaciteta u oblasti imigracija i azila, uživala sveobuhvatnu pravnu, operativnu i finansijsku pomoć i potporu međunarodnih organizacija sa stalnim sjedištem u Bosni i Hercegovini, kao što su Delegacija Europske unije u Bosni i Hercegovini (EUD BiH), Ured visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini (OHR), Visoki komesarijat Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR), Međunarodna organizacija za migracije (IOM) i Međunarodni program pomoći u kriminalističkoj obuci Ministarstva pravde SAD-a (ICITAP), kao i druge vladine, nevladine i međunarodne organizacije.

Oblast imigracija i azila u Bosni i Hercegovini se razvija prema dva dugoročno postavljena cilja:

CILJ I

Dalje razvijati kvalitetan sustav u oblasti imigracija i azila na nacionalnoj razini, usklađen sa standardima Europske unije i inkorporiranim međunarodnim izbjegličkim pravom, koji će omogućiti integraciju Bosne i Hercegovine u Europsku uniju.

CILJ II

Poticati aktivno sudjelovanje Bosne i Hercegovine u definiranju politika i razvoja imigracijskog i azilantskog sustava na regionalnoj razini sukladno standardima Europske unije.

5.

RAZRADA STRATEŠKIH CILJEVA I MJERA NA NJIHOVOME OSTVARENJU ZA RAZDOBLJE 2016-2020. GODINA

Strateški cilj 1: UNAPRIJEDITI SUSTAV KONTROLE ULASKA I BORAVKA STRANACA U BOSNI I HERCEGOVINI

Opis strateškoga cilja: Ostvarenjem ovoga strateškog cilja verificirat će se dosadašnji uspjesi u uspostavi sveobuhvatnog sustava ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu i njihovoga boravka, te otkloniti uočeni nedostaci u njegovome funkcioniranju.

Potpuno ostvarenje ovoga strateškog cilja ovisi o uspješnosti realiziranja planiranih mjera koje su različitoga karaktera.

One se odnose prvenstveno na kontinuirano praćenje međunarodnih pravnih standarda u području migracija i azila, posebice tzv. „Acquis standarda“ Europske unije, te usklađivanje s njim nacionalnog zakonodavstva Bosne i Hercegovine.

Druga po redu mjera se odnosi na uspostavu sveobuhvatnog sustava prikupljanja i obrade raspoloživih podataka koji trebaju poslužiti definiranju politika iz domene upravljanja migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini. Ovim se, između ostaloga, nastoje slijediti EU standardi u području zajedničke politike migracija i azila (kao što je EMN) s ciljem razvijanja kapaciteta za dostavu podataka Eurostatu kao i kapaciteti za izradu analize u oblasti migracija s ciljem definiranja imigracijske politike BiH.

Potom, planirane mjere obuhvaćaju unapređenje pravnoga okvira i dogradnju institucionalnih kapaciteta Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine s ciljem što efikasnije provedbe viznoga režima.

Kako su pojedine institucije koje sudjeluju u sustavu provedbe propisa o kretanju i boravku stranaca u Bosni i Hercegovini još uvijek nedovoljno izgrađene, bilo je potrebno planirati i specifične mjere kojima bi se poboljšali uvjeti za njihov rad. S tim u svezi, jedna od planiranih mjera je usmjerena ka povećanju operativnosti Službe za poslove sa strancima. Kada je riječ o materijalno-tehničkim kapacitetima potrebnim za ostvarenje ovoga strateškog cilja, planiranim mjerama se namjerava kontinuirano usavršavati postojeći Informacijski sustav o migracijama (ISM), te izgrađivati infrastruktura za efikasno funkcioniranje informacijskih tehnologija kojima se nadležne institucije služe u svome radu, a posebice implementacija biometrije sukladno europskim standardima u oblasti migracija i azila.

S obzirom da je oblast migracija i azila po svojoj prirodi vrlo dinamična, nužno je bilo planirati stratešku mjeru koja se odnosi na usmjerenju, plansku i kontinuiranu edukaciju u ovoj oblasti.

Uzimajući u obzir da ostvarenje ovoga strateškog cilja ne ovisi isključivo o naporima koje ulažu domaće institucije, već je njihov uspjeh znatno uvjetovan i opsežom suradnjom s međunarodnim partnerima, bilo je potrebno u ovaj katalog mjera uvrstiti i one kojima će nadležne institucije Bosne i Hercegovine poboljšati svoju suradnju s partnerskim organizacijama i institucijama u inozemstvu.

Planirane mjere (programi):

- 1.1 Usklađivati propise imigracijskog i azilantskog prava Bosne i Hercegovine s relevantnim međunarodnim standardima i EU acquis;
- 1.2 Uspostaviti sustav pravodobnog, objektivnog, pouzdanog i usporedivog prikupljanja i obrade podataka o imigracijama radi efikasnoga upravljanja imigracijskim tokovima u Bosni i Hercegovini;
- 1.3 Događivati uspostavljeni pravni i institucionalni okvir u Ministarstvu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine u provedbi viznoga režima;
- 1.4 Unapređivati operativnost Službe za poslove sa strancima radi stvaranja potrebnih uvjeta za efikasniju kontrolu kretanja i boravka stranaca;
- 1.5 Nadograđivati postojeći Informacijski sustav o migracijama - ISM;
- 1.6 Provedbu stalnog educiranja u oblasti imigracija i azila;
- 1.7 Nastaviti jačati regionalnu i međunarodnu suradnju.

Strateški cilj 2: JAČATI KAPACITETE U OBLASTI AZILA U BOSNI I HERCEGOVINI

Opis strateškoga cilja: Pružanje međunarodne i privremene zaštite (azila) je u velikoj mjeri determinirano usuglašavanjem nacionalnog zakonodavstva i praksi u Bosni i Hercegovini s usvojenim međunarodnim standardima. Ostvarenje ovoga strateškog cilja je u izravnoj vezi s poduzimanjem vrlo specifičnih mjera kojima se dodatno razvijaju pravo i praksa dodjeljivanja azila u Bosni i Hercegovini. U tome je smislu potrebno poduzeti mjere razvijanja i jačanja kapaciteta u oblasti azila na svim razinama. Za realiziranje ovoga cilja unutar Bosne i Hercegovine prioritetno je:

- kadrovski jačati Sektor za azil u smislu praćenja i primjene standarda Europske unije u oblasti azila i s njim usklađivati nacionalno zakonodavstvo;
- kadrovski jačati u svim drugim institucionalnim oblicima koji u svom radu imaju neposredni ili posredni odnos u pitanjima azila (Sektor za imigraciju, Granična policija BiH, Služba, centri za socijalni rad, obrazovne i zdravstvene ustanove, zavodi za upošljavanje, nevladine organizacije koje pružaju besplatnu pravnu pomoć i psihosocijalnu potporu) te
- institucionalno jačati na razini BiH u smislu stvaranja i osiguravanja pretpostavki za efikasniji, funkcionalniji i svrsishodniji sustav azila, u svim segmentima (npr. pružanje pravne pomoći preko donošenja Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći – Ministarstvo pravde i osnivanje institucionalnog oblika za njezino pružanje).

Kako bi institucije Bosne i Hercegovine u ovome području postupale što kvalitetnije, potrebno je poduzeti mjere na ujednačavanju procedura pružanja međunarodne zaštite na regionalnoj razini. Pored toga, cilj regionalnoga uvezivanja u ovoj oblasti je onemogućiti zlouporabe međunarodnog izbjegličkog prava, te osigurati bolje postupanje s osobama koje u više zemalja regije borave i traže zaštitu. Spomenute mjere uključuju razmjenu podataka o osobama koja traže zaštitu, uspostavu baze podataka o zemljama podrijetla tražitelja azila, te razmjenu informacija, iskustava, najboljih praksi, analize kretanja u oblasti azila kao i kreiranje zajedničkih politika na regionalnoj razini. Pobrajane mjere mogu proizvesti određene rezultate ukoliko se osigura kvalitetan i obučan kadar koji će moći odgovoriti svim potrebama i postavljenim zadaćama iz oblasti azila.

U konačnici, Bosna i Hercegovina namjerava nastaviti usuglašavati sustav azila sa sustavom azila u EU, što bi trebalo u ovoj oblasti u narednome razdoblju olakšati integracijske tokove BiH.

Planirane mjere (programi):

- 2.1 Usklađivati nacionalni sustav azila s međunarodnim izbjegličkim pravom i standardima EU;**
- 2.2 Jačati kadrovske, tehničke i smještajne kapacitete Sektora za azil, potrebne za siguran i human prihvati i smještaj tražitelja azila;**
- 2.3 Učestvovati u razvijanju sustava azila na regionalnoj razini;**
- 2.4 Kontinuirano educirati uposlenike u oblasti azila;**
- 2.5 Uvezivati sustav azila Bosne i Hercegovine sa sustavom azila EU.**

Strateški cilj 3: POVEĆATI EFIKASNOST KONTROLE DRŽAVNE GRANICE BOSNE I HERCEGOVINE

Opis strateškoga cilja: Jedan od temeljnih elemenata sustava upravljanja migracijama je efikasno upravljanje granicama, a za to je potrebno ostvariti pretpostavke za što je moguće bolju kontrolu državne granice.

Procedure i prakse Granične policije BiH je potrebno kontinuirano usuglašavati s pravnom stečevinom EU u oblasti upravljanja granicom, uključujući preporuke i najbolje prakse za nadzor vanjskih granica, povratak i readmisiju iz EU Schengenskog kataloga. Također, iznimno je značajno i stalno pratiti izmjene i dopune EU *acquisa* i praksi u dijelu koji je relevantan za rad Granične policije BiH, te njihovo pravodobno implementiranje u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Granična policija BiH je uspostavila centralizirani informacijski sustav na razini Glavnog ureda i vrši se konstantno uvezivanje telekomunikacijskim putem svih nižih organizacijskih jedinica. Informacijski sustav graničnih provjera je uspostavljen na 56 graničnih prijelaza i svim organizacijskim jedinicama Granične policije BiH. Sustav graničnih provjera sadrži aplikaciju "granične provjere" koja omogućuje kontrolu biometrijskih dokumenata, ima pristup provjerama u bazama podataka Interpola, IDDEEA-e, ROS, ISM, potražnim evidencijama MUP-a RS MUP-a FBiH, Policije Brčko distrikta BiH, bazama podataka Granične policije BiH, te ima veću sigurnost, bolje izvještavanje i bolji monitoring. U tijeku su aktivnosti na unapređenju informacijskoga sustava za granične provjere, koji podrazumijeva instaliranje kamera za očitavanje registarskih pločica na graničnim prijelazima. U narednome je razdoblju potrebno proširiti dostupnost informacijskoga sustava na sve granične prijelaze.

S ciljem što efikasnijega djelovanja Granične policije BiH potrebno je unaprijediti međusobnu suradnju na polju razmjene informacija, zajedničke analize rizika, razmjene iskustava, zajedničke obuke, suradnje u obavještajnoj i istražnoj oblasti, zajedničkom korištenju baza podataka, zajedničkim operacijama i međuagencijskim kontaktnim točkama na svim razinama organiziranja. Međunarodna policijska suradnja u kojoj sudjeluje Granična policija BiH je neizostavna mjera na ostvarenju ovoga strateškog cilja. U tome smislu, planiranim mjerama se namjeravaju iskoristiti svi kapaciteti suradnje s policijama drugih država kroz sve oblike suradnje sukladno praksama EU.

Planirane mjere (programi):

- 3.1 Pravni okvir iz nadležnosti Granične policije BiH u najvećoj mogućoj mjeri prilagoditi standardima i dobroj praksi EU;**
- 3.2 Sistematski razvijati, nadograđivati i održavati informacijsko-komunikacijski sustav koji omogućuje prikupljanje, arhiviranje, obradu i distribuiranje podataka;**
- 3.3 Unapređivati mehanizme suradnje s institucijama i partnerskim agencijama unutar BiH i inozemstvu u pravcu efikasne kontrole i zaštite državne granice.**

Strateški cilj 4: UNAPRIJEDITI BORBU PROTIV NEZAKONITIH MIGRACIJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Opis strateškoga cilja: Jedan od najvećih izazova s kojim se država može susresti u procesu upravljanja migracijama tiče se uspješnosti njezinih institucija u suprotstavljanju nezakonitim migracijama. Iako analize trendova migracija ne ukazuju na to da se Bosna i Hercegovina nalazi na identificiranim rutama kretanja nezakonitih migranata čija je destinacija Europska unija, sukladno novim trendovima nezakonitih kretanja migranata, ovu je oblast potrebno zasebno tretirati u okviru ovoga strateškog dokumenta. Integracijski procesi unutar kojih Bosna i Hercegovina nastoji postati članicom EU je dodatno obvezuju da poduzme sve nužne mjere kako bi efikasno onemogućavala nezakonite migracije preko vlastitoga teritorija. S tim u svezi, može se reći kako su unutar ovoga strateškog cilja sadržane specifične mjere koje se odnose na različite oblasti suzbijanja ovih pojava.

Kao jedna od novina u ovome dijelu strategije u oblasti migracija i azila javlja se mjera kojom se namjeravaju smanjiti nezakonite migracije na njihovome izvoristu, točnije u državama s visokim migracijskim rizikom. Cijeli niz aktivnosti nadležnih institucija je usmjeren ka ovome cilju.

Granična policija BiH uspostaviti će sustav analize rizika koji je strukturiran na strateškoj, operativnoj i taktičkoj razini. Strateška analiza rizika bit će temelj za upravljanje, organiziranje i rukovođenje, a operativna i taktička analiza rizika bit će osnova za izravnu reakciju na konkretne slučajeve/situacije otkrivene na granici, ili pretpostavljene slučajeve/situacije na temelju obavještajnih informacija.

Opremanje graničnih prijelaza opremom za otkrivanje nezakonitih migranata u prijevoznim sredstvima i poboljšanje fiksog i prenosivog tehničkog nadzornog sustava kopnene granice između graničnih prijelaza koji su posebice ugroženi s aspekta nezakonitih migracija i krijumčarenja ljudi, omogućit će da Granična policija BiH uspješno otkriva pokušaje nezakonitoga prelaska državne granice i spriječi ugrožavanje državne granice.

Nužno je izvršiti adekvatnu kadrovsku popunu Granične policije BiH, ali isto tako razmotriti mogućnosti daljega unapređenja organizacijskoga ustroja kako bi se stvorili povoljniji uvjeti za optimalizaciju radnih procesa i optimalnije korištenje raspoloživih resursa, osobito ljudskih. Ostvarenje ovoga strateškog cilja jednako ovisi i o kapacitetima Službe za poslove sa strancima, odnosno njezine mogućnosti pravodobnog i efikasnog djelovanja u sprečavanju i otkrivanju nezakonitih migracija u Bosni i Hercegovini. Sukladno tomu, planirano je poduzimanje niza različitih aktivnosti na materijalno-tehničkom opremanju, te unapređenju operativnih kapaciteta kojima će se povećati sposobnosti Službe da sveobuhvatno radi na sprečavanju i suzbijanju nezakonitih migracija, te efikasnom udaljavanju stranaca iz Bosne i Hercegovine.

U slučaju kriznih situacija u oblasti migracija i azila planirane su određene aktivnosti nadležnih organa u BiH kako bi se na adekvatan način moglo odgovoriti takvim izazovima.

Kako bi se unaprijedio postojeći sustav sprečavanja nezakonitih migracija u Bosni i Hercegovini, programirana je mjera kojom se nastoje iskoristiti sve prednosti suvremenih informacijskih tehnologija u području biometrijskoga identificiranja. Aktivnosti koje su usmjerene na realiziranje ove mjere su takve prirode da se njihovom realizacijom namjeravaju stvoriti pravni, materijalno-tehnički i drugi preduvjeti za uspješno funkcioniranje biometrije u području viza, boravišnih dozvola i azila.

U okviru ovoga strateškog cilja je planirana i specifična mjera kojom bi se poboljšali uvjeti za provedbu sporazuma o readmisiji osoba koje borave bez dozvola u drugim zemljama. Isto tako, ova mjera se odnosi i na uspostavu institucionalnih kapaciteta potrebnih za reintegraciju bh. državljana koji se vraćaju temeljem sporazuma o readmisiji.

Za uspješnu borbu protiv nezakonitih migracija potrebno je osigurati dodatne kapacitete za smještaj nezakonitih migranata koji se mogu po potrebi dislocirati. U domeni međunarodne suradnje su predviđene mjere aktivnog sudjelovanja u regionalnim inicijativama i procesima u oblasti imigracije.

S ciljem borbe protiv nezakonitih migracija i koordiniranja aktivnosti potrebno je uspostaviti referalne mehanizme za praćenje pokazatelja u ovoj oblasti.

Planirane mjere (programi):

- 4.1 Sprečavati nezakonite migracije na izvoristu;**
- 4.2 Jačati kapacitete Granične policije BiH za reakciju na sigurnosne promjene na državnoj granici;**
- 4.3 Jačati kapacitete Službe za sprečavanje i otkrivanje nezakonitih migracija, te udaljavanje stranaca iz BiH;**
- 4.4 Jačati kapacitete nadležnih organa u BiH kako bi na adekvatan način reagirali u slučaju kriznih situacija u oblasti imigracija;**
- 4.5 Jačati kapacitete u borbi protiv nezakonitih migracija u BiH korištenjem suvremenih tehnologija biometrijskoga identificiranja;**
- 4.6 Uspostavljati nove i dalje razvijati postojeće institucionalne kapacitete za implementiranje sporazuma o readmisiji;**
- 4.7 Izgraditi objekat imigracijskog centra privremenog karaktera;**
- 4.8 Dalje razvijati regionalnu i međunarodnu suradnju u oblasti suprotstavljanja nezakonitim migracijama;**
- 4.9 Uspostaviti referalne mehanizme prikupljanja i praćenja pokazatelja u oblasti borbe protiv nezakonitih migracija.**

Strateški cilj 5: DOPRINIJETI SMANJENJU TRGOVINE LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Opis strateškoga cilja: Pojava trgovine ljudima se zbog svoga značaja i posljedica koje prouzrokuje separatno tretira u okviru ovoga strateškog plana. Dakle, Bosna i Hercegovina poduzima sveobuhvatne mjere i aktivnosti na polju borbe protiv trgovine ljudima. Ostvarenje konkretnog strateškog cilja se namjerava postići poduzimanjem određenih mjera koje se tiču međunarodne i međuinstitucionalne suradnje, zaštite žrtava te senzibiliziranja stranaca, potencijalnih žrtava, o ovome problemu.

Naime, poduzimanjem konkretnih mjera unutar ovoga strateškog područja se planira ojačati suradnja i razmjena podataka, što ukazuje na potrebu za znatno uspješnijom borbom protiv svih oblika prekograničnoga kriminala, uključujući i trgovinu ljudima. Isto tako, predviđenim mjerama se nastoji osigurati pravodobna suradnja i koordinacija svih tijela uključenih u borbu protiv trgovine ljudima i nezakonitih migracija.

Kako bi Bosna i Hercegovina nastavila uspješnu borbu protiv trgovine ljudima, potrebno je dalje razvijati pravni i institucionalni okvir u oblasti zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima sukladno međunarodnom pravu i pravnoj stečevini Europske unije.

Vrlo važan segment planiranih mjera se odnosi na uspostavu nužnih preduvjeta za vođenje evidencija o strancima žrtvama trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini.

U konačnici, predviđene mjere na ostvarenju ovog strateškog cilja podrazumijevaju značajnije sudjelovanje samih stranaca, posebice rizičnih skupina, putem njihovoga senzibiliziranja i educiranja o rizicima od trgovine ljudima.

Planirane mjere (programi):

- 5.1 Unapređivati suradnju s agencijama za provedbu zakona na međunarodnoj razini, koja bi se odnosila i na međunarodnu suradnju u kazneno-pravnim stvarima;**
- 5.2 Unapređivati pravni i institucionalni okvir u zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima sukladno međunarodnim standardima i EU acquis;**
- 5.3 Unapređivati međuinstitucionalnu suradnju vladinih i nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini;**
- 5.4 Uspostaviti baze podataka o strancima žrtvama trgovine ljudima;**
- 5.5 Podizati svijest kod rizične kategorije stranaca da ne postanu žrtve trgovine ljudima.**

Strateški cilj 6: JAČATI INSTITUCIONALNE KAPACITETE U BOSNI I HERCEGOVINI S CILJEM POVEZIVANJA MIGRACIJE I RAZVOJA

Opis strateškoga cilja: Vrlo je važno istaknuti kako ovaj strateški dokument tretira utjecaj migracija na razvoj Bosne i Hercegovine. Pod migracijom i razvojem se misli na potencijal migranata da doprinesu razvoju zemlje prijma i zemlje podrijetla. Pitanja migracije i razvoja su nedovoljno poznata i zastupljena, kako u politikama i institucijama Bosne i Hercegovine, tako i u javnosti te akademskom sektoru.

Jedan od nužnih preduvjeta za ostvarenje ovoga strateškog cilja se odnosi na unapređenje pravnoga okvira i institucionalnih kapaciteta kojima će se osigurati praćenje utjecaja imigracija na razvoj Bosne i Hercegovine.

Nastavak razvoja ovoga strateškog područja se tiče jačanja adekvatnoga pravnog okvira i institucionalnih kapaciteta za praćenje utjecaja kružnih migracija na razvoj Bosne i Hercegovine. Istodobno, postojeća emigracija posjeduje ogromne ljudske i finansijske resurse koji mogu značajno doprinijeti razvoju BiH. Za privlačenje tih resursa potreban je dalji razvoj pravnoga okvira i institucionalnih kapaciteta na različitim razinama vlasti i u različitim sektorima. Za efikasnije sudjelovanje emigranata u razvoju BiH od iznimne je važnosti međuresorna i međuinstitucionalna suradnja, kao i aktivno sudjelovanje civilnoga i privatnog sektora.

Planirane mjere (programi):

- 6.1 Unapređivati pravni i institucionalni okvir u svrhu kreiranja razvojno-orijentirane imigracijske politike u Bosni i Hercegovini;
- 6.2 Unapređivati pravni i institucionalni okvir koji će doprinijeti praćenju emigracijskih tokova iz BiH i vezivanju resursa emigracije s razvojem Bosne i Hercegovine.

Strateški cilj 7: USPOSTAVITI SUSTAV ZA PRAĆENJE INTEGRACIJE STRANACA KOJI ZAKONITO BORAVE NA TERITORIJU BOSNE I HERCEGOVINE

Opis strateškoga cilja: Uzimajući u obzir da je u prethodnih nekoliko godina uspostavljen efikasan sustav kontrole ulaska i boravka stranaca i međunarodne zaštite u Bosni i Hercegovini, koji je omogućio uvid u stvarni broj i strukturu stranaca koji se nalaze na njezinome teritoriju u statusu odobrenoga boravka i međunarodne zaštite, u ovome strateškom dokumentu je bilo potrebno posvetiti pozornost i pitanju integracije tih osoba u društveni i ekonomski ambijent Bosne i Hercegovine. Integracija imigranata je dvostrani proces u kojemu imaju aktivnu ulogu državne i druge nadležne institucije Bosne i Hercegovine s jedne strane, kao i sami imigranti s druge strane. U Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju navodi se i obveza promoviranja politike integracije s ciljem usporedivosti prava i obveza stranaca i državljana. S tim u svezi je potrebno redovito pratiti indikatore integriranja stranaca koji zakonito borave u BiH.

Vrlo su važne i mjere posvećene razvijanju kapaciteta i razmjeni najboljih praksi i iskustava s drugim zemljama u oblasti integracije stranaca. Na ovaj način, Bosna i Hercegovina namjerava otići korak dalje u procesu upravljanja migracijama te uskladiti svoje aktivnosti s najboljim praksama i preporukama EU.

Planirane mjere (programi):

- 7.1 Unaprijediti ostvarenja prava stranaca koji imaju priznat status međunarodne zaštite u Bosni i Hercegovini i stvaranje okruženja kojima se omogućuju integracijske olakšice;
- 7.2 Uspostaviti i jačati institucionalne kapacitete radi efikasne integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini;
- 7.3 Razvijati i pratiti indikatore integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini;
- 7.4 Uspostaviti međuinstitucionalnu suradnju radi analize stanja i potreba integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini;
- 7.5 Unaprijediti regionalnu i međunarodnu suradnju s ciljem razmjene iskustava s drugim zemljama u oblasti integracije stranaca.

Strateški cilj 8: USPOSTAVITI STALNI SUSTAV KOORDINACIJE U REALIZIRANJU MIGRACIJSKE POLITIKE BOSNE I HERCEGOVINE

Opis strateškoga cilja: Migracije i azil su veoma dinamične oblasti i, s tim u svezi, planirane mjere se mogu realizirati samo uz kontinuirano unapređivanje suradnje svih relevantnih institucija koje se bave ovim pitanjima. Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine iz 2013. godine imenovano je Koordinacijsko tijelo za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Koordinacijsko tijelo). Koordinacijsko tijelo je uspostavljeno na razini visokopozicioniranih službenika Granične policije BiH, Službe, Sektora za imigraciju, Sektora za azil i Državne agencije za istrage i zaštitu BiH koji su u sastavu Ministarstva sigurnosti, Sektora za međunarodno-pravne i konzularne poslove Ministarstva vanjskih poslova, Sektora za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku i Sektora za iseljeništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, a tehničku pomoć radu Koordinacijskog tijela pruža Sektor za imigraciju. Koordinacijskim tijelom predsjedava zastupnik Ministarstva sigurnosti.

Koordinacijsko tijelo je nadležno kontinuirano sagledavati cjelokupnu situaciju u oblasti migracija i azila, potiče i osigurava interresornu suradnju između relevantnih institucija koje se bave poslovima migracije i azila, te vrši procjene budućih migracijskih kretanja i nadležnim institucijama predlaže mjere za unapređenje migracijske politike i prati provedbu strateških dokumenata. Pored navedenoga, Koordinacijsko tijelo kreira i predlaže politike iz oblasti migracija i azila ministru sigurnosti.

U slučaju kriznih situacija u oblasti imigracija i azila Koordinacijsko tijelo može funkcionirati kao operativni stožer za pitanje migracija u BiH.

Planirane mjere (programi):

8.1 Kontinuirano djelovanje Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini.

AKCIJSKI PLAN 2016-2020.

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
CILJ 1.	UNAPRIJEDITI SUSTAV KONTROLE ULASKA I BORAVKA STRANACA U BOSNI I HERCEGOVINI								
1.1.	Usuglašavanje propisa imigracijskog i azilantskog prava Bosne i Hercegovine s relevantnim međunarodnim standardima i EU acquis								
1.1.1.	Izrada Strategije u oblasti imigracija i azila i Akcijskog plana 2021-2025.	Ministarstvo sigurnosti						X X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.1.2.	Usvajanje Strategije u oblasti imigracija i azila i Akcijskog plana 2021-2025.	Vijeće ministara BiH						X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.1.3.	Donošenje podzakonskih akata u oblasti ulaska i boravka stranaca sukladno Zakonu o strancima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH				X	X X X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.1.4.	Donošenje podzakonskih akata iz oblasti viza sukladno Zakonu o strancima	Ministarstvo vanjskih poslova	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Služba, Granična policija BiH	X X X X					Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.1.5.	Donošenje podzakonskih akata iz oblasti putnih isprava sukladno Zakonu o strancima i Zakonu o azilu	Ministarstvo civilnih poslova	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba	X X X X					Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.1.6.	Izrada nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova				X X X X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.1.7.	Usvajanje Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine						X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.1.8.	Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine						X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.1.9.	Donošenje podzakonskih akata iz oblasti imigracija sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil						Proračun institucija Bosne i Hercegovine X

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.1.10.	Donošenje podzakonskih akata sukladno Zakonu o azilu	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Služba, Granična policija BiH, Sektor za imigraciju, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	X	X	X	X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.1.11.	Donošenje podzakonskih akata iz oblasti ostvarivanja prava osoba s priznatom međunarodnom zaštitom sukladno Zakonu o azilu	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil, Ministarstvo civilnih poslova, nadležna ministarstva entiteta i Brčko distrikta BiH	X	X	X	X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje				Izvor financijskih sredstava										
				2016.	2017.	2018.	2019.		2020.									
1.1.12.	Izrada nacрта Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Sektor za imigraciju, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice															Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje				Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	
1.2.	Uspostava sustava pravodobnog, objektivnog, pouzdanog i usporedivog prikupljanja i obrade podataka o migracijama radi efikasnog upravljanja imigracijskim tokovima u Bosni i Hercegovini							
1.2.1.	Iniciranje izmjena i dopuna Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Ministarstva sigurnosti s ciljem jačanja Sektora za imigraciju i Sektora za azil u dijelu izrade specijalističkih analiza i izvještavanja u oblasti imigracija i azila	Ministarstvo sigurnosti	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine – daje suglasnost	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.2.	Upošljavanje državnih službenika u Sektoru za imigraciju i Sektoru za azil u dijelu izrade specijalističkih analiza, te prikupljanja i obrade podataka za potrebe Eurostata	Ministarstvo sigurnosti	Agencija za državnu službu		X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.2.3.	Organiziranje okruglih stolova i drugih aktivnosti s ciljem analize EU regulative u oblasti radnih imigracija	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju				X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.4.	Kontinuirano praćenje promjena u EU zakonodavstvu u oblasti imigracija	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
1.2.5.	Uspostava pravnog i institucionalnog okvira i tehničkih uvjeta za dostavu podataka u oblasti imigracije i azila za potrebe Eurostata	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.6.	Educiranje u svrhu izrade analiza za definiranje imigracijske politike BiH	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za iseljeničtvo i Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, međunarodne organizacije	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.7.	Izrada analiza za definiranje imigracijske politike BiH koje uključuju i podatke o ranjivim kategorijama	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za iseljenišтво i Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, međunarodne organizacije				X X X X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.8.	Izrada transparentnih informacija za strance s ciljem promoviranja zakonitih imigracija	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
1.2.9.	Educiranje uposlenih u DKP-ima Bosne i Hercegovine u oblasti migracija	Ministarstvo vanjskih poslova	Služba	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.10.	Obuka svih uposlenih koji odlaze na rad u DKP BiH u okviru vizno-pasoških poslova, u oblasti međunarodno-pravne pomoći i konzularne zaštite	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	Služba	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.3.	Dogradnja uspostavljenog pravnog i institucionalnog okvira u Ministarstvu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine u provedbi viznoga režima								
1.3.1.	Poboljšati kadrovsku popunjenost osobama kvalificiranim za rad na konzularnim poslovima	Ministarstvo vanjskih poslova	Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.3.2.	Redovito ažurirati podatke na web stranici MVP-a BiH vezano za informacije o viznome režimu	Ministarstvo vanjskih poslova		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.	Unapređivati operativnost Službe za poslove sa strancima radi stvaranja potrebnih uvjeta za efikasiju kontrolu kretanja i boravka stranaca								
1.4.1.	Izrada nacрта zakona o Službi za poslove sa strancima	Služba		X X X X					Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.4.2.	Usvajanje prijedloga zakona o Službi za poslove sa strancima	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine		X X					Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.4.3.	Usvajanje zakona o Službi za poslove sa strancima	Parlamentarna Skupština Bosne i Hercegovine		X X					Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.4.4.	Donošenje pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistemizaciji radnih mjesta	Služba	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, Ministarstvo sigurnosti			X X				Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.4.5.	Kadrovsko jačanje i popunjavanje Službe	Služba	Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	X X	X X	X X	X X	X X	X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.4.6.	Educiranje uposlenih u Službi kroz specijalističke obuke, radionice, treninge i studijske posjete	Služba	Domaće i međunarodne institucije	X X	X X	X X	X X	X X	X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.7.	Pripreme radnje za izgradnju ustanove za smještaj ranjivih kategorija stranaca	Služba		X X X X X X					Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
1.4.8.	Izgradnja ustanove za smještaj ranjivih kategorija stranaca	Služba			X X X X X X				Donatorska sredstva – projekti
1.4.9.	Opremanje ustanove za smještaj ranjivih kategorija stranaca	Služba					X X X X		Donatorska sredstva – projekti
1.4.10.	Upošljavanje i obuka kadra potrebnog za rad ustanove za smještaj ranjivih kategorija stranaca	Služba	Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine					X X X X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.11.	Nastavak aktivnosti na iznalaženju trajnog smještaja terenskih centara Službe	Služba		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.4.12.	Unapređenje analitičkih kapaciteta Lokalnog centra za analizu rizika, radi izrade nužnih analiza rizika kao i pružanja potpore Zajedničkom centru za analizu rizika	Služba		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.13.	Nabava informatičke opreme sukladno suvremenim tehničko-tehnološkim postignućima, EU standardima i uspostavljenim kriterijima za definiranje prioriteta	Služba		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
1.4.14.	Implementacija Sporazuma o uspostavi sustava elektronske razmjene podataka iz evidencija policijskih tijela i tužiteljstava	Služba	Institucije i agencije potpisnice Sporazuma	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.15.	Unapređenje suradnje s javnošću s ciljem objektivnog izvještavanja o radu Službe i provedbi Zakona o slobodi pristupa informacijama	Služba	Mediji	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.5.	Nadogradnja postojećeg Informacijskog sustava o migracijama – ISM								
1.5.1.	Kreiranje izvješća za izradu Migracijskog profila Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave	Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.5.2.	Nadogradnja modula za azil	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave	Sektor za azil	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.5.3.	Dogradnja softverskih rješenja za podsustav ROS	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
1.5.4.	Usuglašavanje središnje baze podataka o strancima (ISM) sa Zakonom o strancima i Zakonom o azilu	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave	Ministarstvo inozemnih poslova – Odjel za informatiku, Granična policija BiH, Služba, Sektor za imigraciju Sektor za azil	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.5.5.	Održavanje, potpora u radu i unapređenje funkcionalnosti ISM-a sukladno potrebama u oblastima imigracija i azila	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
1.5.6.	Kreiranje, testiranje i stavljanje u uporabu izvješća za dostavu podataka za potrebe Eurostata	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave	Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.5.7.	Kreiranje softvera za unos biometrijskih podataka u središnju bazu podataka o strancima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave	Ministarstvo vanjskih poslova, Služba, Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Granična policija BiH		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.6.	Provedba stalne edukacije u oblasti imigracija i azila								
1.6.1.	Provedba Programa obuke u oblasti imigracija i azila 2016-2020.	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Granična policija BiH, Služba, Ministarstvo vanjskih poslova	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Granična policija BiH, Služba, Ministarstvo vanjskih poslova, druge institucije i partnerske NVO	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
1.6.2.	Praćenje realiziranja Programa obuke u oblasti imigracija i azila	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Granična policija BiH, Služba, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.7.	Nastavak i jačanje regionalne i međunarodne suradnje									
	Jačanje suradnje s MARRI centrom	Ministarstvo sigurnosti – Nacionalni koordinator Bosne i Hercegovine za suradnju i koordinaciju s MARRI centrom	Ministarstvo vanjskih poslova, Služba, Granična policija BiH, Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za iseljeničstvo, Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
1.7.1.				X	X	X	X	X	X	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.7.2.	Jačanje bilateralne i multilateralne suradnje s organima zemalja regije nadležnim za oblast imigracija i azila	Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba	Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za iseljenišтво, Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
1.7.3.	Suradnja s GDISC-om	Služba	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.7.4.	Jačanje suradnje s organima nadležnim za pitanja imigracija zemalja EU i ostalih zemalja	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za međunarodnu suradnju i europske integracije	Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
2.2.	Jačanje kadrovskih, tehničkih i smještajnih kapaciteta Sektora za azil, potrebnih za siguran i human prihvat i smještaj tražitelja azila									
2.2.1.	Kadrovski i tehnički ojačati Sektor za azil s ciljem praćenja EU acquis, na polju azila	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za opće, kadrovske i materijalno-financijske poslove, Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
2.2.2.	Kontinuirano opremanje objekata u centru za prihvat i smještaj tražitelja azila – Azilantski centar	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za opće, pravne i materijalno-financijske poslove	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.2.3.	Upošljavanje osoba za rad u centru za prihvata i smještaj tražitelja azila – Azilantski centar	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za opće, pravne i materijalno-financijske poslove, Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
2.2.4.	Izrada Plana postupanja u azilantskim centrima u izvanrednim okolnostima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Institucije koje se bave pitanjima migracija i azila	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine, donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.3.	Učestvovanje u razvijanju sustava azila na regionalnoj razini								
2.3.1.	Jačanje suradnje s institucijama zemalja regije nadležnim za pitanja azila	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Nadležne institucije iz zemalja regije	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
2.3.2.	Unapređenje regionalne suradnje na polju razmjene statističkih podataka, podataka o zemljama podrijetla, usluga prevođenja kao i drugih pitanja	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Nadležne institucije iz zemalja regije	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.4.	Kontinuirano educiranje uposlenih u oblasti azila								
2.4.1.	Educiranje uposlenih u Sektoru za azil i Centru za prihvata i smještaj tražitelja azila – Azilantski centar	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
2.4.2.	Educiranje uposlenika nadležnih institucija i NVO koje su uključene u oblast azila	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Služba, Granična policija BiH, Sud BiH, NVO	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2-5.	Uvezivanje sustava azila Bosne i Hercegovine sa sustavom azila EU								
2.5.1.	Uspostavu i/ili jačanje suradnje s institucijama zemalja članica EU nadležnim za pitanja azila	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
2.5.2.	Unapređenje metodologija prikupljanja, analize i razmjene podataka iz oblasti azila koje uključuju i podatke o ranjivim kategorijama	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
2.5.3.	Kadrovsko jačanje Sektora za azil u oblasti prikupljanja podataka, analize, vođenja baza podataka, sačinjavanja izvješća iz oblasti azila koje uključuju i podatke o ranijim kategorijama	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za opće, pravne i materijalno-financijske poslove, Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
2.5.4.	Kadrovsko jačanje Sektora za azil, poboljšanje tehničkih uvjeta kao i educiranje uposlenika koji će raditi na aplikaciji putnih isprava za priznate izbjeglice u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za opće, pravne i materijalno-financijske poslove, Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine IDDEEA	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.5.5.	Uspostava pravnog okvira za osnivanje zajedničke baze podataka o zemljama podrijetla	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil							Proračun institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
CILJ 3.	POVEĆATI EFIKASNOST KONTROLE DRŽAVNE GRANICE BOSNE I HERCEGOVINE								
3.1.	Pravni okvir iz nadležnosti Granične policije BiH prilagoditi standardima i dobroj praksi EU u najvećoj mogućoj mjeri								
3.1.1.	Donijeti izmjene i dopune Zakona o graničnoj policiji BiH	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.1.2.	Usvojiti Pravilnik o unutarnjoj organizaciji GP BiH	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.1.3.	Donijeti Naputak o vršenju potražne djelatnosti u GP BiH	Granična policija BiH		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.1.4.	Pripremiti priručnik kojim će se objediniti i utvrditi sve procedure i postupanja GP BiH	Granična policija BiH		X					Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.1.5.	Provesti obuke i razviti smjernice u GP BiH za praćenje europskog zakonodavstva i usklađivanje sa acquis	Granična policija BiH		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.2.	Sistematski razvijati, nadograđivati i održavati informacijsko-komunikacijski sustav koji omogućuje prikupljanje, arhiviranje, obradu i distribuciju podataka								
3.2.1.	Održavati i dalje nadograđivati aplikaciju „granične provjere“	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.2.2.	Dalji razvoj baze podataka „specimeni i falsificirani dokumenti“ i razmjena podataka	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti, Ministarstvo vanjskih poslova, Služba	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.2.3.	Održavanje i dalji razvoj telekomunikacijskih spojnih putova, telefonskog i radio sustava	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.2.4.	Nabava i instaliranje čitača i mobilnih čitača putnih isprava s biometrijskim podacima	Granična policija BiH		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.2.5.	Implementacija projekta uspostave sustava za kontrolu i evidenciju motornih vozila na graničnim prijelazima	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.2.6.	Osigurati adekvatne kadrovske resurse za razvoj informacijsko-komunikacijskog sustava GP BiH	Granična policija BiH	Agencija za državnu službu BiH	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.3.	Unapređivati mehanizme suradnje s institucijama i partnerskim agencijama unutar BiH i inozemstvu u pravcu efikasne kontrole i zaštite državne granice								
3.3.1.	Unaprijediti poslove zajedničke analize rizika	Granična policija BiH	Agencije uključene u rad Zajedničkog centra za analizu rizika	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.3.2.	Planirati i provoditi operativne akcije samostalno i s drugim službama u BiH s ciljem suzbijanja nezakonitih migracija, krijumčarenja i trgovine ljudima	Granična policija BiH	SIPA, Služba za poslove sa strancima, FMUP, MUP RS, Policija BD	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.3.3.	Implementacija izravne telefonske linije između određenih susjednih graničnih prijelaza sukladno bilateralnim sporazumima	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.3.4.	Unaprijediti rad zajedničkih centara na granici sa susjednim zemljama i nastaviti s uspostavljanjem zajedničkih kontaktnih točaka	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
3.3.5.	Daljnja implementacija potpisanih bilateralnih sporazuma o policijskoj suradnji sa susjednim državama	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.3.6.	Suradnja s Europskom agencijom za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (FRONTEX) u svim područjima suradnje i provedbe aktivnosti	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.3.7.	Sudjelovati u aktivnostima Ženevskog centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF)	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.3.8.	Sudjelovanje u aktivnostima i operacijama SELEC centra	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
3.3.9.	Jačanje suradnje kroz regionalne projekte i uključivanje u rad međunarodnih organizacija	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
CILJ 4.	UNAPRIJEDITI BORBU PROTIV NEZAKONITIH MIGRACIJA U BOSNI I HERCEGOVINI									
4.1.	Sprečavati nezakonite migracije na izvorištu									
4.1.1.	Educiranje uposlenih u DKP-ima Bosne i Hercegovine u oblasti identificiranja nezakonitih imigracija	Ministarstvo vanjskih poslova	Služba, Granična policija BiH	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
4.1.2.	Uspostava pravnog okvira za slanje imigracijskih službenika u DKP-e Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za međunarodnu suradnju i europske integracije, Ministarstvo vanjskih poslova	Služba	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje				Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	
4.2.	Jačanje kapaciteta Granične policije BiH za reakciju na sigurnosne promjene na državnoj granici							
4.2.1.	Uspostaviti postupke za izradu statistike, izvještavati i izraditi ogleadne primjerke za analizu rizika na strateškoj, operativnoj i taktičkoj razini	Granična policija BiH		X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.2.2.	Izvršiti detaljnu analizu postojećeg i izraditi prijedlog novog koncepta rada mobilnih jedinica za potporu i kontrolu	Granična policija BiH		X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.2.6.	Nabava tehničke opreme za nadzor državne granice i specijalističke opreme sukladno trendovima u oblasti suzbijanja krijumčarenja ljudi preko državne granice i trgovine ljudima	Granična policija BiH							Proračun institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X	
4.2.7.	Izgradnja nove, te rekonstrukcija i modernizacija postojeće infrastrukture za rad i smještaj Granične policije	Granična policija BiH							Proračun institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava		
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.			
4.2.8.	Popuna upražnjenih radnih mjesta policijskih službenika sukladno važećoj sistematizaciji	Granična policija BiH	Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova			X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.2.9.	Stručno usavršavanje policijskih službenika koji obavljaju poslove iz područja suzbijanja nezakonitih migracija, krijumčarenja i trgovine ljudima i drugih područja u nadležnosti	Granična policija BiH	Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova	X	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4-3.	Jačanje kapaciteta Službe na sprečavanju i otkrivanju nezakonitih migracija te udaljavanju stranaca iz BiH									
4-3.1.	Kontinuirano obnavljanje specijaliziranih vozila i opreme sukladno trendovima u oblasti nezakonitih migracija	Služba		X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
4-3.2.	Unapređivanje operativnog rada u postupcima ovjere pozivnih pisama, odobrenja boravka te rada na sustavu ROS-a u postupcima izdavanja viza radi otkrivanja i sprečavanja nezakonitih migracija	Služba		X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.3.3.	Unapređivanje rada na prikupljanju operativnih podataka o nezakonitim imigracijama, načinu dolaska u zemlju kao i načinu na koji dalje izlaze nezakoniti imigranti iz Bosne i Hercegovine, te presijecanje kanala nezakonitih migracija i krijumčarenja ljudima	Služba		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.3.4.	Unapređivanje sustava planiranja, organizacije i realiziranja operativno-taktičkih akcija s ciljem otkrivanja i sprečavanja nezakonitih migracija ili bilo kojih drugih zlouporaba kretanja i boravka stranaca u zemlji	Služba		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.3.5.	Unapređivanje procedura nadzora i udaljavanja stranaca iz Bosne i Hercegovine	Služba		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.3.6.	Izrada Naputka o procedurama i postupanju organizacijskih jedinica Službe	Služba		X X X X					Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.3.7.	Unapređenje službene suradnje s institucijama u Bosni i Hercegovini, pravodobna razmjena informacija i saznanja, te izvođenje zajedničkih operativnih aktivnosti	Služba	Institucije Bosne i Hercegovine	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.3.8.	Unapređenje suradnje sa srodnim imigracijskim službama regije radi usvajanja najboljih praksi i iskustava o načinima efikasnijeg sprečavanja nezakonitih migracija	Služba		X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.3.9.	Izrada Procedura za identifikaciju, pomoć i zaštitu ranjivih kategorija stranaca	Služba	Nadležne institucije	X	X	X				Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.3.10.	Unapređenje međunarodne suradnje za provedbu sporazuma o readmisiji	Služba	Institucije nadležne za provedbu sporazuma o readmisiji	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje				Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	
4.4.	Jačanje kapaciteta nadležnih organa u BiH kako bi na adekvatan način reagirali u slučaju kriznih situacija u oblasti imigracija							
4.4.1.	Izrada metodologije za prikupljanje podataka i informacija o kriznim situacijama u oblasti imigracija s ciljem pravodobnog informiranja Vijeća ministara BiH	Ministarstvo sigurnosti	Koordinacijsko tijelo za pitanje migracija u BiH	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.4.2. ²⁴	Izrada informacije o nastaloj situaciji s planom žurnih mjera djelovanja nadležnih institucija u slučaju kriznih situacija u oblasti imigracija	Koordinacijsko tijelo za pitanje migracija u BiH	Institucije koje su zastupljene u Koordinacijskom tijelu za pitanje migracija u BiH					Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje				Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	
4.4.3. ²⁴	Usvajanje informacije o nastaloj situaciji s planom žurnih mjera djelovanja nadležnih institucija u slučaju kriznih situacija u oblasti imigracija	Vijeće ministara BiH						Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.4.4. ²⁴	Izrada akcijskog plana djelovanja za upravljanje kriznom situacijom u oblasti imigracija	Koordinacijsko tijelo za pitanje migracija u BiH						Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.5.	Jačanje kapaciteta u borbi protiv nezakonitih migracija u Bosni i Hercegovini korištenjem suvremenih tehnologija biometrijskog identificiranja								
4.5.1.	Izrada podzakonskih akata za uvođenje biometrije u oblast viza, boravišnih dozvola, azila i nezakonitog boravka	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil, Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.5.2.	Dogradnja institucionalnog okvira za uvođenje biometrije u oblast viza	Ministarstvo vanjskih poslova	Služba		X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.5.3.	Nabava opreme i softvera za uvođenje biometrije u oblast viza, boravišnih dozvola, azila i nezakonitog boravka	Ministarstvo sigurnosti, Služba, Ministarstvo vanjskih poslova	Granična policija BiH	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
4.5.4.	Stvaranje tehničko-materijalnih uvjeta za rad u DKP-ima BiH, u smislu nabave opreme za otkrivanje krivotvorenih dokumenata	Ministarstvo vanjskih poslova		X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4-5-5.	Educiranje uposlenih za uvođenje biometrije u oblast viza, boravišnih dozvola, azila i nezakonitog boravka	Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil, Služba	Granična policija BiH			X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
4-5-6.	Izrada Prijedloga odluke kojom se određuje početak primjene biometrije u oblast viza, boravišnih dozvola i nezakonitog boravka	Ministarstvo sigurnosti	Ministarstvo vanjskih poslova, Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil				X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine	
4-5-7.	Donošenje Odluke kojom se određuje početak primjene biometrije u oblast viza, boravišnih dozvola i nezakonitog boravka	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine						X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava		
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.			
4.6.	Uspostaviti nove i dalje razvijati postojeće institucionalne kapacitete za implementaciju sporazuma o readmisiji										
4.6.1.	Zanavljanje opreme za implementaciju Protokola o suradnji u efikasnijem realiziranju sporazuma o readmisiji lica koja bez dozvola borave u drugim zemljama	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave	Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske, Federalna uprava policije, županijska ministarstva unutarnjih poslova, Policija Brčko distrikta BiH, Služba, Granična policija BiH			X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.6.2.	Educiranje kontakt osoba za elektronsku razmjenu podataka za implementaciju Protokola o suradnji u efikasnijem realiziranju sporazuma o readmisiji osoba koje bez dozvola borave u drugim zemljama	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave	Kontakt osobe iz potpisnica Protokola o suradnji u efikasnijem realiziranju sporazuma o readmisiji osoba koje bez dozvola borave u drugim zemljama	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.6.3.	Unapređenje razmjene podataka elektronskim putem u implementaciji Protokola o suradnji u efikasnijem realiziranju sporazuma o readmisiji osoba koje bez dozvola borave u drugim zemljama	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave	Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske, Federalna uprava policije, županijska ministarstva unutarnjih poslova, Policija Brčko distrikta BiH, Služba, Granična policija BiH	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.6.4.	Realiziranje protokola o suradnji i načinu razmjene informacija za reintegraciju državljana Bosne i Hercegovine prihvaćenih po sporazumima o readmisiji s Aneksom 1	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, Granična policija BiH, Služba	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.6.5.	Kontinuirani rad povjerenstva s mandatom za efikasno rješavanje spornih slučajeva prihvata državljana Bosne i Hercegovine po sporazumima o readmisiji	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za izbjeglice, rasejane osobe, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova, Granična policija BiH, Služba	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.6.6.	Donijeti izmjene i dopune Pravilnika o unutaršnjoj organizaciji Ministarstva sigurnosti s ciljem jačanja Sektora za imigraciju u dijelu poslova readmisije	Ministarstvo sigurnosti	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine – daje suglasnost	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.7.	Kadrovsko jačanje Sektora za imigraciju u dijelu poslova readmisije	Ministarstvo sigurnosti	Agencija za državnu službu		X X X X				Proračun institucija Bosne i Hercegovine
4.6.8.	Uspostava mehanizama za prikupljanje i obradu podataka o prihvatu osoba državljana Bosne i Hercegovine po sporazumima o readmisiji radi definiranja tokova migracija državljana Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, Granična policija BiH		X X X X				Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.9.	Izrada analiza tokova migracija državljana Bosne i Hercegovine koji se vraćaju po sporazumima o readmisiji s ciljem preventivnog djelovanja i sprečavanja zlouporaba bezviznoga režima za državljane Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Granična policija BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku			X X	X X	X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.10.	Zaključivanje protokola između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i vlada zemalja Europske zajednice o implementaciji Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole	Ministarstvo sigurnosti – sektor za međunarodnu suradnju i europske integracije	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Služba i Granična policija BiH	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X	
4.6.11.	Zaključivanje Sporazuma o readmisiji sa zemljama podrijetla i tranzita nezakonitih imigranata u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za međunarodnu suradnju i europske integracije	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.7.3.	Opremanje imigracijskog centra privremenog karaktera	Služba					X	X	X	Donatorska sredstva – projekti
4.7.4	Upošljavanje i obuka kadra potrebnog za rad u imigracijskom centru privremenog karaktera	Služba	Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine						X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.8.	Daljnje razvijanje regionalne i međunarodne suradnje u oblasti suprotstavljanja nezakonitim migracijama									
4.8.1.	Jačanje suradnje s MARRI centrom u oblasti borbe protiv nezakonitih imigracija na regionalnoj razini	Ministarstvo sigurnosti – Nacionalni koordinator za suradnju s MARRI centrom	Ministarstvo vanjskih poslova, Služba, Granična policija BiH, Sektor za imigraciju, Sektor za azil	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
4.8.2.	Uspostava pravnoga okvira za zajedničke letove u postupcima udaljavanja stranaca u zemlju uobičajenog boravka ili zemlju koja ga prihvata	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za međunarodnu suradnju, Sektor za imigraciju, Sektor za graničnu i opću sigurnost	Granična policija BiH, Služba	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.8.3.	Realiziranje zajedničkih letova u postupcima udaljavanja stranaca u zemlju uobičajenog boravka ili zemlju koja ga prihvaća	Služba	Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine, donatorska sredstva – projekti
4.8.4.	Uspostava pravnoga okvira za korištenje usluga zajedničkih prevoditelja	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za međunarodnu suradnju, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4-9.	Uspostaviti referalne mehanizme prikupljanja i praćenja pokazatelja u oblasti borbe protiv nezakonitih migracija								
4-9.1.	Izrada analize pravnoga okvira i institucionalnih kapaciteta za borbu protiv nezakonitih migracija	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju		X X X X X X X					Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
4-9.2.	Izrada komparativne analize funkcioniranja referalnih mehanizama za borbu protiv nezakonitih migracija	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju		X X X X X X X					Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.9.3.	Identificiranje institucija i podataka potrebnih za uspostavu referalnog mehanizma	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Granična policija, Služba, SIPA, policije u BiH, Sud BiH i sudovi u BiH			X X X X			Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
4.9.4.	Uspostava referalnog mehanizma za prikupljanje i praćenje pokazatelja u oblasti borbe protiv nezakonitih imigracija	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Granična policija, Služba, SIPA, policije u BiH, Sud BiH i sudovi u BiH				X X X X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.9.5.	Educiranje kadra	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Granična policija, Služba, SIPA, policije u BiH, Sud BiH i sudovi u BiH				X X X X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
4.9.6.	Prikupljanje, obrada i analiza podataka u oblasti borbe protiv nezakonitih migracija	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	Granična policija, Služba, SIPA, policije u BiH, Sud BiH i sudovi u BiH					X X X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
CILJ 5.	DOPRINIJETI SMANJENJU TRGOVINE LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI									
5.1.	Unaprijediti suradnju s agencijama za provedbu zakona na međunarodnoj razini, koja bi se odnosila i na međunarodnu suradnju u kazneno-pravnim stvarima									
5.1.1.	Unapređenje suradnje između agencija za provedbu zakona u dijelu razmjene podataka za uspješnu borbu protiv trgovine ljudima	Državna agencija za istrage i zaštitu	Organi nadležni za provedbu zakona	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
5.1.2.	Sudjelovanje u radu Udarne skupine za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije	Državna agencija za istrage i zaštitu, Granična policija BiH i Služba	Institucije i organi nadležni za provedbu zakona	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5.1.3.	Unapređenje suradnje između agencija za provedbu zakona i nadležnih tužiteljstava u dijelu provedbe istražnih radnji protiv skupina za organizirani kriminal, koje se bave trgovinom ljudima na međunarodnoj razini, kroz formiranje zajedničkih istražnih timova (JIT), vođenje paralelnih istraga i postavljanje oficira za vezu	Državna agencija za istrage i zaštitu	Tužiteljstvo BiH, agencije za provedbu zakona u BiH	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine EUROJUST

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje				Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.		2020.
5.2.	Unaprijediti pravni i institucionalni okvir za zaštitu stranaca žrtava trgovine ljudima sukladno međunarodnim standardima i EU acquis								
5.2.1.	Donošenje Pravilnika o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil	X	X	X	X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
5-3.	Unaprijediti međuinstitucionalnu suradnju u Bosni i Hercegovini, te suradnju vladinih i nevladinih organizacija									
	Organiziranje obuka ili radnih sastanaka osoba vladinog i nevladinog sektora u oblastima identificiranja, prava i povratka stranaca žrtava trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, NVO sektor – partneri Ministarstva sigurnosti	Služba, Granična policija BiH, SIPA Sektor za azil, centri za socijalni rad							
5.3.1.				X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5.4.	Uspostaviti baze podataka o strancima žrtvama trgovine ljudima								
5.4.1.	Unapređivanje pravnoga okvira za vođenje baza podataka o strancima žrtvama trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	NVO partneri		X X				Proračun institucija Bosne i Hercegovine
5.4.2.	Izrada softvera za vođenje baza podataka o strancima žrtvama trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za informatiku i telekomunikacijske sustave		X X				Proračun institucija Bosne i Hercegovine
5.4.3.	Vođenje baze podataka o strancima žrtvama trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju				X X X X X X	X X X X X X	X X X X X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5-5.	Podizati svijest kod rizične kategorije stranaca kako ne bi postali žrtve trgovine ljudima								
5.5.1.	Organiziranje okrugloga stola s ciljem identificiranja kategorije stranaca koji spadaju u rizičnu skupinu da postanu žrtve trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Državna agencija za istrage i zaštitu, Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil i NVO sektor	X X			X X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
5.5.2.	Educiranje identificiranih kategorija stranaca koji spadaju u rizičnu skupinu da postanu žrtve trgovine ljudima o rizicima i štetnim posljedicama trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	NVO sektor, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil	X X X X X X			X X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava									
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.										
CILJ 6.	JAČATI INSTITUCIONALNE KAPACITETE U BOSNI I HERCEGOVINI S CILJEM POVEZIVANJA MIGRACIJE I RAZVOJA																	
6.1.	Unaprijediti pravni i institucionalni okvir u svrhu kreiranja razvojno orijentirane imigracijske politike u Bosni i Hercegovini																	
6.1.1.	Organiziranje okruglih stolova, obuka i sastanaka radi usmjeravanja imigracijske politike na razvoj Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo civilnih poslova, Agencija za rad i upošljavanje BiH, organi nadležni za izdavanje radnih dozvola za strance, Agencija za promociju stranih investicija, DEP															Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
6.1.2.	Analiza i izrada preporuka u oblasti usmjeravanja imigracijske politike na razvoj BiH	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
6.1.3.	Analiza i izrada preporuka u oblasti vezivanja kružnih imigracija s razvojem BiH	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
6.1.4.	Analizirati i po potrebi unaprijediti pravni okvir koji olakšava proceduru ulaska i boravka stranaca koji ulažu značajna sredstva i osnivaju gospodarska društva u Bosni i Hercegovini s ciljem prijenosa tehnologija i/ili koji upošljavaju državljane Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova			X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
6.2.	Unaprijediti pravni i institucionalni okvir koji će doprinijeti praćenju emigracijskih tokova iz BiH i povezivanju resursa emigracije s razvojem Bosne i Hercegovine								
6.2.1.	Razvijanje sustava praćenja emigracijskih trendova	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za iseljništvo	Nadležne državne, entitetske i županijske institucije, općine, civilni sektor, privatni sektor, dijaspora i dr.	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
6.2.2.	Jačanje kapaciteta MLPI i potpora drugim institucijama različitih razina vlasti i civilnome sektoru za uključivanje iseljništva s ciljem doprinosa razvoju BiH	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljništvo	Nadležne državne, entitetske i županijske institucije, općine, civilni sektor, privatni sektor, dijaspora i dr.	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.2.	Uspostavljati i jačati institucionalne kapacitete radi efikasne integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini								
7.2.1.	Donošenje Izmjena i dopuna Pravilnika o unutaršnjoj organizaciji Ministarstva sigurnosti s ciljem jačanja Sektora za imigraciju u dijelu poslova integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine – daje suglasnost	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
7.2.2.	Jačanje kapaciteta u Sektoru za imigraciju u dijelu poslova integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti	Agencija za državnu službu		X	X	X			Proračun institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
7.3.	Razvijati i pratiti indikatore integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini									
	Finaliziranje Prijedloga liste indikatora integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini koja uključuje i podatke o ranjivim kategorijama	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova, Agencija za rad i upošljavanje Bosne i Hercegovine, ministarstva obrazovanja i druge vladine institucije koje imaju podatke o integraciji stranaca i nevladine organizacije koje imaju u svome mandatu oblast integracije							Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
7.3.1.				X	X	X	X	X		

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.3.2.	Usvajanje Prijedloga liste indikatora integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	Koordinacijsko tijelo za pitanja migracija u BiH		X					Proračun institucija Bosne i Hercegovine
7.3.3.	Izrada mehanizma prikupljanja podataka za obradu i ažuriranje indikatora integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za izbjeglice, rasejane osobe, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova, Agencija za rad i upošljavanje Bosne i Hercegovine					X X X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje				Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	
7.3.4.	Izrada Analize integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini u društveni sustav Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova, Agencija za rad i upošljavanje Bosne i Hercegovine				X X X X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.4.	Uspostavljati međuinstitucionalnu suradnju radi analize stanja i potreba integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova i druge vladine institucije i nevladine organizacije koje imaju saznanja o potrebama integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini						
7.4.1.	Organiziranje okruglih stolova i radionica radi analize stanja i identificiranja potreba integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini i identifikacija mehanizma međuinstitucionalne suradnje						X X X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Surađuju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.4.2.	Uspostava mehanizama međuinstitucionalne suradnje radi analize stanja i potreba integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova i druge vladine institucije koje imaju nadležnost u integraciji stranaca				X X X X		Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.5.	Unaprijediti regionalnu i međunarodnu suradnju s ciljem razmjene iskustava s drugim zemljama u oblasti integracije stranaca								
7.5.1.	Sudjelovanje na seminarima i educiranjima, bilateralna suradnja na regionalnoj i međunarodnoj razini s ciljem razmjene iskustava s drugim zemljama u oblasti integracije stranaca	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Vladine institucije koje u svojoj nadležnosti imaju informacije o potrebama u integraciji stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

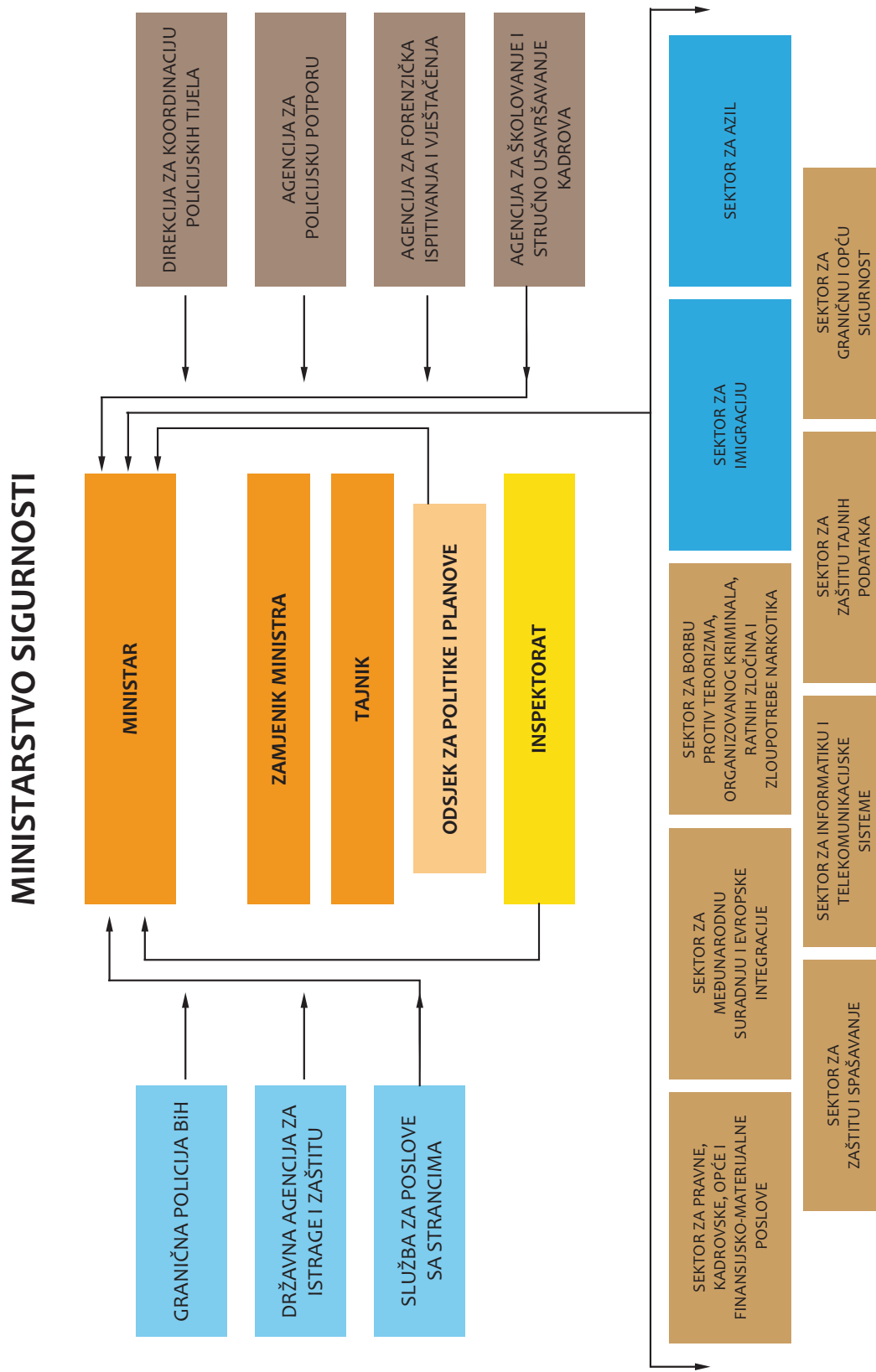
Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.5.2.	Angažiranje eksperata s ciljem educiranja u oblasti integracije stranaca koji zakonito borave na teritoriju Bosne i Hercegovine i pomoći u realiziranju aktivnosti iz ovoga postavljenog strateškog cilja	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju			X	X	X	X	Donatorska sredstva – projekti

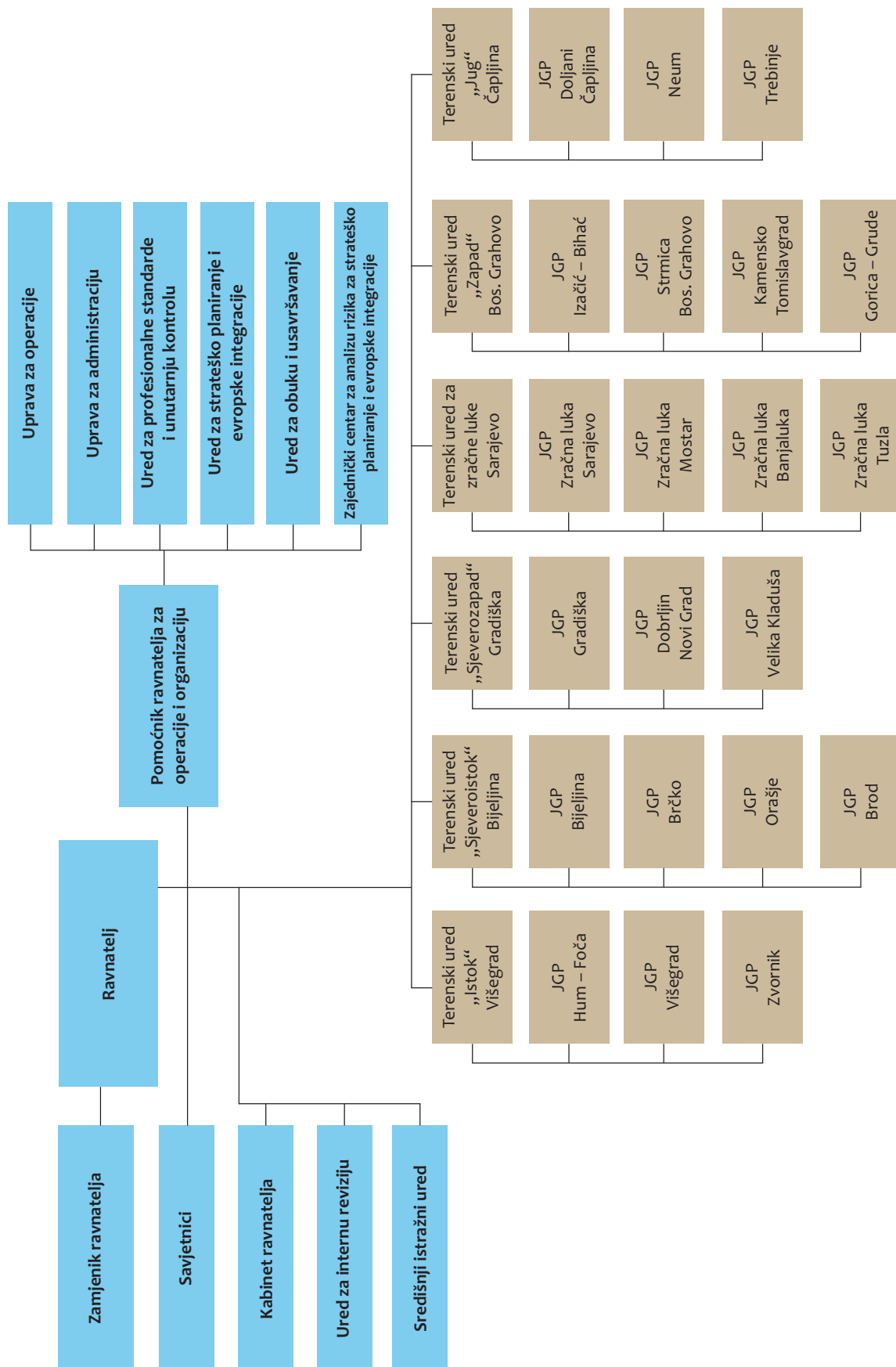
Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Suraduju	Rok za realiziranje					Izvor financijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
CILJ 8.	USPOSTAVITI STALNI SUSTAV KOORDINACIJE U REALIZIRANJU MIGRACIJSKE POLITIKE BOSNE I HERCEGOVINE									
8.1.	Kontinuirano djelovanje Koordinacijskoga tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini									
8.1.1.	Održavati sastanke Koordinacijskoga tijela	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Članovi Koordinacijskoga tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini	X	X	X	X	X	X	Proračun institucija Bosne i Hercegovine
8.1.2.	Izrada izvješća o radu Koordinacijskoga tijela	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Članovi Koordinacijskoga tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini	X						Proračun institucija Bosne i Hercegovine

*****

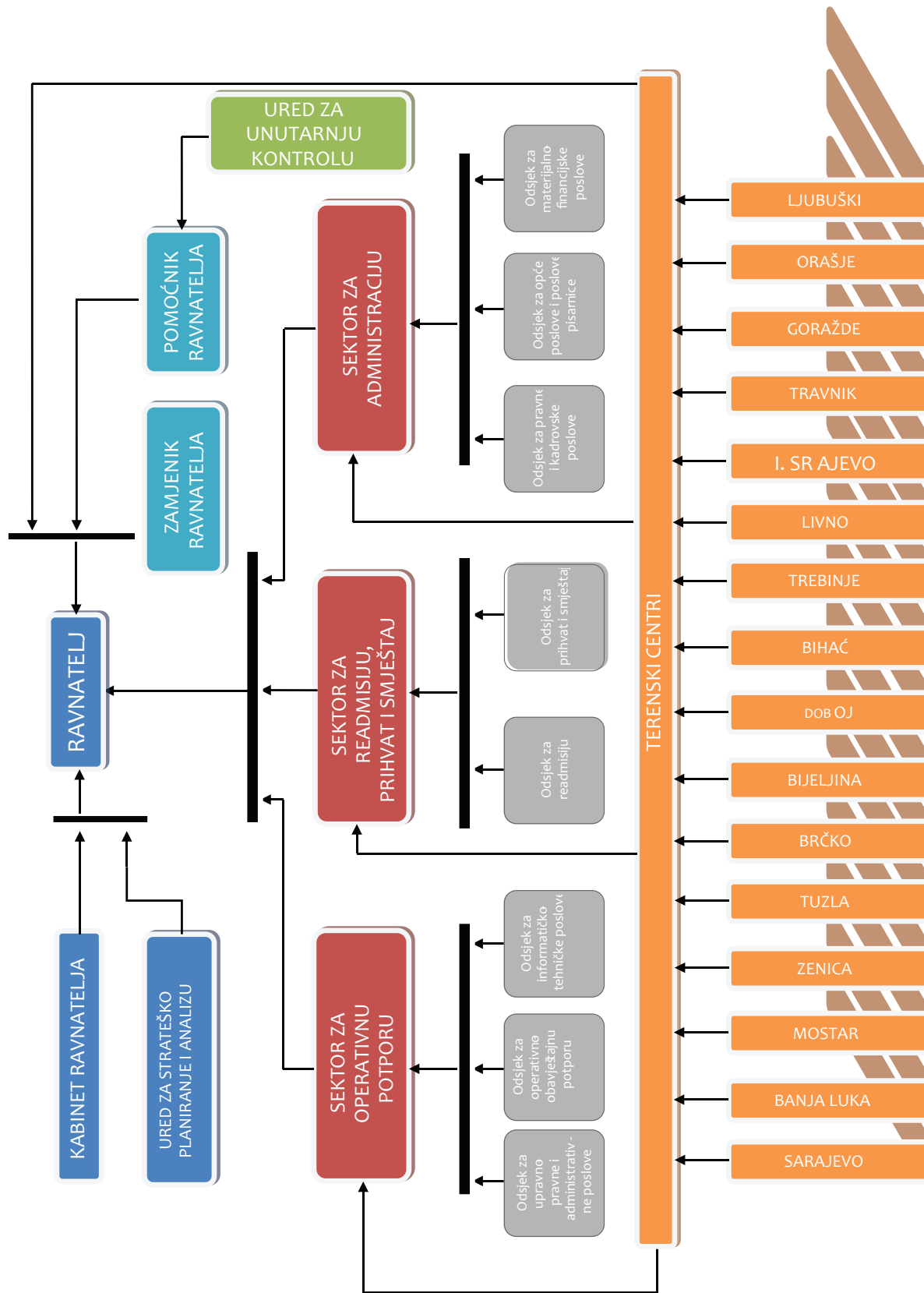
Aneks 1. Organizacijska shema Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine

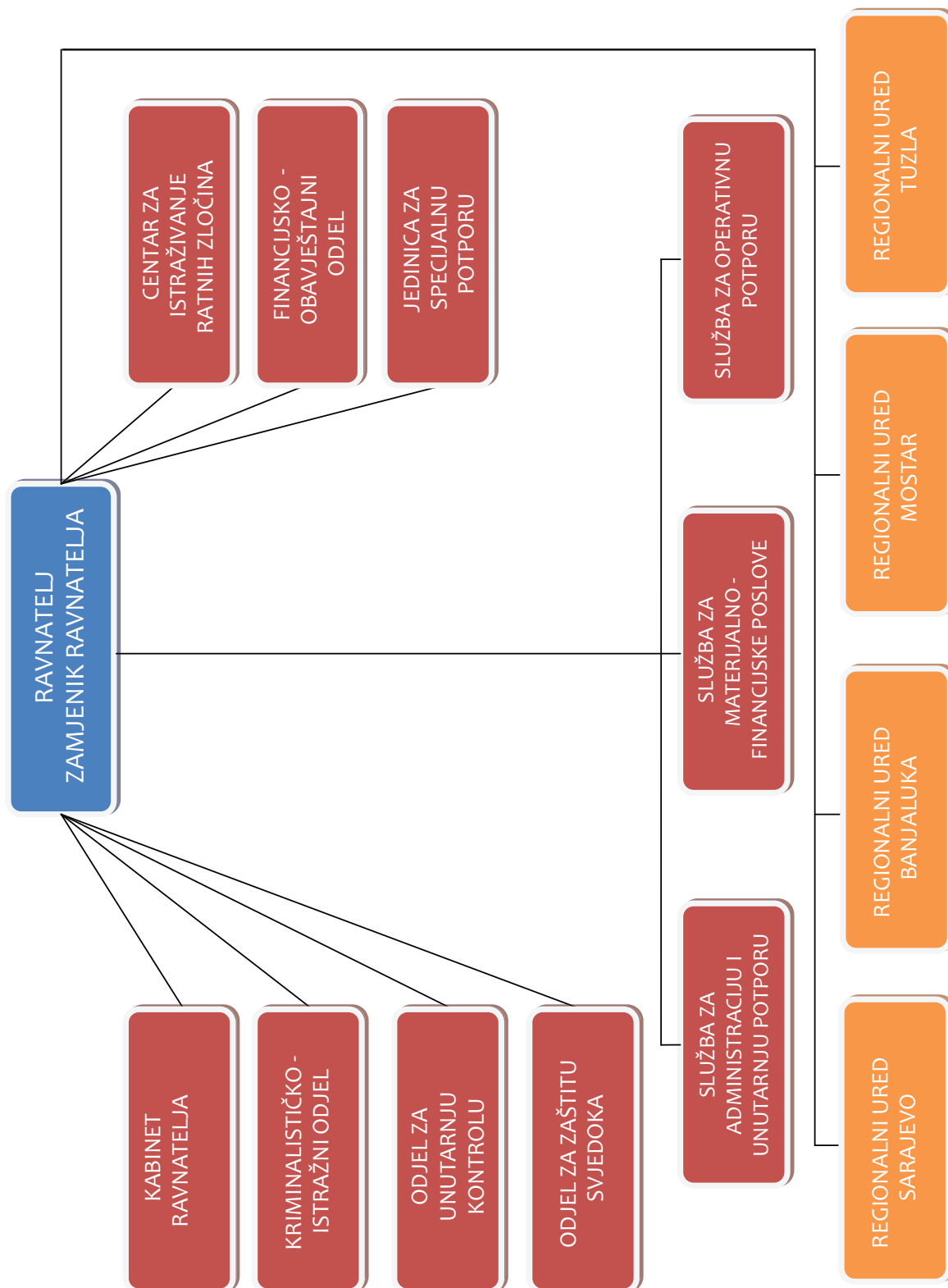
Aneks 2. Organizacijska shema Granične policije Bosne i Hercegovine

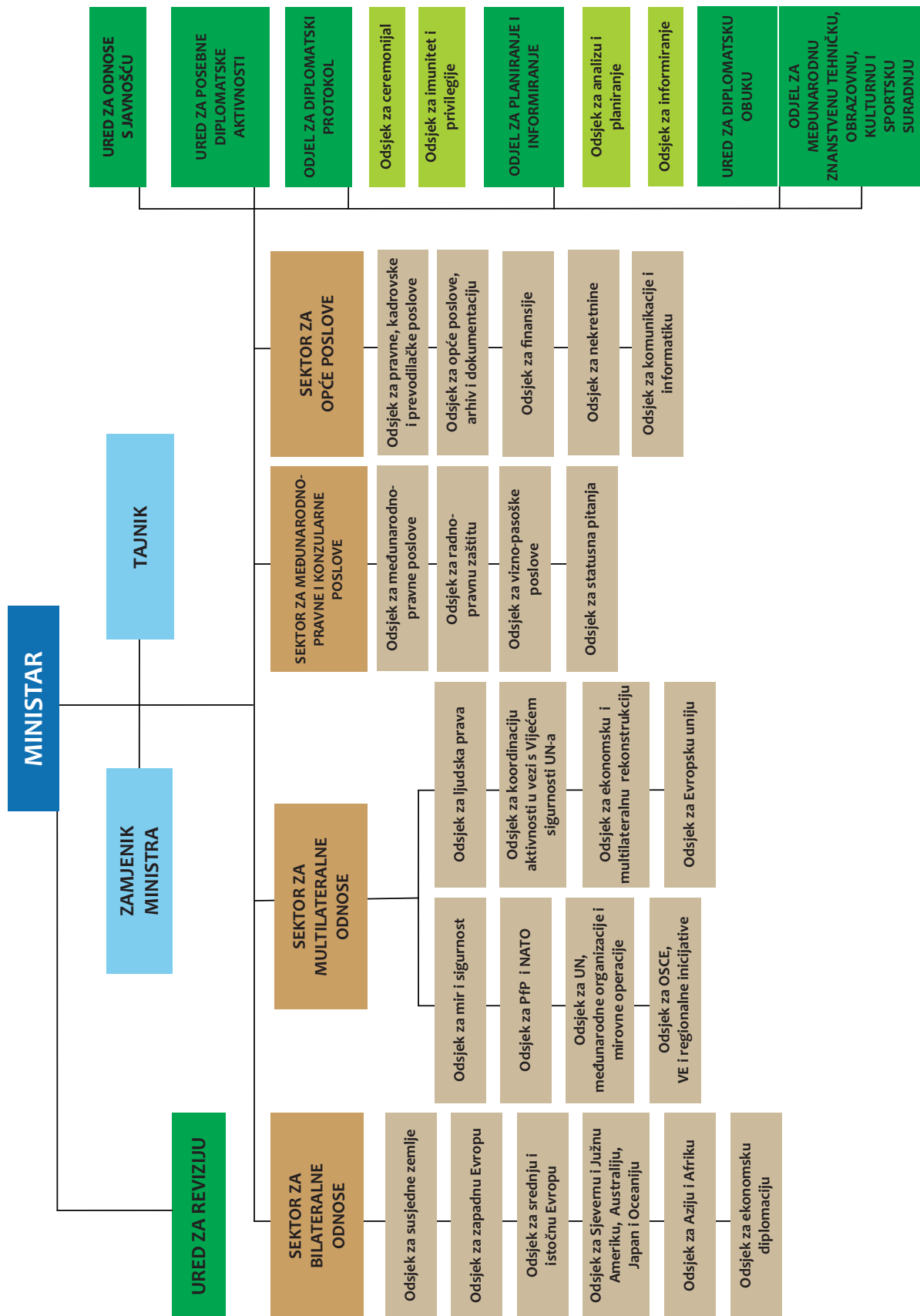
Aneks 3. Organizacijska shema Službe za poslove sa strancima

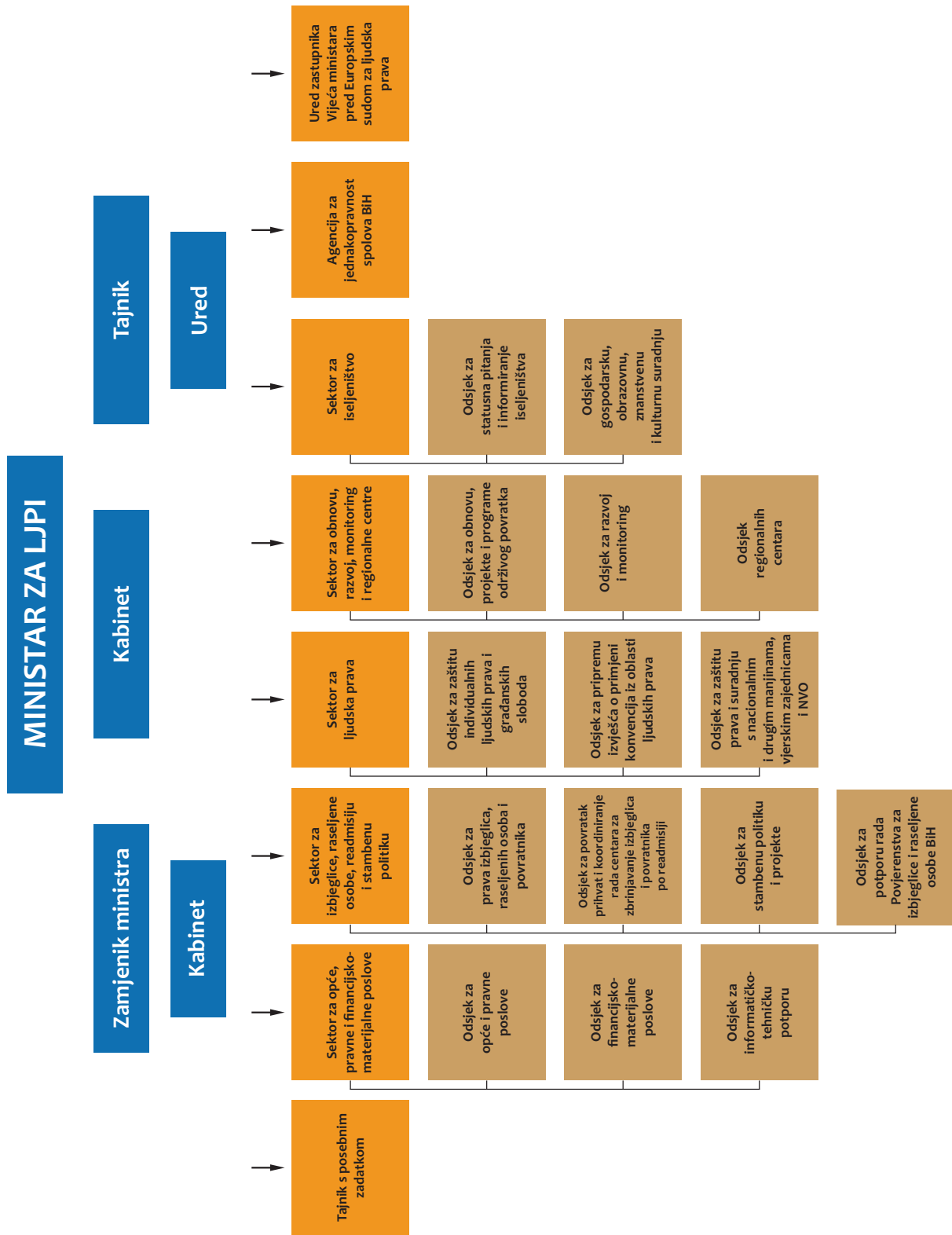
Aneks 4. Organizacijska shema Državne agencije za istrage i zaštitu

Aneks 5. Organizacijska shema Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Aneks 6. Organizacijska shema Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine

Aneks 7.

Pregled podzakonskih akata koji su na snazi, donesenih na temelju Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 36/08 i 87/12) i Zakona o graničnoj kontroli („Službeni glasnik BiH“ br. 53/09, 54/10 i 47/14)

A. Pregled podzakonskih akata donesenih na temelju Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, koji su na snazi do donošenja podzakonskih akata sukladno Zakonu o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 88/15) i Zakonu o azilu

MINISTARSTVO SIGURNOSTI

Oblast imigracija i azila

1. **Pravilnik o ulasku i boravku stranaca** („Službeni glasnik BiH“ broj 27/13)
2. **Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine** („Službeni glasnik BiH“ broj 61/13)
3. **Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima** („Službeni glasnik BiH“ broj 49/13)
4. **Pravilnik o standardima funkcioniranja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracijskog centra** („Službeni glasnik BiH“ broj 105/08)
5. **Pravilnik o pokriću troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor** („Službeni glasnik BiH“ broj 2/09)
6. **Pravilnik o obvezama prljevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja** („Službeni glasnik BiH“ br. 17/09 i 69/13)
7. **Pravilnik o središnjoj bazi podataka o strancima** („Službeni glasnik BiH“ br. 25/09 i 78/13)
8. **Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance** („Službeni glasnik BiH“ broj 78/09)
9. **Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima** („Službeni glasnik BiH“ broj 50/13)
10. **Pravilnik o registriranju biometrijskih karakteristika stranaca** („Službeni glasnik BiH“ broj 62/14)
11. **Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnom za izdržavanje stranca za vrijeme namjeravanoga boravka u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ broj 99/14)
12. **Odluka o utvrđivanju opravdanih razloga humanitarne prirode za produženje privremenog boravka državljanima Sirijske Arapske Republike** („Službeni glasnik BiH“ broj 73/15)

13. **Pravilnik o međunarodnoj zaštiti (azilu) u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ br. 37/09, 85/10 i 63/13)
14. **Pravilnik o standardima funkcioniranja i drugim pitanjima značajnim za rad Azilantskog centra** („Službeni glasnik BiH“ broj 86/09)
15. **Odluka o početku izdavanja putnih isprava za izbjeglice s beskontaktnim elektronskim-memorijским elementom** („Službeni glasnik BiH“ broj 19/14)

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Normativni akti Vijeća ministara BiH na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova BiH:

1. Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“ broj 3/15)

Normativni akti Ministarstva vanjskih poslova BiH:

1. **Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (VIZA D) i postupanju kod izdavanja takvih viza** („Službeni glasnik BiH“ broj 104/08)
2. **Pravilnik o izdavanju kratkoročne vize (viza C) i aerodromske tranzitne vize (viza A) u diplomatsko-konzularnim predstavništva BiH** („Službeni glasnik BiH“ broj 69/13)
3. **Odluka o izmjeni Odluke o konzularnom pokrivanju** („Službeni glasnik BiH“ broj 84/13)
4. **Naputak o postupanju diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH po zahtjevu za izdavanje vize za ulazak na teritorij BiH građana Kosova.**

MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA

1. **Pravilnik o načinu određivanja jedinstvenog matičnog broja stranim državljanima** („Službeni glasnik BiH“ br. 39/02 i 2/09)
2. **Pravilnik o putnom listu za strance** („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09)
3. **Pravilnik o putnoj ispravi za osobu bez državljanstva** („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09)
4. **Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice** („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09)
5. **Pravilnik o cijeni putnih isprava** („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09)
6. **Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2015. godinu** („Službeni glasnik BiH“ broj 98/14)

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH

Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku

1. **Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ broj 83/08)
2. **Pravilnik o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ broj 54/10)
3. **Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ broj 83/08)
4. **Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ br. 3/09 i 5/10)
5. **Pravilnik o osobnom stanju i upisu u matične knjige činjenica rođenja, vjenčanja i smrti lica kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ broj 54/10)

PREGLED OSTALIH AKATA

1. **Pravilnik o evidenciji državljana Bosne i Hercegovine koji se vraćaju po sporazumu o readmisiji** („Službeni glasnik BiH“ broj 63/11)
2. **Odluka o imenovanju nacionalnog koordinatora Bosne i Hercegovine za suradnju i koordinaciju sa Regionalnim centrom “Regionalna inicijativa za migracije, azil i izbjeglice”** („Službeni glasnik BiH“ broj 76/15)
3. **Odluka o obvezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti** („Službeni glasnik BiH“ broj 83/09)
4. **Odluka o izmjeni i dopuni tarife administrativnih taksi** („Službeni glasnik BiH“ br. 3/08 i 42/08)
5. **Odluka o formiranju Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ br. 10/13, 64/13 i 1/14)
6. **Naputak o načinu privremenog zbrinjavanja državljana Bosne i Hercegovine temeljem sporazuma o readmisiji** („Službeni glasnik BiH“ broj 39/13)

B. Pregled podzakonskih akata donesenih na temelju Zakona o graničnoj kontroli

MINISTARSTVO SIGURNOSTI

Granična policija Bosne i Hercegovine

1. **Pravilnik o uvjetima i načinu određivanja i donošenja rješenja područja graničnih prijelaza** ("Službeni glasnik BiH" broj 92/09)
2. **Odluka o uvjetima i načinu izdavanja odobrenja članu posade stranog broda za kretanje u mjestu zadržavanja broda** ("Službeni glasnik BiH" broj 3/10)
3. **Pravilnik o načinu obavljanja graničnih provjera i unosu podataka u putne isprave - donesen od direktora Granične policije BiH** ("Službeni glasnik BiH" broj 103/14)
4. **Pravilnik o izdavanju graničnog odobrenja** ("Službeni glasnik BiH" broj 3/10)
5. **Pravilnik o graničnoj kontroli u međunarodnom tranzitnom prometu** ("Službeni glasnik BiH" broj 3/10)
6. **Pravilnik o postavljanju i uporabi tehničkih pomagala te fotografiranju, snimanju i korištenju video nadzora na graničnim prijelazima uz državnu granicu** ("Službeni glasnik BiH" broj 5/10)
7. **Pravilnik o obavljanju i troškovima graničnih provjera na drugom mjestu u slučajevima posebnih i opravdanih razloga** ("Službeni glasnik BiH" broj 5/10)
8. **Pravilnik o postupku utvrđivanja i rješavanja graničnog incidenta i drugih povreda državne granice** ("Službeni glasnik BiH" broj 6/10)
9. **Pravilnik o standardima i uvjetima izgrađenosti i opremljenosti graničnih prijelaza** ("Službeni glasnik BiH" broj 6/10)
10. **Pravilnik o postupku određivanja privremenog graničnog prijelaza** ("Službeni glasnik BiH" broj 6/10)
11. **Pravilnik o obliku i sadržaju oznaka i druge saobraćajne signalizacije kojim se označava granični prijelaz i njegovo područje, kao i o načinu postavljanja tih oznaka i signalizacije** ("Službeni glasnik BiH" broj 17/10)
12. **Pravilnik o načinu obavljanja kontrole prijenosa oružja i municije preko državne granice** ("Službeni glasnik BiH" broj 32/10)

Aneks 8.

Pregled konvencija, protokola i pravne stečevine Europske unije korištene u izradi Strategije u oblasti migracija i azila i Akcijskog plana 2016-2020.

A. Konvencije i protokoli

1. Konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda
2. Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokol o statusu izbjeglica iz 1967. godine
3. Konvencija o pravima djeteta i Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji; Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta u pogledu uključivanja djece u oružane sukobe
4. Konvencija protiv mučenja i drugih surovih, nehumanih ili ponižavajućih tretmana ili kažnjavanja i Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mučenja i drugih surovih, nehumanih ili ponižavajućih tretmana ili kažnjavanja
5. Europska konvencija o sprečavanju mučenja, nehumanog ili ponižavajućeg tretmana ili kažnjavanja
6. Konvencijom o statusu osoba bez državljanstva
7. Konvencija o zaštiti prava svih radnika – migranata i članova njihovih obitelji
8. Konvencija Vijeća Europe o akciji protiv trgovine ljudima
9. Protokol za sprečavanje, zaustavljanje i kažnjavanje trgovine ljudima, osobito ženama i djecom kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog kriminala
10. Konvencija UN o eliminiranju rasne i svih oblika diskriminacije

B. Pravna stečevina Europske unije

1. Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja kojom se dopunjuju odredbe članka 26. Konvencije o primjeni Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. godine
2. Direktiva 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit
3. Direktiva Vijeća 2001/55/EZ o minimalnim standardima za pružanje privremene zaštite u slučaju masovnog priliva
4. Direktiva Vijeća 2003/86/EZ o pravu na spajanje s obitelji

5. Direktiva 2013/33/EU Europskoga parlamenta i Vijeća o utvrđivanju standarda za prihvata podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu
6. Direktiva 2013/32/EU Europskoga parlamenta i Vijeća o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite
7. Direktiva 2011/95/EU Europskoga parlamenta i Vijeća o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite
8. Direktiva 2004/81/EZ Vijeća od 29. travnja 2004. o odobrenju boravka izdanome državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima
9. Uredba Europskoga parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 15. ožujka 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Schengenski kodeks o granicama)
10. Direktiva 2003/109/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak
11. Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavljanju Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama)
12. Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. godine o pravu na spajanje obitelji
13. Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu naučnog istraživanja
14. Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka
15. Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih država u svrhe studija, razmjene učenika, neplaćenog obrazovanja ili dobrovoljnog rada
16. Direktiva Vijeća 2001/40/EZ od 28. svibnja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o izgonu državljana trećih država
17. Okvirna Odluka Vijeća od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenog okvira s ciljem sprečavanja olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka
18. Direktiva Vijeća 2003/110/EZ od 25. studenoga 2003. o pomoći u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem
19. Uredba Vijeća (EZ-a) br. 377/2004 od 19. veljače 2004. o uspostavi mreže imigracijskih službenika za vezu
20. Uredba EU broj 603/2013 Europskoga parlamenta i Savjeta od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU)

broj 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima da tijelo kaznenoga progona država članica i Europol vrši usporedbu s podacima iz Eurodaca u svrhu kaznenoga progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje obimnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde.

21. Uredba Vijeća (EK) broj 380/2008 od 18. travnja 2008. kojom se dopunjava Uredba (EK) broj 1030/2002 o uspostavljanju jedinstvenoga formata boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja
22. Uredba Europskoga parlamenta i Vijeća (EK) broj 862/2007 od 11. srpnja 2007. o statističkim podacima u Zajednici o migracijama i međunarodnoj zaštiti i opozivanje Regulative Vijeća (EC) broj 311/76 o kompilaciji statističkih podataka o stranim djelatnicima
23. Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu upošljavanja visokokvalificirane radne snage
24. Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu upošljavanja u statusu sezonskih djelatnika
25. Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva

Podržano od:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

GOVERNMENT
OF LIECHTENSTEIN

Tehnička podrška:

IOM • OIM